

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1997

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΒ'

Τετάρτη 3 Σεπτεμβρίου 1997 (ΠΡΩΓ' ΝΗ)

Αθήνα, σήμερα στις 3 Σεπτεμβρίου 1997, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.07' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΓΟΥΡΙΔΗ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερησία διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

Είχαμε συμφωνήσει ότι οι τέσσερις εναπομείναντες ομιλητές θα μιλήσουν σήμερα και κατόπιν θα αρχίσει την ομιλία του ο Υπουργός, αφού πρώτα ψηφίσουμε στο σύνολο το σχέδιο νόμου "Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, που με την καθυστέρηση έναρξης δεν θα αποτελέσει η ομιλία μου φωνή βοώντος εν τη ερήμω, αν και πιστεύω ότι δεν θα γλιτώσω το σύνδρομο να απευθυνόμαστε σε ότα μη ακουόντων, γιατί αυτή είναι η εντύπωση μου μέχρι σήμερα, από τη θήτευσή μου στο Κοινοβούλιο ότι η Κυβέρνηση δεν έχει πρόθεση ούτε διάθεση να ακούσει και μία άλλη γνώμη μία άλλη φωνή.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κοινή διαπίστωση -και πιστεύω πως συμφωνούμε όλοι στην Αίθουσα αυτή του ελληνικού Κοινοβουλίου- ότι η παιδεία αποτελεί τη σπουδαιότερη επένδυση μιας χώρας και ενός λαού -εν προκειμένω του ελληνικού λαού- που έρχεται από πολύ μακριά και επιβίωσε ανά τους αιώνες χάριν της παιδείας του και του πολιτισμού του. Ενός λαού που θέλει να πάει μακριά και θεωρεί ότι η ποιοτική αναβάθμιση της ελληνικής εκπαίδευσης είναι και αποτελεί πρόκληση αλλά και ανάγκη για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε με επιτυχία στις αλλαγές που γίνονται σε παγκόσμιο επίπεδο, όσον αφορά τη γνώση, την πληροφόρηση, την τεχνολογία.

Είναι, όμως, περίεργο το ότι ενώ όλοι, όχι μόνο σήμερα, αλλά και στο παρελθόν, συμφωνούμε για τη σημασία και τη σπουδαιότητα της παιδείας για την επιβίωσή μας ως έθνος, δεν βρίσκουμε τον τρόπο να χαράξουμε μια μακρά, σαφή και βιώσιμη πολιτική παιδείας που θα μας απαλλάξει από τη σημερινή κοινή διαπίστωση πως η παιδεία, ιδιαίτερα η

δημόσια, πάσχει βαρεια και χρειάζεται υπεύθυνη αντιμετώπιση.

Δεν διέπτομαι από καταστροφολογία και δεν θα αποσιωπήσω το ότι έγιναν και θετικά βήματα εκσυγχρονισμού ή καλύτερα βελτίωσης του εκπαιδευτικού μας συστήματος από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα. Θα μπορούσε, όμως, σαφώς να ήταν καλύτερα τα πράγματα εάν ο κομματισμός άφηνε αλώβητη, τουλάχιστον την παιδεία και αν ο κάθε Υπουργός δεν είχε τη φιλοδοξία η δική του εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να είναι καλύτερη του προηγούμενου, έστω και αν ο προηγούμενος Υπουργός ήταν του ίδιου πολιτικού σχηματισμού, ακόμη και αν δεν έχει περάσει ένας χρόνος από τη μεταρρύθμιση που εξήγγειλε ο προηγούμενος Υπουργός.

Προσαρμόζομαι, λοιπόν, στην τρέχουσα ελληνική πραγματικότητα και επισημαίνω ότι κάθε προσπάθεια μεταρρύθμισης στην παιδεία, έχει ανάγκη τη συνεργασία των τριών, κατά τη γνώμη μου, πόλων της εκπαίδευσης:

Πρώτον, του κράτους, που χαράσσει την πολιτική, αλλά και εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση, η οποία θα πρέπει να είναι επαρκής για μία καλύτερη και αναβαθμισμένη παιδεία. Το διατιθέμενο σήμερα ποσό του προϋπολογισμού, κύριε Υπουργέ, δεν επαρκεί για την επίτευξη υψηλών στόχων.

Δεύτερον, των εκπαιδευτικών, οι οποίοι είναι οι μοχλοί, αλλά και η καρδιά, πιστεύω, του όλου εκπαιδευτικού εγχειρήματος. Λειτουργήμα το έργο τους, αλλά και ανάγκη επιβίωσης και εξυπηρέτησης των ποικίλων αναγκών που οι σημερινές συνθήκες της ζωής απαιτούν. Είναι άτομα που σπουδασαν αρκετά χρόνια και με στερήσεις ατομικές και οικογενειακές για να μπορέσουν κάποια στιγμή να απορροφηθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, έστω και αν περίμεναν χρόνια να έλθει η σειρά τους στην επετηρίδα.

Τρίτος παράγων, οι μαθητές και πέρα από αυτούς οι γονείς, που καλούνται κάτω από δημοκρατικές, ελεύθερες και αναβαθμισμένες συνθήκες να αποκτήσουν εκείνα τα εφόδια που θα τους κάνουν σωστούς και ωφέλιμους πολίτες για την πατρίδα τους, τους συνανθρώπους και τον εαυτό τους.

Κάθε, λοιπόν, προσπάθεια εκσυγχρονισμού της παιδείας απαιτεί διάλογο, συνεννόηση και καλή θέληση και των τριών αυτών παραγόντων.

Αντ' αυτού η Κυβέρνηση, αποφεύγοντας το διάλογο και στηριζόμενη στην κοινοβουλευτική της Πλειοψηφία και κομματική πειθαρχία, αφινιδίασε, όπως συνηθίζει τελευταίως, τους καθηγητές, τους μαθητές και τους γονείς και δημιούργησε στους εκπαιδευτικούς, ιδιαίτερα στους αδιόριστους και αναπληρωτές, ανασφάλεια και την ανάγκη να αμυνθούν ή να

αντισταθούν. Πιστεύετε, κύριε Υπουργέ, ότι εάν ο ελληνικός λαός γνώριζε αυτήν την ανακολουθία, μεταξύ προεκλογικών υποσχέσεων και εξαγγελιών, προγραμματικών δηλώσεων και σημερινής πραγματικότητας, θα είχε ψηφίσει αυτήν την Κυβέρνηση. Και δεν αναφέρομαι ασφαλώς, μόνο στα θέματα της παιδείας. Να θυμηθούμε τα οικονομικά νομοσχέδια και τα μέτρα που έχουν ληφθεί εις βάρος της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, εις βάρος των χαμηλών και μεσαίων στρωμάτων. Και πάλι, θα μπορούσατε, πιστεύω, εύκολα να πείσετε τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τους μαθητές για τα σχέδιά σας, εάν δεν είχατε κατηγορήσει και υπονομεύσει οιαδήποτε προσπάθεια είχε γίνει ή επιχειρήθηκε να γίνει στο παρελθόν από τη Νέα Δημοκρατία. Γιατί αυτήν την πολιτική επιχειρείτε σήμερα να εφαρμόσετε, αλλά ασφαλώς, με τα δικά σας μέτρα και σταθμά που δεν σας απαλλάσσει από τη νοοτροπία του κομματισμού και στην παιδεία.

Όσον αφορά το διορισμό των εκπαιδευτικών, είναι αλήθεια ότι η επετηρίδα χρόνο με το χρόνο αυτοκαταργείται και καθίσταται απαραίτητο να ανευρεθεί άλλος τρόπος διορισμού των εκπαιδευτικών, μολονότι η επετηρίδα υπηρέτησε για μεγάλο διάστημα την ισονομία και το αίσθημα δικαίου.

Σε αυτό, δηλαδή, στην αυτοκατάργηση της επετηρίδας, συνέβαλε τα μέγιστα η ύπαρξη μεγάλης λίστας εγγεγραμμένων σε αυτήν. Ο νέος, όμως, τρόπος επιλογής και διορισμού των εκπαιδευτικών πρέπει να έχει όλα τα στοιχεία της διαφάνειας, της ισονομίας και της αξιοκρατίας. Πρέπει να λαμβάνει υπόψη του και άλλα πράγματα, πέραν κάποιας εξέτασης που και αυτό μπαίνει από πολλούς σε αμφισβήτηση, όπως παραδείγματος χάριν, σε τι θα εξεταστεί ο καθηγητής των μαθηματικών; Εάν γνωρίζει μαθηματικά; Και από ποιον θα εξεταστεί; Ασφαλώς, στόχος είναι να χρησιμοποιηθούν οι καλύτεροι και οι νεότεροι. Αλλά αυτό οφείλει να γίνει σταδιακά και με κανόνες ή καλύτερα, με αντικειμενική μοριοδότηση που θα λαμβάνει υπόψη ορισμένες παραμέτρους, όπως βαθμό πτυχίου, χρόνο λήψης του πτυχίου, μετεκπαίδευση, ξένες γλώσσες, εάν εργάστηκε και πόσο ως αναπληρωτής ή ακόμα και ωρομίσθιος σε σταθερή βάση. Εάν πρόκειται για πολύτεκνο ή τέκνο πολύτεκνης οικογένειας θα ήταν δίκαιο και εθνικά ωφέλημα να παίρνει κάποια μόρια επιπλέον.

"Ετσι, στην κατ'άρθρο συζήτηση θα μας δοθεί η ευκαιρία να καταθέσουμε δια του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου αναλυτικότερη πρόταση.

Όσον αφορά τώρα την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, ο προτεινόμενος στο νομοσχέδιο τρόπος, δημιουργεί σωρεία αποριών και έντονο προβληματισμό, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το σώμα των αξιολογητών. Μου θυμίζει το ανάλογο σώμα των "ράμπτο" των ΔΟΕ.

Η αξιολόγηση, τόσο των εκπαιδευτικών, όσο και του εκπαιδευτικού έργου, πρέπει να γίνεται με αδιάβλητα, αντικειμενικά κριτήρια, χωρίς παρεμβάσεις μέσα από το ίδιο το σώμα των εκπαιδευτικών, από προϊστάμενες βαθμίδες, όχι κομματικά διορισμένες, για να μη δημιουργεί ανασφάλεια και πολιτική ομηρία.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω μικρή αναφορά στην ανάγκη ευπρεπούς και εύρυθμης λειτουργίας των σχολικών μονάδων, ιδιαίτερα των μεγάλων, όσον αφορά την ανάγκη ύπαρξης μόνιμων και ικανών συντηρητών και φυλάκων, που η έλλειψή τους δίνει την εικόνα, πολλά σχολικά συγκροτήματα, όπως και στην Κέρκυρα, να θυμίζουν τριτοκοσμικές χώρες.

Η ρύπανση και η ελεύθερη πρόσβαση εξωσχολικών ατόμων δεν επιτρέπουν στους γονείς να εφησυχάζουν. Θέλω στο σημείο αυτό να επισημάνω και την ευθύνη των ιδίων των εκπαιδευτικών.

Τελειώνω λέγοντας ότι οι αναφερόμενες ως τομές στην εκπαίδευση, με τη δημιουργία του ενιαίου λυκείου και την κατάργηση των γενικών εξετάσεων, είναι παραπλανητική. Αφού υπάρχουν σοβαρές επιφυλάξεις, που διατυπώθηκαν στην Αίθουσα αυτή, από πολλούς συναδέλφους Βουλευτές όλων των πτερύγων, όσον αφορά τη δυνατότητα λειτουργίας

του ενιαίου λυκείου, αφού έτσι εγκαταλείπεται η τεχνολογική εκπαίδευση, η μόνη τουλάχιστον που είχε πιθανότητα για κάποια επαγγελματική αποκατάσταση και αφού μετατρέπεται το σχολείο από χώρο μελέτης, γνώσης και μάθησης, σε συνεχές εξεταστικό κέντρο με έντονη την αμφιβολία αντικειμενικής αξιολόγησης των μαθητών.

Λυπάμαι, κύριε Υπουργέ, που δεν μπορέσατε να ξεπεράσετε τις αδυναμίες σας, για να μπορέσω να το ψηφίσω επί της αρχής. Δεν θα το ψηφίσω, λοιπόν, και επιφυλάσσομαι να πω περισσότερα στην κατ'άρθρο συζήτηση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Σπύρου.

Ο κ. Ορφανός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: "Στο δάσκαλό μου το ευ ζην". Έτσι έλεγε ο Μέγας Αλέξανδρος. "Έτσι μάθαμε και εμείς να τιμούμε τους δασκάλους μας, να μαθαίνουμε από αυτούς. Μπορώ να δηλώσω από αυτό το Βήμα ότι είχα την τύχη να έχω δασκάλους, οι οποίοι με προέτρεψαν για το μέλλον, οι οποίοι μου έδωσαν κατευθύνσεις, μου έδωσαν στόχους και προσπάθησαν να μου πουν ότι "στην κοινωνία δεν σου τα χαρίζουν, αλλά πρέπει να παλέψεις, να αγωνιστείς για να ζήσεις και να διακριθείς". Αυτό είναι εκείνο που όλοι θα θέλαμε για τους δασκάλους μας και για την παιδεία μας, αλλά το θέμα είναι ότι σήμερα βρισκόμαστε εδώ και θέλουμε να δούμε το μέλλον της παιδείας και της χώρας συγχρόνως.

Θα διαβάσω την πρώτη παράγραφο του πρώτου άρθρου, που αφορά το ενιαίο λύκειο και μιλάει για τους σκοπούς του ενιαίου λυκείου. Λέει ότι είναι "η παροχή παιδείας υψηλού επιπέδου και η υποβοήθηση των μαθητών στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, ώστε να παίρνουν πρωτοβουλίες ... στην ενίσχυση της επινοητικότητάς τους για την απόκτηση κριτικής σκέψης". Αυτή είναι η μεγάλη αλήθεια και η μεγάλη αναγνώριση ότι δεν τα έχουμε σήμερα, αφού φέρνουμε ένα νομοσχέδιο για να τα πετύχουμε. Αυτή είναι η τραγωδία της παιδείας και της κοινωνίας από αυτά τα οποία δίνουμε σήμερα στους μαθητές και στους νέους, οι οποίοι θα διαδεχθούν εμάς στη διακυβέρνηση της χώρας και οι οποίοι θα αναλάβουν τα ηνία σε πολύ λίγα χρόνια.

Αναγνωρίζετε, λοιπόν, την αποτυχία της πορείας της παιδείας μέχρι σήμερα. Αν αυτό ληφθεί ως αναγνώριση και ανάληψη ευθυνών, τότε είναι καλοδεχούμενο, κύριε Υπουργέ. Αν μάλιστα, συνοδευθεί και από μία αίτηση συγγνώμης από τον ελληνικό λαό, βελτώνει ακόμη περισσότερο τα πράγματα.

Η Κυβέρνηση, όμως και το Κόμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αρέσκεται σε οβιδιακές μεταμορφώσεις. Αφού υποστήριξε την κατάργηση των εξετάσεων πριν το 1981, πέρασε στις πανελλαδικές, κοροϊδεύοντας τον ελληνικό λαό. Τώρα του τάζει εκ νέου κατάργηση των εξετάσεων και όπως θα δούμε παρακάτω η κοροϊδία επαναλαμβάνεται. "Το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού", κύριε Υπουργέ.

Μας μιλήσατε επίσης για λύκεια τεχνικά, για λύκεια πολυκλαδικά, για λύκεια μουσικά. Σήμερα λέτε "κακώς σας τα είπαμε όλα αυτά. Πρέπει να μιλάμε για ενιαίο λύκειο με θεωρητική κατεύθυνση, με θετική κατεύθυνση, με τεχνολογική κατεύθυνση". Εμένα αυτά μου θυμίζουν λίγο το πρακτικό και το κλασικό εξατάξιο γυμνάσιο στο οποίο πηγαίναμε εμείς. Ουσιαστικά, δηλαδή, γυρίζουμε γύρω από τον εαυτό μας.

Υπενθυμίζω ότι τα κορυφαία στελέχη του ΠΑΣΟΚ, από το σημερινό Πρωθυπουργό μέχρι και τον Πρόεδρο της Βουλής, φρόντισαν με διοικητικές τους πράξεις να διευρύνουν την επετηρίδα, εισάγοντας αυξημένους αριθμούς υποψηφίων, για λαϊκισμό και ψηφοθηρία και από την άλλη εισάγοντας στην επετηρίδα πάνω από έξι χιλιάδες δασκάλους το 1986 από τα Σκόπια και την τέως Γιουγκοσλαβία, όπου ένας Θεός μόνο γνωρίζει τι διδάχθηκαν. Σήμερα, αυτοί που ευθύνονται για τη διόγκωση της επετηρίδας, πετούν στην ανεργία όσους επένδυσαν το μέλλον τους σ' αυτή, στηριζόμενοι στην υπερευθυνότητα των κυβερνήσεων.

Κάποτε, θα πρέπει το κυβερνητικό Κόμμα να γίνει υπεύθυνο και να αφήσει τους ακροβατισμούς, τους λογιολατρισμούς και

τα πυροτεχνήματα. Ο λαός αγρυπνεί και κρίνει και εύκολα στέλνει στην Αντιπολίτευση αυτούς που παίζουν με τα όνειρά του και το μέλλον των παιδιών του.

Ακόμα, κύριε Υπουργέ, ένα βασικό στοιχείο. Όταν θέλουμε να προωθήσουμε ιδέες για το μέλλον πρέπει να κάνουμε συμμετοχούς αυτούς που θα προωθήσουν αυτές τις ιδέες. Δεν είναι δυνατόν να ζητάμε αλλαγή της κοινωνίας, χωρίς να μετέχει η ίδια η κοινωνία. Δεν είναι δυνατόν να ζητάμε αλλαγή της παιδείας, χωρίς να μετέχουν οι καθηγητές.

Πρέπει να συζητήσουμε μαζί τους. Δεν γίνεται αλλιώς. Σκεφθείτε ότι εσείς θα στέλνετε προγράμματα και αυτοί δεν θα τα εφαρμόζουν, γιατί δεν τα θέλουν, δεν τα πιστεύουν, γιατί δεν θα έχουν πειστεί ότι κάτι προσφέρουν. Είναι ένα βασικό στοιχείο, το οποίο νομίζω πως δεν ταιριάζει στην ευνομούμενη κοινωνία, δεν ταιριάζει σε μια κυβέρνηση η οποία επαγγέλλεται το διάλογο, δεν ταιριάζει ούτε σ' εμάς, που θέλουμε να δούμε το μέλλον μας με καλύτερη προοπτική, θέλουμε να δούμε τα παιδιά μας να δέχονται καλύτερες γνώσεις, να έχουν καλύτερες προοπτικές.

Έρχομαι στο θέμα εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Μεταρρύθμιση; Θα αποδείξω ότι δεν πρόκειται για μεταρρύθμιση, μάλλον για οπισθοδρόμηση. Αναφέρεται μέσα ότι τα παιδιά που σήμερα έχουν τη δυνατότητα να δώσουν εξετάσεις, μπορούν να δώσουν τρεις φορές. Μέχρι το 1999 θα εισάγονται με το υπάρχον σύστημα και θα τους δοθεί η ευκαιρία για δύο ακόμα εξετάσεις, όπως προβλέπεται και σήμερα. Από εκεί και πέρα, δεν θα μπορούν να εισαχθούν στα πανεπιστήμια, που τα ονομάζετε προγράμματα σπουδών για να μη φαίνεται ότι δεν πάνε στα πανεπιστήμια, αλλά θα μπορούν να επιλέξουν προγράμματα σπουδών επιλογής, τα οποία θα συστήνονται με άγνωστο το γνωστικό τους αντικείμενο και με τις κατευθύνσεις που θα έχουν.

Ρωτώ: Γιατί να μην τους δίνεται η ευκαιρία μέσω παράλληλης δήλωσης προτίμησης για τα προγράμματα σπουδών, να εισάγονται στα ΑΕΙ και ΤΕΙ για να μην έχουμε έτσι νέους δύο ταχυτήτων; Διότι, αν ισχύει αυτό που μου είπατε στην επιτροπή ότι ουσιαστικά δεν αξίζουν, αφού δεν πέρασαν στο πανεπιστήμιο, θα σας υπενθυμίσω: Οι φοιτητές που δεν περνάνε στην Ιατρική έχουν δεκαοκτώ και μισό. Είναι για πέταμα; Είναι οι συγκυρίες που θα μείνουν απ' έξω. Και αν θέλουν να πάνε Ιατρική, θα τους στείλουμε εμείς να γίνουν φιλόσοφοι; Αν είμαστε πολιτεία, η οποία σκέφτεται τα πράγματα, θα πρέπει να λάβουμε μέριμνα και γι' αυτήν την κατηγορία των ατόμων.

Ακόμη, θα σας πω ένα παράδειγμα αντίδρασης αυτών των νέων, το οποίο ενδεχομένως δεν το λάβατε υπόψη σας. Μου το είπαν κάποιοι τις τελευταίες ημέρες. "Ξέρετε τι θα κάνουμε εμείς που είμαστε στη Β' λυκείου; Θα καθήσουμε και θα χάσουμε τη χρονιά, τη φετινή και θα ενταχθούμε στο σύστημα των μη εξετάσεων. Επειδή μέχρι σήμερα η μεγάλη πλειοψηφία αυτών που εισάγονται στα πανεπιστήμια εισάγεται στο δεύτερο ή στο τρίτο έτος, εμείς θα μπούμε στο δεύτερο έτος, με τη διαδικασία που προβλέπει το Υπουργείο."

Σκεφθείτε λοιπόν είκοσι, τριάντα, σαράντα χιλιάδες νέοι να τους έχουμε αποκλείσει από τα ελληνικά πανεπιστήμια. Και επειδή δεν ξέρουμε τι θα ιδρύσουμε -τη μια χρονιά λέμε να κάνουμε κάτι σχετικό με τη φιλοσοφία, μετά να δούμε άλλο γνωστικό αντικείμενο και ενδεχομένως αυτά τα προγράμματα σπουδών επιλογής να αργήσουν και μια δεκαετία- να μην τους κλείσουμε το δρόμο.

Θεωρώ ότι αυτό θα πρέπει να το λάβετε σοβαρά υπόψη σας, κύριε Υπουργέ. Ακόμη, το γεγονός ότι επαγγέλεσθε εισαγωγή στα πανεπιστήμια χωρίς εξετάσεις λειτουργεί ως παραισθησιογόνο σε μια κοινωνία που έχει ως στόχο την πανεπιστημιακή μόρφωση, ανεξαρτήτως αν αυτή η μόρφωση παρέχει διαβατήριο στην αγορά εργασίας, αν είναι

αξιοποίησιμο όπλο. Υποκριτικά τονίζετε ότι λύνει το πρόβλημα της μόρφωσης, ενώ είναι ψευδésτατο. Γιατί είναι ψευδésτατο; Γίνεται φανερό από μια απλή μελέτη πως ούτε η Κυβέρνηση πιστεύει ότι λύνει το πρόβλημα εισαγωγής στα πανεπιστήμια.

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, λίγο την προσοχή σας σε ένα συγκεκριμένο σημείο, το οποίο αναφέρεται στο νομοσχέδιο και έχει να κάνει με τη γενικότητα. Αν πιστεύατε ότι με το σύστημα αυτό εισάγονται όλοι στα πανεπιστήμια, ερωτώ: Γιατί στα στοιχεία, που διαμορφώνουν τον πίνακα εισαγομένων, χρησιμοποιείτε και το χρόνο αποφοίτησης από το λύκειο; Εμείς καταλαβαίνουμε απλά ελληνικά πως όποιος τελειώσει το λύκειο, εισάγεται στο πανεπιστήμιο. Γιατί, λοιπόν, χρειάζεται ο χρόνος αποφοίτησης; Πότε θα τον χρησιμοποιήσει; Μήπως δεν θα εισαχθεί την πρώτη χρονιά και θα πάει τη δεύτερη, την τρίτη, την πέμπτη; Δηλώστε το ευθαρσώς. Πέστε στον ελληνικό λαό ότι δεν λύνεται το πρόβλημα, απλά καλύπτουμε κάποιους, διότι υπάρχει και ένα άλλο στοιχείο. Ξέρουμε πολύ καλά ότι τα πανεπιστήμια κάνουν ένα πίνακα στον οποίο λένε "εμείς θέλουμε διακόσιους για το τάδε τμήμα, τριακόσιους για εκεί κλπ." Και σήμερα αυτό ισχύει. Και αν αυξήθηκε ο αριθμός των εισαγομένων, όπως είτε ο κύριος Υπουργός, αυξήθηκε γιατί το θέλουν οι κυβερνήσεις, δεν το θέλουν τα πανεπιστήμια.

Τα πανεπιστήμια θα μας ζητάνε ένα συγκεκριμένο αριθμό. Αυτοί θα μπαίνουν και όλοι οι άλλοι θα είναι έξω από εκεί που θέλουν να πάνε. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε μερικά πράγματα που η Κυβέρνηση, ευφυώς σκεπτόμενη, σε σχέση με το πολιτικό κόστος και με το πολιτικό συμφέρον, τα εξετάζει. Συνεπώς σύμφωνα με τις εξαγγελίες σας η μοριοδότηση, γι' αυτούς οι οποίοι αποφοιτούν από το λύκειο, ως προς το έτος αποφοίτησης, σημαίνει ότι δεν θα εισάγονται αμέσως στα πανεπιστήμια.

Τελικά αποδεικνύεται ότι δεν πρόκειται περί πολιτικής μεταρρύθμισης, αλλά περί πολιτικής απάτης. Από την άλλη μεριά εισάγεται μια διαδικασία πολλαπλών εξετάσεων ολιγόλεπτες, ωριαίες, με ερωτήσεις, με ανοικτές ερωτήσεις ή με κλειστές ερωτήσεις. Γεννάται το ερώτημα πως το απολυτήριο του ενιαίου λυκείου, θα είναι αποτέλεσμα ισοτίμων και εντίμων διαδικασιών;

Μέχρι σήμερα, αν αφαιρέσουμε τη δυσπλασία που δημιουργούσε η διατήρηση των βαθμών σε κάποια μαθήματα, η εξέταση γινόταν κάτω από τις ίδιες συνθήκες για όλους τους υποψηφίους. Εξηγείστε μας αν οι επιμέρους εξετάσεις θα γίνονται σε επίπεδο σχολείου, νομού, περιφέρειας και με ποιον τρόπο θα είναι τίμιες και αδιάβλητες ισοβαρείς μεταξύ τους και έξω από κάθε υπόνοια συναλλαγής.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα μείνετε γνωστός για τη μεταρρύθμιση στο χώρο της παιδείας αλλά για την οπισθοδρόμηση και την αναξοκρατία, για τη διόγκωση της ανεργίας. Διότι εσείς καλά λέτε ότι το πανεπιστήμιο δεν σημαίνει εργασία, αλλά πρέπει αυτό να το πείτε ευθαρσώς στα παιδιά και στους γονείς.

Κύριε Πρόεδρε, στη δευτερολογία μου θα τοποθετηθώ σε άλλα δυο θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν έχουμε χρόνο, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Θα παρακαλούσα να έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν εξαρτάται από εμένα, εξαρτάται από σας.

Εισερχόμεθα στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου "Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο, αν έχετε να κάνετε κάποιες νομοτεχνικές παρατηρήσεις.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε. Έχω κάποιες τροποποιήσεις νομοτεχνικού χαρακτήρα, οι οποίες προέκυψαν ύστερα από τις τροποποιήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου κατ' άρθρον. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν γίνει δεκτές από την Κυβέρνηση. Γι' αυτό προκύπτει η ανάγκη να υπάρξουν κάποιες αναδιατυπώσεις για τη νομοτεχνική αρτιότητα του νομοσχεδίου.

Οι τροποποιήσεις αυτές είναι οι εξής: Άρθρο 1 παράγραφος 2. Η φράση "που έχει συσταθεί με το άρθρο 19 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43Α)" διαγράφεται από την παράγραφο 2 και μεταφέρεται στην παράγραφο 1 η οποία παράγραφος 1 διαμορφώνεται ως εξής: "Το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού που έχει συσταθεί με το άρθρο 19 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43Α) μετονομάζεται σε Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Άρθρο 1 παράγραφος 2 εδάφιο δ'. Η λέξη "ανάπτυξη" της πρώτης σειράς του εδαφίου δ' αντικαθίσταται με τη λέξη "καλλιέργεια". Και κατόπιν αυτού το εδάφιο δ' διαμορφώνεται ως εξής: "δ) Η συμβολή στην καλλιέργεια και αξιοποίηση των διαπολιτισμικών και πολυπολιτισμικών σχέσεων με στόχο την ανάπτυξη δημιουργικού διαλόγου μεταξύ των λαών και την αλληλοκατανόηση και τη δημιουργική και ειρηνική συνύπαρξή τους".

Άρθρο 2 παράγραφος 8. Οι λέξεις "από εκπροσώπους" που προηγούνται των λέξεων "του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού" τροποποιούνται σε "από μέλη". Η φράση "από μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού" μεταφέρεται μετά τις λέξεις "συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος".

Οι λέξεις "της Τοπικής Αυτοδιοίκησης" μεταφέρονται μετά τις λέξεις "από εκπροσώπους Υπουργείων".

Κατόπιν αυτών το εδάφιο β' της παραγράφου 8 διαμορφώνεται ως εξής:

"Η Επιτροπή Προγραμματισμού και Αξιολόγησης απαρτίζεται από εκπροσώπους Υπουργείων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα με αρμοδιότητες και δραστηριότητες συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος, από μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών".

Άρθρο 3 εδάφιο στ'. Οι λέξεις "σε έκτακτη περίπτωση" μεταφέρονται αμέσως μετά τις λέξεις "να ανατεθεί" και τίθεται εντός κομμάτων. Κατά συνέπεια το εδάφιο στ' διαμορφώνεται ως εξής: "Η θέση αυτή μπορεί να ανατεθεί σε έκτακτη περίπτωση και σε ανώτερους ή ανώτατους υπάλληλους του ελληνικού δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. με διαδικασία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών".

Και στο άρθρο 2 παρ. 3 διαγράφεται η τελευταία φράση της παραγράφου, που λέει ότι "η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου".

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα αυτές οι τροποποιήσεις να καταχωρηθούν στα Πρακτικά και να υπογραμμίσω ότι με την ψήφιση του νομοσχεδίου στο σύνολο το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού ξεκινά την άσκηση του έργου του, ένα έργο το οποίο έχει ως στόχο την προώθηση των διεθνών σχέσεων της χώρας μας μέσω της ενίσχυσης και ουσιαστικής συνεργασίας των λαών στον τομέα του πολιτισμού.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Γιάννος Κρανιδιώτης καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

"ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ"

Τροποποιήσεις που προτείνονται κατά την ψήφιση στο σύνολο Άρθρο 1: παρ. 2

Η φράση "που έχει συσταθεί με το άρθρο 19 του ν.2026/1992 (ΦΕΚ 43Α)" διαγράφεται από την παρ. 2 και μεταφέρεται στην παρ. 1, η οποία παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: "Το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, που έχει συσταθεί με το άρθρο 19 του ν.2026/1992 (ΦΕΚ 43Α), μετονομάζεται σε Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

Άρθρο 1 παρ. 2 εδ. δ'

Η λέξη "ανάπτυξη" της πρώτης σειράς του εδ. δ' αντικαθίσταται με τη λέξη "καλλιέργεια"

[και κατόπιν αυτού το εδ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

"δ) η συμβολή στην καλλιέργεια και αξιοποίηση των διαπολιτισμικών και πολυπολιτισμικών σχέσεων, με στόχο την ανάπτυξη δημιουργικού διαλόγου μεταξύ των λαών για την αλληλοκατανόηση και τη δημιουργική και ειρηνική συνύπαρξή

τους"].

Άρθρο 2 παρ. 8

Οι λέξεις "από εκπροσώπους" που προηγούνται των λέξεων "του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού" τροποποιούνται σε "από μέλη".

Η φράση "από μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού" μεταφέρεται μετά τις λέξεις "συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος"

Οι λέξεις "της Τοπικής Αυτοδιοίκησης" μεταφέρονται μετά τις λέξεις "από εκπροσώπους Υπουργείων"

Κατόπιν αυτών το εδάφιο β' της παραγράφου 8 διαμορφώνεται ως εξής:

"Η Επιτροπή Προγραμματισμού και Αξιολόγησης απαρτίζεται από εκπροσώπους Υπουργείων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα με αρμοδιότητες και δραστηριότητες συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος, από μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών".

Άρθρο 3 εδάφιο στ'

Οι λέξεις "σε έκτακτη περίπτωση" μεταφέρονται αμέσως μετά τις λέξεις "να ανατεθεί" και τίθεται εντός κομμάτων. Κατά συνέπεια το εδάφιο στ' διαμορφώνεται ως εξής:

"Η θέση αυτή μπορεί να ανατεθεί σε έκτακτη περίπτωση, και σε ανώτερους ή ανώτατους υπαλλήλους του ελληνικού δημοσίου ή ν.π.δ.δ., με διαδικασία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών".

Άρθρο 2 παρ. 3

Διαγράφεται η τελευταία φράση της παραγράφου "η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου".

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, αυτές οι τροποποιήσεις έχουν διανεμηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ναι, κύριε Υφυπουργέ, έχουν διανεμηθεί από χθες στο Τμήμα και είναι νομοτεχνικού χαρακτήρα.

Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, απ' ό,τι με έχει ενημερώσει ο εισηγητής του κόμματός μου, η Νέα Δημοκρατία δεν έχει αντίρρηση γι' αυτές τις τροποποιήσεις που προτείνει η Κυβέρνηση. Μόνο που θα μου επιτρέψετε να παρατηρήσω ότι ο τρόπος αυτός είναι επιεικώς αδόκιμη ως μέθοδος νομοθετικής εργασίας, για να μη χρησιμοποιήσω βαρύτερο όρο, και θα πρέπει η Κυβέρνηση να μάθει να είναι προσεκτικότερη στη διατύπωση των νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει πια καθεστώς να παραβιάζεται κατάφωρα ο τρόπος λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Και πραγματικά το κρέας το βαφτίζουμε ψάρι και ερχόμαστε εδώ να λειτουργήσουμε και θεωρούμε πως πρέπει να αναβαθμισθεί η λειτουργία αυτού του Κοινοβουλίου. Η Κυβέρνηση πρέπει να προσέχει και να προετοιμάζεται έγκαιρα. Δεν μπορεί να έρχεται την τελευταία στιγμή και να μας βάζει τέτοια ζητήματα, που φυσικά δεν είναι νομοτεχνικού χαρακτήρα. Αυτό ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κ. Δαμανάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, πολλές από τις παρατηρήσεις και τις τροποποιήσεις που εισήγαγε σήμερα ο κύριος Υφυπουργός πράγματι δεν είναι νομοτεχνικού χαρακτήρα, αλλά θέλω να πω ότι έχουν συζητηθεί στη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου. Επίσης, θέλω να σημειώσω ότι το νομοσχέδιο αυτό ήταν ένα από τα ελάχιστα νομοσχέδια που η Κυβέρνηση έκανε δεκτές πάρα πολλές από τις προτάσεις μας. Όταν, λοιπόν, κάνουμε προτάσεις -και αυτό καταγράφεται στα θετικά, κατά τη γνώμη μου, του Υπουργού που χειρίστηκε το θέμα- και άλλες γίνονται δεκτές και άλλες όχι, είναι φυσικό να υπάρχει μια δυσκολία στο να ενσωματωθούν όλα όπως πρέπει. Θα έλεγα ότι χρειάζεται να είναι πιο

προσεκτική η Κυβέρνηση πριν από την τελική διατύπωση του νομοσχεδίου. Δηλαδή, όταν έρχεται το νομοσχέδιο για ψήφιση στο σύνολο, εκεί πρέπει να συμπεριλαμβάνονται αυτά. Αλλά πάντως σε μεγάλο βαθμό η δυσκολία οφείλεται στο ότι έγιναν μέχρι την τελευταία στιγμή δεκτές οι προτάσεις της Αντιπολίτευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας ευχαριστώ, κυρία Δαμανάκη, με προλάβετε, ήθελα να πω ότι πράγματι ο Υπουργός είχε δεχθεί σχεδόν όλες τις προτάσεις, που είχε προτείνει το Τμήμα και κατόπιν αυτού διαμορφώθηκε το κείμενο που έχει έρθει προς ψήφιση. Και παράλληλα βλέπω ότι αυτά, τα οποία έχει φέρει ο κύριος Υπουργός, είναι προς τη λεκτική, φραστική βελτίωση του νομοσχεδίου.

Κατόπιν τούτου ερωτάται το Τμήμα : Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών "Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Ρυθμίσεις για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, που έχει συσταθεί με το άρθρο 19 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), μετονομάζεται σε "Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού".

2. Σκοπός του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού είναι: α) η καλλιέργεια της γνωριμίας και προσέγγισης του Ελληνικού Πολιτισμού στην αλλοδαπή, της ευρύτερης γνώσης για την ελληνική συμβολή στα γράμματα, στις επιστήμες και στις τέχνες και γενικά στην πολιτιστική δημιουργία, β) η διάδοση και προβολή της ελληνικής γλώσσας και η μέριμνα για την καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας στον ελληνισμό της διασποράς, γ) η ενίσχυση της πολιτιστικής, μορφωτικής και επιστημονικής συνεργασίας με άλλες χώρες και δ) η συμβολή στην καλλιέργεια και αξιοποίηση των διαπολιτισμικών και πολυπολιτισμικών σχέσεων, με στόχο την ανάπτυξη δημιουργικού διαλόγου μεταξύ των λαών για την αλληλοκατανόηση και τη δημιουργική και ειρηνική συνύπαρξή τους.

3. Για την πραγματοποίηση των σκοπών του το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού χρησιμοποιεί όλα τα πρόσφορα μέσα και ιδίως τα ακόλουθα:

α) συνεργάζεται με τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού, με φορείς όλων των βαθμίδων της τοπικής αυτοδιοίκησης, με τον Ελληνισμό της διασποράς, με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με διεθνείς οργανισμούς και με όλους τους φορείς που έχουν συναφείς με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού σκοπούς, ιδίως με τα πνευματικά και πολιτιστικά ιδρύματα της χώρας και της αλλοδαπής, συμμετέχει σε δραστηριότητες που αναπτύσσουν αυτοί οι φορείς και συμβάλλεται μαζί τους,

β) ενισχύει ή χρηματοδοτεί πολιτιστικές και μορφωτικές δραστηριότητες, αναπτύσσει προγράμματα υποτροφιών και ανταλλαγών και οργανώνει προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού,

γ) παράγει και διαχειρίζεται πολιτιστικά έργα και οπτικοακουστικό υλικό που προωθούν την υλοποίηση των σκοπών του.

Άρθρο 2

Όργανα

1. Όργανα του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Πρόεδρος του.

2. Το Δ.Σ. αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Ταμία και δέκα (10) μέλη, από τα οποία ένα μέλος προτείνεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και

Θρησκευμάτων και ένα μέλος από τον Υπουργό Πολιτισμού. Οι προτάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού κοινοποιούνται στον Υπουργό Εξωτερικών εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, άλλως το Δ.Σ. διορίζεται νόμιμα χωρίς τα μέλη που προτείνονται από αυτούς τους Υπουργούς. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Ταμίας και τα μέλη του Δ.Σ. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών και η θητεία τους είναι τετραετής.

Η απόφαση διορισμού του Προέδρου του Δ.Σ. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά την έγκρισή της από τη Διάρκη Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει απάντηση της Επιτροπής εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού του Προέδρου στον Πρόεδρο της Βουλής, η απόφαση θεωρείται ότι εγκρίθηκε και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι υπηρεσίες του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού διευθύνονται από Γενικό Διευθυντή, που έχει πτυχίο Α.Ε.Ι. και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Η θέση του Γενικού Διευθυντή προκηρύσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία προκήρυξης και επιλογής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Ο Γενικός Διευθυντής διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από έγκρισή της από τη Διάρκη Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει απάντηση της Επιτροπής εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού του Γενικού Διευθυντή στον Πρόεδρο της Βουλής, η απόφαση θεωρείται ότι εγκρίθηκε και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με απόφαση του Δ.Σ. καθορίζονται τα καθήκοντα, το είδος της εργασιακής σχέσης και η χρονική διάρκειά της.

4. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. εκπροσωπεί το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού δικαστικώς και εξωδικώς, συγκαλεί το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του, έχει την ευθύνη της εκτέλεσης των αποφάσεων του Δ.Σ., την εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του.

5. Το Δ.Σ. δύναται, μετά από εισήγηση του Προέδρου, να αναθέτει την παράλληλη άσκηση αρμοδιοτήτων του Δ.Σ. ή του Προέδρου στον Αντιπρόεδρο, στον Ταμία, σε μέλη του Δ.Σ. ή στο Γενικό Διευθυντή.

6. Το Δ.Σ. υποβάλλει δια του Προέδρου του στον Υπουργό Εξωτερικών ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες και τις κατευθύνσεις δράσης του Ιδρύματος, προκειμένου να συζητηθεί στα αρμόδια όργανα της Βουλής.

7. Η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ. και οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

8. Για τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού το Δ.Σ. επικουρείται από Επιτροπή Προγραμματισμού και Αξιολόγησης. Η Επιτροπή Προγραμματισμού και Αξιολόγησης απαρτίζεται από εκπροσώπους Υπουργείων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με αρμοδιότητες και δραστηριότητες συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος, από μέλη του Προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Στα πλαίσια της υποβοήθησης του έργου του, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει από κοινού με την Επιτροπή Προγραμματισμού και Αξιολόγησης τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο.

9. Συνιστάται Συνέλευση του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, η οποία επεξεργάζεται θέματα σχετικά με τη δράση, το σχε-διασμό και τη στρατηγική του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού και τις μεθόδους διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού και εισηγείται σχετικά προς το Δ.Σ. του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού. Για το σκοπό αυτόν, η Συνέλευση συγκαλείται σε ολομέλεια μια φορά το χρόνο από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του

Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού και συνεδριάζει υπό την προεδρία του. Η Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει να συνεδριάζει και κατά θεματικές ενότητες.

10. Η Συνέλευση του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού αποτελείται από επιφανείς προσωπικότητες, Έλληνες ή αλλοδαπούς, που διακρίνονται για την ιδιαίτερα σημαντική προσφορά τους σε διεθνές επίπεδο στον πολιτισμό, στις επιστήμες, στα γράμματα, στις τέχνες και στο δημόσιο βίο. Ο αριθμός των μελών της Συνέλευσης, η διαδικασία επιλογής τους και ο διορισμός αυτών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος. Η θητεία κάθε μέλους της Συνέλευσης είναι πενταετής.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών μπορεί να ορισθεί αποζημίωση για τα μέλη της Επιτροπής Προγραμματισμού και Αξιολόγησης και της Συνέλευσης του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.

Άρθρο 3

Παραρτήματα

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ιδρύματος, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εξωτερικών, συνιστώνται ή καταργούνται παραρτήματα του Ιδρύματος στο εξωτερικό, καθώς και τοπικές επιτροπές υποστήριξης της δραστηριότητας των παραρτημάτων. Τα παραρτήματα μπορεί να προσλαμβάνουν τη νομική μορφή και φύση που προβλέπεται από το νομικό καθεστώς των χωρών υποδοχής. Με την απόφαση ίδρυσης των παραρτημάτων ορίζονται και τα θέματα διοίκησης αυτών. Διευθυντές των παραρτημάτων ορίζονται Έλληνες ή αλλοδαποί που διαθέτουν γνώσεις και εμπειρία σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού. Τη θέση Διευθυντή μπορούν να κατέχουν και μορφωτικοί σύμβουλοι ή μορφωτικοί ακόλουθοι. Η θέση αυτή μπορεί να ανατεθεί, σε έκτακτη περίπτωση, και σε ανώτερους ή ανώτατους υπαλλήλους του Ελληνικού Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. με διαδικασία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών. Τα παραρτήματα του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού συνεργάζονται με τις ελληνικές διπλωματικές αρχές του τόπου εγκατάστασής τους, οι οποίες τους παρέχουν την αναγκαία υποστήριξη.

Άρθρο 4

Έσοδα - Οικονομική εποπτεία

1. Έσοδα του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού αποτελούν:
 - α) κρατική επιχορήγηση, που χορηγείται μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών,
 - β) έσοδα από συμβάσεις σχετικές με την προώθηση των σκοπών του, την παροχή υπηρεσιών ή την εκμετάλλευση προϊόντων που παράγει,
 - γ) δωρεές, κληρονομίες ή κληροδοσίες.
2. Το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι φορείς του δημόσιου τομέα συνάπτουν με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού προγραμματικές συμβάσεις σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού. Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το έργο, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, οι πόροι που θα διατεθούν, τα ποσά χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων ή των προγραμμάτων ή της παροχής υπηρεσιών. Είναι επίσης δυνατή, για την υλοποίηση των συμβάσεων, η απασχόληση προσωπικού του ενός από τους συμβαλλομένους στον άλλο συμβαλλόμενο.
3. Ο ετήσιος τακτικός έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης του Ιδρύματος ασκείται από επιθεωρητές του Υπουργείου Οικονομικών, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Το πόρισμα του ετήσιου τακτικού ελέγχου κατατίθεται στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 5

Οργανισμός

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Οικονομικών και μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, καταρτίζεται ο Οργανισμός του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού και καθορίζονται τα θέματα της οργάνωσης και της λειτουργίας του. Η γνώμη του Δ.Σ. του Ιδρύματος διατυπώνεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτό του σχετικού εγγράφου του Υπουργού Εξωτερικών. Εάν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία, ο Υπουργός Εξωτερικών προτείνει την έκδοση του προεδρικού διατάγματος χωρίς τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος.

Ο Οργανισμός του Ιδρύματος εκδίδεται εντός έτους από το διορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτει το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, έστω και αν ανανεωθούν, εκτός αν αυτό οριστεί ρητά σε έγγραφη σύμβαση.

3. Το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού και τα παραρτήματά του στο εξωτερικό δεν υπάγονται στο δημόσιο τομέα και εξαιρούνται από τις κάθε είδους διατάξεις περί δημόσιου τομέα.

Άρθρο 6

Κάλυψη δαπάνης

Από τις διατάξεις του παρόντος προκαλείται δαπάνη που θα καλυφθεί για το έτος 1997 από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ιδρύματος και για την επόμενη πενταετία από πιστώσεις που θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 7

Εξουσιοδοτήσεις - Μεταβατικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία του Δ.Σ. του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού και οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του νόμου.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, κωδικοποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα σχετικά με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.
3. Το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρις ότου διοριστεί νέο Διοικητικό Συμβούλιο κατά τις διατάξεις του παρόντος.
4. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), του άρθρου 38 του ν. 2162/1993 (ΦΕΚ 120 Α') και του π.δ/τος 199/1992 περί Οργανισμού του Ιδρύματος, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 290/1993, εξακολουθούν να ισχύουν κατά το μέρος που οι διατάξεις του δεν αντιβαίνουν στις ρυθμίσεις του παρόντος. Οι διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν. 2317/1995 (ΦΕΚ 125 Α') καταργούνται.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρακαλώ, το Τμήμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εθνικής

Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο κ. Σκρέκας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, άκουσα με πολλή προσοχή τον εισηγητή και τους αγορητές του κυβερνώντος κόμματος, σχετικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις.

Πρώτον, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ουσιαστικά αναγνωρίζεται από την Κυβέρνηση η κατάρρευση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Το δεύτερο είναι ότι με το νομοσχέδιο αυτό πιστεύετε ότι φέρνετε τον παράδεισο στον τομέα της παιδείας. Όμως, η κατάρρευση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, κύριοι συνάδελφοι, είναι δημιούργημα δικό σας, και λυπάμαι που θα το πω, το ανακαλύψατε πολύ αργά. Για τον παράδεισο που προσδοκάτε, έχω να πω ότι το νομοσχέδιο αυτό περισσότερο μπερδεύει την κατάσταση και είναι βέβαιο ότι δεν λύνει τα προβλήματα της παιδείας.

Μία άλλη διαπίστωση είναι ότι, όπου το κράτος δημιουργεί προβλήματα, αντί να τιμωρείται το ίδιο, τελικά τιμωρούνται αυτοί, οι οποίοι δέχονται τη ζημιά. Και στην προκειμένη περίπτωση αυτό συμβαίνει με την εκπαιδευτική κοινότητα. Το πρόβλημα της επετηρίδος το δημιούργησε η Κυβέρνηση και βεβαίως έρχεται τώρα και αντί να αναγνωρίσει η ίδια τα λάθη της, τιμωρεί τους εκπαιδευτικούς.

Αναμφίβολα, το θέμα της παιδείας, κύριοι συνάδελφοι, όπως και ο εισηγητής κ. Καραμάνος ανέπτυξε στην εισήγησή του, είναι και πολύ μεγάλο, αλλά και πολύ σοβαρό. Και η ποιοτική αναβάθμιση αποτελεί σήμερα πρωτίστη αναγκαιότητα, προκειμένου η χώρα μας να ανταποκριθεί με επιτυχία και αποτελεσματικότητα σε όλους τους τομείς, όπου η γνώση αποτελεί την κινητήρια δύναμη για αξιοποίηση και εκμετάλλευση του εσωτερικού, αλλά και του διεθνούς περιβάλλοντος.

Αυτήν την αναγκαιότητα μιας καινοτόμου μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού μας συστήματος, έρχεται να την αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση με ένα νομοσχέδιο, το οποίο ως κείμενο, θα έλεγα, ότι είναι άριστο, είναι όμως μακριά από το στόχο, είναι μακριά από αυτό που έχουμε ανάγκη, είναι μακριά από αυτό που έχει ανάγκη η εκπαίδευση. Και αυτό γιατί δεν λαμβάνει υπόψη του βασικά στοιχεία, που έχουν σχέση με την οργάνωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, αλλά και των εκπαιδευομένων, τη διαρκή επιμόρφωσή τους, σε συνδυασμό και με το νέο περιβάλλον που καθημερινά διαμορφώνεται σε παγκόσμια κλίμακα και το σκληρό ανταγωνισμό που αναπτύσσεται.

Το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι, δεν ανταποκρίνεται σ' αυτήν την ανάγκη, γιατί είναι πολύ πρόχειρο και το μόνο που κάνει είναι να καταργεί ένα αδιάβλητο θεσμοθετημένο πλαίσιο στελέχωσης του εκπαιδευτικού μας χώρου με έναν τρόπο σκληρό, ανάλητο, απάνθρωπο για ένα μεγάλο αριθμό επιστημόνων, που έκαναν το λάθος να εμπιστευθούν την πολιτεία και να επενδύσουν τα όνειρα και τις ελπίδες τους για επαγγελματική αποκατάσταση, επιλέγοντας την επιστήμη του εκπαιδευτικού και περιμένοντας στη σειρά, όπως η πολιτεία είχε επιλέξει, για διορισμό.

Η προχειρότητα του νομοσχεδίου προκύπτει και από ένα άλλο γεγονός, τον τρόπο και το χρόνο που η Κυβέρνηση το φέρνει στη Βουλή για ψήφιση. Είναι αδιανόητο ένα τόσο σοβαρό θέμα, το σοβαρότερο, θα έλεγα, να αντιμετωπίζεται με τόσο προχειρότητα, με τόσο ανευθυνότητα, ίσως και σκοπιμότητα. Και αυτό αποδεικνύεται από το περιεχόμενο του νομοσχεδίου, το οποίο θα αναδειχθεί και κατά τη συζήτηση των άρθρων, αλλά και από τις τροπολογίες, οι οποίες έχουν κατατεθεί - εκπρόθεσμα βέβαια - και οι οποίες επισημαίνουν παραλείψεις και προβλήματα που αγνοήσατε. Αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι φέρατε για συζήτηση και ψήφιση αυτό το νομοσχέδιο στο Θερινό Τμήμα της Βουλής και όχι στην Ολομέλεια, όπως θα έπρεπε.

Είναι ένα τόσο σοβαρό θέμα για έναν τόσο σοβαρό τομέα. Πραγματικά, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε τη λογική της Κυβέρνησης να το φέρνει στο Θερινό Τμήμα. Διότι και αυτό είναι

ένα στοιχείο υποβάθμισης του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζεται αυτός ο νευραλγικός τομέας της εθνικής μας ζωής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Θα έλεγα, ότι το καλύτερο που έχετε να κάνετε, κύριε Υπουργέ, είναι να αποσύρετε αυτό το νομοσχέδιο, να το μελετήσετε καλύτερα, να επιστρατεύσετε όλες εκείνες τις δυνάμεις, οι οποίες μπορούν και θέλουν να σας βοηθήσουν σ' αυτήν την προσπάθεια και ακόμα να αναπτύξετε ένα διαρκή και επικοινωνιακό διάλογο μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, που είναι οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι γονείς. Έτσι, μέσα από μία σωστή και καλή προετοιμασία να έλθει στη Βουλή και να ψηφισθεί ένα νομοσχέδιο που θα λύσει το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί, ένα πρόβλημα που, όπως και στην αρχή είπα, οι ίδιοι αναγνωρίζετε ότι είναι υπαρκτό και είναι ένα πρόβλημα που υποβάθμισε τόσο την παιδεία, αλλά και μέσα από την παιδεία μας όλους τους τομείς της εθνικής μας ζωής.

Με αυτές τις παρατηρήσεις, κύριε Υπουργέ, δηλώνω, ότι όπως έρχεται το νομοσχέδιο, δεν το ψηφίζω. Και βεβαίως, θεωρώ ότι είναι άστοχο που το φέρατε στο Θερινό Τμήμα της Βουλής να περάσει από τους εκατό Βουλευτές και όχι από τους τριακόσιους, όπως θα έπρεπε. Και αυτό μας βάζει σε σκέψεις, για-τί πιστεύουμε ότι το κάνατε σκόπιμα. Και το κάνατε σκόπιμα γιατί φοβάσθε, πρώτον, τον κόσμο ο οποίος γενικευμένα πλέον αντιδρά σ' αυτό το νομοσχέδιο και δεύτερον, τους συναδέλφους οι οποίοι στην Ολομέλεια πολλοί εκ του χώρου σας θα είχαν διαφοροποιηθεί Στο εν λόγω νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γκαλήπ Γκαλήπ έχει το λόγο.

ΓΚΑΛΗΠ ΓΚΑΛΗΠ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, πράγματι με το σχέδιο νόμου: "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις", προωθούνται νέες και ριζικές μεταρρυθμίσεις και τομείς σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που θα μας βοηθήσουν στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας μας, αλλά και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της εποχής μας.

Όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση, η εκπαίδευση οφείλει να διέπεται από τις αρχές της δημοκρατίας και να παρέχει σε όλους ισότιμη πρόσβαση στα αγαθά της παιδείας, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση, την οικονομική τους κατάσταση, το γένος, το φύλο, τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις κλπ., ατομικά και κοινωνικά τους χαρακτηριστικά και η κατανόηση και η αποδοχή του άλλου μέσα σε μία πολυπολιτισμική κοινωνία, αυτά είναι τα πολύ θετικά σημεία που πιστεύω ότι θα βοηθήσουν στην επίλυση και των τεράστιων προβλημάτων στην εκπαίδευση της μειονότητας στη δυτική Θράκη.

Η εκπαίδευση διέπεται από τη Συνθήκη της Λωζάνης το 1923, όπου ορίζεται ως ιδιωτική και ημιαυτόνομη με σημαντικές διαχειριστικές αρμοδιότητες της ίδιας της μειονοτικής κοινότητας, της μορφωτικής συμφωνίας του 1951, του μορφωτικού πρωτοκόλλου του 1968 και από άλλες διατάξεις νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατά καιρούς.

Η παρεχόμενη εκπαίδευση τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι δίγλωσση, ελληνοτουρκική. Με πάρα πολλές όμως, εντολές και εγκυκλίου αγνώστες στο κοινό η μειονοτική εκπαίδευση έχει απομακρυνθεί από το πνεύμα της Συνθήκης της Λωζάνης και των μορφωτικών συμφωνιών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μία χαώδης κατάσταση που έχει περιπλέξει τα πράγματα και η μειονοτική παιδεία έχει οδηγηθεί σήμερα σε απαράδεκτο αδιέξοδο.

Συνοπτικά τα προβλήματα, που θέλω να τονίσω και εγώ άλλη μία φορά, είναι τα εξής:

Στη μειονοτική παιδεία σήμερα υπάρχουν πολλών ειδών δάσκαλοι: Απόφοιτοι των ακαδημιών της Τουρκίας, απόφοιτοι της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, απόφοιτοι

των ιεροσπουδαστηρίων, απόφοιτοι του δημοτικού και ούτε απόφοιτοι του δημοτικού. Ο διορισμός των δασκάλων αυτών γίνεται με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της περιφέρειας, χωρίς ποτέ να λαμβάνεται η άποψη της μειονότητας και κατά παράβαση της Συνθήκης της Λωζάνης.

Σύμφωνα με το Μορφωτικό Πρωτόκολλο του 1968 τα σχολικά βιβλία, για τα μαθήματα που διδάσκονται στην τουρκική γλώσσα στα μειονοτικά σχολεία, θα πρέπει να αποστέλλονται από την Τουρκία. Η διάταξη αυτή έχει παραμεινθεί από τις κυβερνήσεις της χώρας μας εδώ και πολλά χρόνια, με αποτέλεσμα τα παιδιά μας να διδάσκονται σήμερα από σχολικά βιβλία, που έχουν εκτυπωθεί τη δεκαετία του 1950 και του 1960 και αυτά σε φωτοτυπίες στα οποία αναφέρεται ότι ο άνθρωπος κάποτε θα φθάσει στη Σελήνη.

Μία διαφορετική αντιμετώπιση του θέματος αυτού ήταν η εκτύπωση των τουρκικών βιβλίων από τους χριστιανούς καθηγητές της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης. Δυστυχώς και η εκπαίδευση στην Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης γίνεται από χριστιανούς εκπαιδευτικούς. Δικαιολογημένα τα βιβλία αυτά δεν έγιναν αποδεκτά από τη μειονότητα, γιατί πριν την εκτύπωση δεν έγινε διάλογος με τη μειονότητα, ούτε ρωτήθηκε, αλλά το πιο βασικό είναι ότι καταπατήθηκαν η Συνθήκη της Λωζάνης, τα Μορφωτικά Πρωτόκολλα και οι συμφωνίες.

Ένα άλλο πολύ σοβαρό ζήτημα που αντιμετωπίζει η μειονοτική εκπαίδευση είναι η παραβίαση της συνταγματικής επιταγής για εννιαετή υποχρεωτική εκπαίδευση και στα παιδιά της μειονότητας, διότι ενώ το άρθρο 16 παράγραφος 3 του ισχύοντος Συντάγματος αναφέρει ότι τα έτη της υποχρεωτικής φοίτησης δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα, οι απόφοιτοι των μειονοτικών σχολείων δεν εισάγονται απευθείας στα μειονοτικά γυμνάσια, αλλά εφαρμόζεται το σύστημα της κλήρωσης με συνέπεια να εισάγεται ορισμένος αριθμός μόνο στα γυμνάσια αυτά.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα πρέπει να δημιουργηθούν νέα μειονοτικά γυμνάσια και λύκεια σε διάφορες περιοχές της Θράκης.

Επίσης υπάρχει απαγόρευση πραγματοποίησης διαφόρων κοινωνικών δραστηριοτήτων στα μειονοτικά σχολεία, παραδείγματος χάριν πραγματοποίηση θεατρικών παραστάσεων κλπ.

Σύμφωνα με το καταστατικό των μειονοτικών γυμνασίων και λυκείων, μέχρι η μειονότητα να αποκτήσει τους δικούς της εκπαιδευτικούς έρχονται μετακλητοί καθηγητές ή δάσκαλοι από την Τουρκία. Αυτό κατά καιρούς σε περιόδους γαλήνης των ελληνοτουρκικών σχέσεων εφαρμόστηκε. Δυστυχώς, όμως, με την επιδείνωση των σχέσεων οι μετακλητοί εκπαιδευτές άρχισαν να έρχονται είτε στη μέση της χρονιάς είτε προς το τέλος ή και καθόλου. Ο αριθμός, δε, αυτών μειώθηκε από τριάντα πέντε στους δεκαέξι. Τώρα αν και υπάρχουν αρκετοί κατάλληλοι μειονοτικοί καθηγητές δεν διορίζονται και παραμένουν άνεργοι εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Στην Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης εισάγονται κατά προτίμηση οι απόφοιτοι των δυο ιεροσπουδαστηρίων που λειτουργούν στη Κομοπινή και στον Εχινό Ξάνθης, με ένα παράξενο καθεστώς που δεν υπάρχει το αντίστοιχο του σε καμία περιοχή της χώρας μας.

Κατ' αρχήν, η διάρκεια της φοίτησης σ' αυτά είναι πενταετής, η δε διδακτέα ύλη είναι πέραν κάθε φαντασίας, δεδομένου ότι εδώ διδάσκονται μόνο Κοράνιο, θρησκευτικά μαθήματα του Ισλάμ και φυσικά λίγα ελληνικά, χωρίς να υπάρχει κάποια τάξη στο πρόγραμμα διδασκαλίας.

Οι απόφοιτοι όμως αυτών, χωρίς να έχουν ποτέ κανονικό απολυτήριο λυκείου, εισάγονται στην Ειδική Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης, όπου η διάρκεια φοίτησης είναι συνήθως δυο χρόνια και όχι τέσσερα, όπως στις κρατικές ακαδημίες και οι πτυχιούχοι της ακαδημίας αυτής, που δεν έχουν καθόλου καλή κατάρτιση, όχι μόνο στην τουρκική γλώσσα, αλλά ούτε στην ελληνική, διορίζονται κατά προτίμηση στα μειονοτικά σχολεία, με συνέπεια φυσικά να οδηγηθεί η

μειονοτική παιδεία στη σημερινή της κατάσταση, με αποτέλεσμα από τους εκατόν είκοσι μαθητές που εισήχθησαν στο μειονοτικό Γυμνάσιο Κομοπίνης οι τριάντα να σημειώσουν επιτυχία, ενώ από τους εκατόν δεκαπέντε μαθητές που φοιτούν στο κρατικό Γυμνάσιο-Λύκειο Ιάσμου, οι δυο μαθητές κατάφεραν να φθάσουν στην Γ' Λυκείου.

Εδώ θέλω να τονίσω ότι η παιδεία της μειονότητας σήμερα έχει περιέλθει σε τέτοια κατάσταση, που αποτελεί πλέον στίγμα για τη χώρα μας. Οι οικονομικές ενισχύσεις για συντήρηση των σχολικών κτιρίων και οι προσθήκες αιθουσών σε υπάρχοντα κτίρια συνεχίζονται εδώ και τρία (3) χρόνια. Αν και μόνο με το σχολικό κτίριο δεν λύνεται το εκπαιδευτικό πρόβλημα, θέλω να το θεωρήσω σαν ξεκίνημα μιας προσπάθειας επίλυσης των προβλημάτων.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να εκφράσω την ικανοποίησή μου, έστω και για τις λίγες θετικές εξελίξεις που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, ελπίζοντας ότι με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αυτή που θα πραγματοποιηθεί, μετά από τη ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, η αδικαιολόγητη κατάσταση στην εκπαίδευση της μειονότητας θα βελτιωθεί και θα βρεθούν ριζικές λύσεις που θα οδηγήσουν τους νέους της μειονότητας να πάρουν τη σωστή θέση για την ανάπτυξη της περιοχής, να ενταχθούν στη πραγματικότητα της χώρας μας και στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Θα υπερψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο. Ευχαριστώ που με ακούσατε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εξαντλήθηκε ο κατάλογος των ομιλητών.

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γεράσιμος Αρσένης έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση είναι εθνική υπόθεση και απαιτεί από όλους μας να αρθρούμε στο ύψος των περιστάσεων, να ξεπεράσουμε τις μικροκομματικές σκοπιμότητες, τις ιδεολογικές αγκυλώσεις του παρελθόντος και να δούμε με τα μάτια ανοικτά το παρόν και το μέλλον του τόπου.

Οι νέοι που υποφέρουν από το άγχος εξεταστικών μηχανισμών, χωρίς εκπαιδευτικό περιεχόμενο, ζητούν μια παιδεία που προωθεί τη μάθηση, ξαναφέρνει τη γνώση, την εκπαίδευση και τη χαρά στο σχολείο, ανοίγει τους ορίζοντες στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και διευρύνει τις επιλογές του νέου για να αναπτύξει τις δεξιότητές του και να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό μέσα στην κοινωνία.

Οι οικογένειες, που υποφέρουν από το δυσβάστακτο βάρος των εξόδων για τα φροντιστήρια, απαιτούν να κτίσουμε μια νέα εκπαίδευση, με βάση τη δημόσια και δωρεάν παιδεία που καταργεί τη φοιτητική μετανάστευση και δίνει τα απαραίτητα εφόδια στα παιδιά.

Το έθνος ζητά σήμερα να κτίσουμε μια νέα παιδεία για να προετοιμαστούμε για τον εικοστό πρώτο αιώνα. Μια σύγχρονη παιδεία, που θα δώσει την αναγκαία ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα, να ανταγωνιστεί τα άλλα έθνη σε μια εποχή των κοινωνιών της πληροφορίας και, από την κοινωνία, της πληροφορίας, στην κοινωνία της γνώσης.

Ο λαός το θέλει, η Κυβέρνηση το τολμά, να προχωρήσει τώρα αμέσως στα πρώτα θαρραλέα βήματα για τη ριζική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στον τόπο μας.

Άκουσα, πολύ προσεκτικά, και τις εισηγήσεις των κομμάτων και τις αγορεύσεις των συναδέλφων. Αν θα διάλεγα μια λέξη, για να χαρακτηρίσω το περιεχόμενο των αγορεύσεων της Αντιπολίτευσης, θα χρησιμοποιούσα τη λέξη "αμηχανία". Σε όλες τις αγορεύσεις, δεν διέκρινα καμία ουσιαστική αντιπαράθεση στα μέτρα της μεταρρύθμισης που προτείνονται σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν άκουσα εναλλακτικές λύσεις σε βασικές ρυθμίσεις της μεταρρύθμισης. Η αμηχανία οφείλεται σε δύο παράγοντες.

Πρώτον, τα κόμματα της Αντιπολίτευσης δεν έχουν άλλες προτάσεις να κάνουν στο χώρο της μεταρρύθμισης και δεν έχουν ουσιαστικά αντιρρήσεις στις ρυθμίσεις που προτείνουμε εμείς.

Δεύτερος παράγοντας της αμηχανίας είναι ότι, πολλοί είναι ακόμα αγκυλωμένοι σε δεσμεύσεις που ανάγονται στο παρελθόν. Αλλά, ο κόσμος δεν ασχολείται με το παρελθόν. Αυτά που συζητάμε σήμερα, αφορούν το παρόν και το μέλλον του τόπου.

Ήταν καπνός παραπετάσματος, νομίζω, όταν, σε πολλές αγορεύσεις των συναδέλφων της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έγινε μια προσπάθεια να μετατοπίσουμε τη συζήτηση σε διαφορές που ανάγονται στο παρελθόν. Δεν μας αφορά το παρελθόν, μας αφορά το παρόν και το μέλλον και αυτό το παραπέτασμα καπνού δεν μπορεί να καλύψει την αμηχανία που πράγματι υπάρχει, γιατί, κατά βάθος, σε πολλές ρυθμίσεις είσατε σύμφωνοι. Ούτε η αμηχανία μπορεί να καλυφθεί με προτάσεις αέναου, αδιέξοδου διαλόγου σε θέματα που έχουν εξαντληθεί.

Σήμερα είναι η στιγμή να πάρουμε θέση και αποφάσεις. Δεν μπορούμε να μετατοπίσουμε με αναβλητικότητα την αδυναμία μας να πάρουμε θέση σήμερα. Σήμερα πρέπει να αποφασίσουμε.

Για τις αγορεύσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, θα ήθελα να εκφράσω, για μια ακόμη φορά, τη λύπη μου επειδή το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, δεν θέλει να συζητήσει επί της ουσίας. Είναι αντίθετο σε ό,τι πούμε. Είναι αντίθετο ακόμη και στην καθιέρωση του ολοήμερου νηπιαγωγείου. Αντίθετο στην καθιέρωση του ολοήμερου δημοτικού σχολείου και το καταψήφισε αυτό στην επιτροπή. Ελπίζω να αναθεωρήσει τη στάση του στην Ολομέλεια.

Πολλοί μίλησαν για αιφνιδιασμό, αλλά αιφνιδιασμός δεν υπήρξε. Εάν υπήρξε αιφνιδιασμός, οφείλεται στο γεγονός ότι δεν περιμένατε, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, ότι η Κυβέρνηση θα τολμήσει να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο, όπως είχε προαναγγείλει, γιατί όλες -υπογραμμίζω- οι ρυθμίσεις που εμπεριέχονται στο νομοσχέδιο έχουν ανακοινωθεί, προ καιρού.

Εδώ στη Βουλή, δεν είχαμε ανακοινώσει την κατάργηση των γενικών εξετάσεων; Εδώ στη Βουλή, δεν είχαμε ανακοινώσει την πρόθεσή μας να ανοίξουμε την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Εδώ στη Βουλή, δεν μιλήσαμε για την καθιέρωση του ενιαίου λυκείου; Όχι μόνο δεν υπήρξε αιφνιδιασμός, αλλά η κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου είναι αποτέλεσμα σοβαρής προεργασίας και διαλόγου.

Γι' αυτό δεν είναι τυχαίο ότι οι φορείς συμφωνούν με τις ρυθμίσεις της μεταρρύθμισης.

Ακούσαμε στην επιτροπή τον εκπρόσωπο της συνόδου των Πρυτάνεων να συμφωνεί με τις ρυθμίσεις της μεταρρύθμισης. Ακούσαμε τον προεδρεύοντα της συνόδου των προέδρων των ΤΕΙ να επικροτεί και να στηρίζει τη μεταρρύθμιση. Ακούσαμε τον εκπρόσωπο της Συνομοσπονδίας Γονέων και Κηδεμόνων να υπερθεματίζει τις ρυθμίσεις της μεταρρύθμισης αυτής. Και ακούσαμε και πολλούς άλλους φορείς να επικροτούν τη μεταρρύθμιση που επιζητά η κοινωνία.

Αυτό που ίσως δεν είναι γνωστό και πρέπει να το τονίσω είναι ότι, οι ουσιαστικές ρυθμίσεις της μεταρρύθμισης βρίσκουν σύμφωνους, όχι μόνο τους εκπαιδευτικούς, αλλά και τη ΔΟΕ και την ΟΛΜΕ. Η ΟΛΜΕ συμφωνεί μαζί μας για την καθιέρωση του ενιαίου λυκείου. Η ΟΛΜΕ συμφωνεί για τη δυναμική πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ΟΛΜΕ στηρίζει την ενισχυτική διδασκαλία. Και η ΔΟΕ στηρίζει το ολοήμερο νηπιαγωγείο και το ολοήμερο δημοτικό σχολείο. Και επειδή αυτό δεν είναι γνωστό, θα ήθελα να αναφερθώ στα κείμενα, τα οποία μοίρασε η ΟΛΜΕ και σας λέω ότι όλες οι απόψεις που έχει καταθέσει εμπεριέχονται στις ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου.

Δύο είναι τα θέματα πάνω στα οποία ακόμα υπάρχει διαφωνία με τα συνδικαλιστικά όργανα, τη ΔΟΕ και την ΟΛΜΕ η επιτηρίδα και αξιολόγηση. Αλλά, αυτά δεν είναι ρυθμίσεις της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Είναι προϋποθέσεις για μία επιτυχή μεταρρύθμιση και θα αναφερθώ σε αυτά τα θέματα αργότερα.

Είναι, λοιπόν, πασιφανές ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί φορείς δεν

έχουν αντιρρήσεις στις βασικές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου, γι' αυτό δεν χρειάζεται να συνεχίσουμε διάλογο πάνω σε θέματα που είναι συμφωνημένα. Βέβαια, η μεταρρύθμιση έχει βάθος χρόνου. Αρχίζουμε με αυτό το νομοσχέδιο. Δεν καλύπτουμε όλα τα θέματα της μεταρρύθμισης. Κάνουμε το πρώτο βήμα. Και, αν θα διάλεγα ένα κομβικό σημείο που αντιμετωπίζει αυτό το νομοσχέδιο, θα ήταν η κατάργηση των γενικών εξετάσεων.

Είναι γενικά αποδεκτό από όλους ότι το σύστημα των γενικών εξετάσεων έχει ξεπεραστεί και πρέπει να καταργηθεί. Δεν άκουσα αντίθετη γνώμη. Εμείς καταργούμε τις γενικές εξετάσεις από το 2000, αλλά δεν νομοθετούμε μόνο την κατάργηση των γενικών εξετάσεων. Δημιουργούμε και την αναγκαία υποδομή για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε με βάση ένα διαφορετικό σύστημα ανοικτής πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και αυτό είναι σημαντικό. Το ότι οι γενικές εξετάσεις δημιούργησαν παθολογικές συνθήκες και στο λύκειο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, είναι γνωστό και δεν χρειάζεται να το αναλύσω.

Τι γίνεται τώρα για να υλοποιηθεί αυτός ο θεσμός της κατάργησης των γενικών εξετάσεων και της ανοικτής πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Για να γίνει με άλλα λόγια πραγματικότητα το όνειρο της ελληνικής οικογένειας, ότι για τα παιδιά της υπάρχει ανοικτή πρόσβαση στη δωρεάν δημόσια παιδεία, από το νηπιαγωγείο μέχρι τα ΤΕΙ, και τα πανεπιστήμια, χρειάζεται αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αύξηση της προσφοράς θέσεων.

Με το νομοσχέδιο που παρουσιάζουμε στη Βουλή, κάνουμε τα βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Σήμερα, ένας στους τέσσερις που δίνει εξετάσεις όταν βγαίνει από το λύκειο μπαίνει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με το σύστημα που προτείνουμε, η σχέση αυτή αλλάζει από ένα προς τέσσερα σε ένα προς ένα. Γι' αυτό αλλάζει τελείως το εκπαιδευτικό περιβάλλον στο λύκειο και στο πανεπιστήμιο και στα ΤΕΙ.

Πώς γίνεται αυτό; Για την τριτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπουμε μία αύξηση των εισακτέων για τα προγράμματα σπουδών από πενήντα πέντε χιλιάδες που είναι σήμερα σε ογδόντα πέντε χιλιάδες το 2000. Και το προωθούμε αυτό με αύξηση, κατά εβδομήντα, των τμημάτων, κάτι το οποίο έχουν ζητήσει τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Έτσι, το 2000 ο αριθμός των εισακτέων στα προγράμματα σπουδών, όπως τα ξέρουμε σήμερα, θα είναι κατά τι ανώτερος από τον αριθμό των αποφοίτων λυκείου.

Αυτός, όμως, δεν θα είναι ο μόνος τρόπος πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Υπάρχουν και τα προγράμματα σπουδών επιλογής -τα επόμενα χρόνια θα είναι περίπου τριάντα τον αριθμό- που προσφέρουν ευέλικτη εκπαίδευση σε επίπεδο πανεπιστημίου και ΤΕΙ για φοιτητές διαφορετικών αναγκών, σε νέα γνωστικά αντικείμενα. Αυτό το σύστημα θα απορροφήσει ένα σημαντικό αριθμό φοιτητών.

Πέρα από αυτό, με νομοσχέδιο που καταθέσαμε χθες στη Βουλή, λειτουργεί από αυτό το ακαδημαϊκό έτος το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, που το 2000 θα μπορέσει να απορροφήσει εξήντα χιλιάδες νέους φοιτητές.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι, στην αρχή του 21ου αιώνα από την πλευρά της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όχι μόνο δεν θα υπάρχει υστέρηση προσφοράς θέσεων στη ζήτηση για θέση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά θα υπάρχει και πλεόνασμα, έτσι που η Ελλάδα να μπορέσει να γίνει κέντρο εκπαιδευτικό απορρόφησης φοιτητών και από άλλες χώρες στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Γι' αυτό, λοιπόν, η κατάργηση των γενικών εξετάσεων δεν είναι μόνο θέμα νομοθεσίας. Είναι προγραμματισμός από τη δική μας τη μεριά σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και με τα ΤΕΙ. Και, γι' αυτό οι καταθέσεις των πρυτάνεων και των προέδρων ΤΕΙ, έχουν ιδιαίτερη σημασία.

Ας πάω τώρα στην άλλη μεριά του τείχους που γκρεμίσαμε, τις γενικές εξετάσεις, στο Λύκειο. Στο Λύκειο καθιερώνουμε το θεσμό του ενιαίου λυκείου που δίνει γενική παιδεία στο μαθητή και τον εξοπλίζει, μετά την αποφοίτησή του από το

λύκειο, είτε να έχει ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε να ακολουθήσει μεταλυκειακές επαγγελματικές σχολές είτε να βγει κατευθείαν στην αγορά εργασίας, χωρίς να του αφαιρούμε το δικαίωμα αργότερα, εάν θέλει, να μπει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε για ορισμένα μαθήματα είτε για πανεπιστημιακές σπουδές.

Το λύκειο που απαλλάσσεται από το εξεταστικό άγχος των γενικών εξετάσεων, ξαναγίνεται σχολείο. Ξαναβάζουμε μέσα στο λύκειο το μαθητή, τον καθηγητή και τη γνώση για να δουλέψουν μαζί, ώστε να μάθει το παιδί αυτά που πρέπει να μάθει στο λύκειο. Σήμερα, το λύκειο είναι ένα κέντρο διερχομένων όπου ο μαθητής πάει για να δώσει την παρουσία του και από όπου βιαστικά φεύγει για να πάει στο φροντιστήριο. Το ίδιο κάνει και ο καθηγητής που φεύγει από το λύκειο για να δώσει στο φροντιστήριο, έξω από το Λύκειο, μια μάθηση που δεν έχει εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Ξαναβάζουμε μέσα στο λύκειο το μαθητή και τον καθηγητή και δεν αναπτύσσουμε εξεταστικούς μηχανισμούς.

Η αξιολόγηση του μαθητή μέσα στο λύκειο δεν είναι διαγωνιστικού χαρακτήρα. Είναι διαπιστωτικού χαρακτήρα για να βοηθήσει το μαθητή στην πρόοδο του.

Σημαντικό στοιχείο, μέσα στο λύκειο, είναι η ενισχυτική διδασκαλία. Ο σύλλογος των διδασκόντων και ο σύλλογος των γονέων θα προσδιορίσει τα προβλήματα που υπάρχουν μέσα στην τάξη, τα παιδιά που τυχόν μένουν πίσω και, μετά τις ώρες του λυκείου, θα γίνει ενισχυτική διδασκαλία μέσα στο λύκειο, μέσα στο σχολείο για να μην μείνουν πίσω τα παιδιά αυτά. Όχι μόνο δεν θα υπάρχει εξεταστικό άγχος, αλλά θα υπάρχει συνεργασία μαθητή, καθηγητή και γονέων για την αναβάθμιση της μάθησης στο λύκειο. Θα ξαναγυρίσει στο σχολείο η χαρά της μάθησης και θα εξαλειφθεί η αγωνία των εξεταστικών μηχανισμών.

Υπάρχει ένα πρόβλημα που πρέπει να σας το πω. Αυτό το λύκειο χρειάζεται αναβαθμισμένους εκπαιδευτικούς και απαιτεί πολύ δουλειά, το υπογραμμίζω, από τον εκπαιδευτικό. Εγώ νομίζω ότι οι εκπαιδευτικοί δεν θα φοβηθούν αυτήν την πρόκληση. Θα ανταποκριθούν σε αυτήν την πρόκληση και θα αναβαθμίσουν το λύκειο.

Βέβαια, για να προχωρήσουμε στην αναβάθμιση του λυκείου, θα πρέπει να προσέξουμε και την υποδομή και γι' αυτό, με το νομοσχέδιο αυτό, προβλέπουμε την ανασυγκρότηση του προγράμματος και στο δημοτικό και στο γυμνάσιο, δηλαδή, στην υποχρεωτική εκπαίδευση, αλλά επίσης και στην προετοιμασία του μαθητή για τη σχολική περίοδο με το ολοήμερο νηπιαγωγείο.

Αυτές είναι δυνατόν τομές, με δυνατό κοινωνικό χαρακτήρα που αποκαθιστούν τη δημόσια εκπαίδευση και της δίνουν τον πρωταρχικό ρόλο που πρέπει να έχει στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Αυτά είναι τα βασικά στοιχεία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Θα έχουμε την ευκαιρία, όταν συζητήσουμε τα άρθρα, να μιλούμε στις λεπτομέρειες αυτών των θεμάτων.

Θα ήθελα, τώρα, να αναφερθώ σε δύο θέματα, τα οποία, κατά κάποιο, τρόπο έχουν κυριαρχήσει. Το ένα θέμα αφορά στην επετηρίδα και το άλλο στην αξιολόγηση.

Επαναλαμβάνω ότι αυτά δεν είναι τα βασικά θέματα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, είναι όμως, κατά τη γνώμη της Κυβέρνησης, αναγκαίες προϋποθέσεις για να πετύχει η μεταρρύθμιση.

Όσον αφορά στην επετηρίδα: Ο εμφύλιος πόλεμος έχει τελείωσε, η δημοκρατία έχει θεμελιωθεί στον τόπο μας και πρέπει να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να πούμε "ναι, μπορούμε να κάνουμε επιλογές στο δημόσιο τομέα με γενικές εθνικές εξετάσεις", όπως κάνουμε για μία σειρά από άλλους λειτουργούς και για τους δικαστικούς.

Η επετηρίδα είναι αναξιοκρατικό σύστημα. Επιβραβεύει τη γεροντοκρατία, αποκλείει τους νέους από τη δυνατότητα να συγκριθούν και αυτοί με τους άλλους και αφαιρεί τη δυνατότητα από τη δημόσια παιδεία να επιλέξει τους καλύτερους και τους καταλληλότερους για να στηρίξουν την

εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Έχω την περίπτωση ενός φίλου, όχι ακριβώς συνομήλικου μου, είναι πενήντα ετών, ο οποίος φέτος διορίστηκε για πρώτη φορά καθηγητής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ήρθε έντρομος να με δει και μου είπε "δεν έχω διδάξει σε όλη μου τη ζωή, ιδιωτικός υπάλληλος είμαι, καλό είναι που με παίρνει η επετηρίδα, σκέφτομαι τη σύνταξή μου, αλλά τι να προλάβω να μάθω για να διδάξω τα παιδιά;". Αυτόν θέλουμε στα σχολεία: Έχω την περίπτωση ενός άλλου νέου που ήρθε να με δει. Είναι 28 ετών, έχει μεταπτυχιακές σπουδές, έχει όνειρα για τη ζωή, θέλει να είναι εκπαιδευτικός και δεν του δίνουν το δικαίωμα, όχι να τον προσλάβουμε, αλλά να συγκριθεί με τους άλλους για να επιλεγεί ο καλύτερος. Αυτό το σύστημα θέλουμε;

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρέπει να καταργηθεί η επετηρίδα, ότι πρέπει να την αντικαταστήσουμε με ένα αδιάβλητο σύστημα γενικών εξετάσεων, που θα ζητήσουμε π;

Θα ζητήσουμε πτυχίο πανεπιστημίου, θα συζητήσουμε πιστοποιητικό διδακτικής επάρκειας, δηλαδή πανεπιστημιακής μόρφωσης για τη διδασκαλία και διδακτικής εμπειρίας. Και, από αυτούς όπου θα διαγωνισθούν θα επιλέξουμε τους καλύτερους. Γιατί να μην το κάνουμε αυτό; Σε όλες τις χώρες έτσι γίνεται. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα και εν τίνι μέτρο και η Τουρκία που έχουν την επετηρίδα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ : Η Κύπρος...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Στην Κύπρο νομίζω ότι πρέπει να το αλλάξουν και αυτοί, Θα ακολουθήσουν. Αλλά, αποδέχομαι ότι υπάρχει ένα πρόβλημα μεταβατικό. Είναι πολλοί που έχουν κάνει το πρόγραμμα της ζωής τους γιατί είναι κοντά στην πρόσληψη με βάση την ισχύουσα επετηρίδα και θα πρέπει να προβλέψουμε ένα μεταβατικό στάδιο. Γι' αυτό το νομοσχέδιο προβλέπει μια πενταετή μεταβατική περίοδο όπου αυτοί που είναι κοντά στην πρόσληψη θα προσληφθούν με την επετηρίδα. Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα που προέκυψε. Το θέμα των αναπληρωτών, οι οποίοι έχουν διδάξει στα δημόσια σχολεία, είναι μέσα στην επετηρίδα, ίσως να μην είναι κοντά στο χρόνο της πρόσληψης. Εμείς έχουμε πει ότι είμαστε διατεθειμένοι να δούμε το θέμα των αναπληρωτών θετικά και να δούμε, αν θα μπορούσαμε, να δώσουμε κάποιο μόριο για την εκπαιδευτική εμπειρία που είχαν στο δημόσιο τομέα, στα πλαίσια του άρθρου το οποίο έχουμε καταθέσει.

Ζήτησα από την ΟΛΜΕ να μου κάνει συγκεκριμένη πρόταση, αλλά συγκεκριμένη πρόταση δεν έχω. Όταν θα συζητήσουμε το συγκεκριμένο άρθρο η Κυβέρνηση θα κάνει πρόταση που θα αντιμετωπίσει και το θέμα των αναπληρωτών.

Για την αξιολόγηση, είναι πάλι εθνική πρωτοτυπία, τ' ότι δεν υπάρχει αξιολόγηση στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Ένα σύστημα το οποίο δεν έχει αξιολογηθεί για το εκπαιδευτικό του αποτέλεσμα, σε επίπεδο σχολικής μονάδας, σε επίπεδο εκπαιδευτικού, έχει τα παθολογικά φαινόμενα τα οποία αντιμετωπίζουμε σήμερα.

Αποκαθιστούμε, λοιπόν, με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου την αξιολόγηση. Η αξιολόγηση δεν είναι για να αστυνομεύσει τον εκπαιδευτικό, είναι για να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό, για να αναβαθμίσει την εκπαιδευτική του απόδοση. Είναι για να βοηθήσει τη σχολική μονάδα να βελτιώσει την απόδοσή της. Το σύστημα είναι σύστημα υποβοηθητικό του έργου του εκπαιδευτικού. Και εδώ, και η ΔΟΕ και η ΟΛΜΕ έχουν καταθέσει την άποψη ότι πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση. Διαφωνούν λένε μόνο στο θέμα των αξιολογητών.

Κοιτάξτε, σε ένα σύστημα το οποίο δεν έχει μάθει να αξιολογείται, δεν μπορούμε να αφήσουμε την αξιολόγηση μόνο στο διευθυντή ή στον προϊστάμενο γραφείου ή στο σχολικό σύμβουλο. Θα χρειαστεί και ένα ανεξάρτητο σώμα, το οποίο θα προστατεύσει και τον εκπαιδευτικό από τυχόν αυθαιρεσίες της ηγεσίας του εκπαιδευτικού συστήματος. Δίδουμε όλες τις εγγυήσεις, ότι η αξιολόγηση αυτή θα είναι υποβοηθητική για το έργο του εκπαιδευτικού, θα στηρίξει τον εκπαιδευτικό, θα τον προστατεύσει, έχουμε αναλάβει τη δέσμευση ως Κυβέρνηση, πριν από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, να έχουμε συζήτηση με τους εκπαιδευτικούς φορείς για να μας

καταθέσουν και τις απόψεις τους σχετικά με τις διαδικασίες της αξιολόγησης. Αλλά η αξιολόγηση πρέπει να υπάρξει. Εάν δεν έχουμε αξιολόγηση δεν θα μπορέσουμε να υλοποιήσουμε τη μεταρρύθμιση.

Για τη μεταρρύθμιση, θα ήθελα να πω ότι δεν βελτιώνουμε απλώς το υπάρχον σύστημα. Δεν είναι διορθωτικές ή απλώς εκσυγχρονιστικές οι προτάσεις μας. Μιλάμε για μια νέα εκπαίδευση, για μια νέα παιδεία, για την παιδεία του 21ου αιώνα, γιατί τα πράγματα έχουν αλλάξει.

Παλιά, το θέμα ήταν απλούστερο. Η γνώση ήταν, λίγο ως πολύ, σταθερή. Δεν άλλαζε ταχύτατα. Είχαμε συνηθίσει -γιατί έτσι έχουμε μεγαλώσει κι εμείς- με την ιδέα ότι το παιδί πάει σχολείο στα έξι του χρόνια, τελειώνει το λύκειο στα δέκα οκτώ και, εάν είναι τυχερό και το προωθήσει η οικογένεια, θα πάει στο πανεπιστήμιο και θα πάρει ένα δίπλωμα. Εκεί τελειώνει η σχέση του πολίτη με την εκπαίδευση και με την παιδεία. Αυτά ήταν θέματα του παρελθόντος.

Τα πράγματα έχουν αλλάξει ριζικά. Υπάρχουν μερικές λέξεις-κλειδιά, που θέλω να αναφέρω, γιατί είναι μέσα στη φιλοσοφία αυτού του νομοσχεδίου, για την καινούρια παιδεία, για την παιδεία του 21ου αιώνα, και θα έλεγα ότι αυτές οι λέξεις-κλειδιά είναι: "επιλογή, ευελιξία, δια βίου κατάσταση".

Επιλογή: Παλιά το θέμα ήταν πως ο δάσκαλος θα συσώρευε στο μυαλό του μαθητή όσο το δυνατόν περισσότερες γνώσεις. Αυτή ήταν η αποθήκη της γνώσης και με βάση αυτές τις γνώσεις περπατούσε ο μαθητής.

Σήμερα, οι πληροφορίες είναι άπειρες. Σήμερα ο μαθητής μπορεί να πάρει τις πληροφορίες από παντού, από την ηλεκτρονική βιβλιοθήκη, από το δικό του ηλεκτρονικό υπολογιστή, από το e-mail και από αλλού, όχι μόνο σε πανελλαδική κλίμακα, αλλά σε παγκόσμια. Η πληροφορία δεν είναι μόνο πια προνόμιο σχέσης καθηγητή-μαθητή. Υπάρχει πρόβλημα υπερπληροφόρησης και αυτό που πρέπει να κάνει το σχολείο δεν είναι μόνο η μεταφορά γνώσεων που και αυτό εξακολουθεί να είναι σημαντικό στοιχείο. Αυτό που πρέπει να κάνει το σχολείο είναι να μάθει το μαθητή πως να επιλέγει από τις πολλές πληροφορίες που έχει, να τις συνθέτει, για να βγάζει ο ίδιος τα συμπεράσματά του, για να μπορεί να αντιμετωπίζει τη ζωή.

Το θέμα, λοιπόν, είναι η επιλογή της πληροφορίας. Να μαθαίνουμε το μαθητή πως θα μπορεί να επιλέγει, πράγμα που είναι το σημαντικό. Αυτό αλλάζει τελείως τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο δάσκαλο, στο μαθητή και στη βιβλιοθήκη. Η νέα παιδεία πρέπει να πάει προς αυτήν την κατεύθυνση.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η ευελιξία. Αυτός που θα τελειώσει σήμερα το πανεπιστήμιο ή το πολυτεχνείο, έχει κάποιες γνώσεις. Σε δέκα χρόνια από τώρα, το 85% των τεχνολογικών γνώσεων που είχε, είναι απαξιωμένες. Χρειάζεται να ξαναπάει στο πανεπιστήμιο, χρειάζεται να επικαιροποιήσει τις γνώσεις του, για να είναι ανταγωνιστικός.

Η τεχνολογία αλλάζει ταχύτατα. Επαγγέλματα που ανθούσαν στο παρελθόν, δεν υπάρχουν σήμερα. Νέες δεξιότητες, νέα επαγγέλματα προκύπτουν. Υπολογίζεται στην Ευρώπη ότι ο μέσος πολίτης θα αλλάξει πέντε ή έξι φορές επάγγελμα στη ζωή του. Για να είναι επιτυχής στην επιλογή του, θα πρέπει να έχει τη δεξιότητα και την ευελιξία να προσαρμόζεται, να έχει επαφή με την εκπαίδευση και τη γνώση, να επικαιροποιεί τις δεξιότητές του και να αλλάζει πολλές φορές και το επάγγελμά του.

Εάν εξακολουθήσουμε να έχουμε την παιδεία που έχουμε τώρα, θα έχουμε μία κοινωνία δεινοσαύρων, που δεν θα μπορέσει να προσαρμοσθεί στη νέα πραγματικότητα του 21ου αιώνα. Το σύστημα της παιδείας μας, λοιπόν, πρέπει να είναι ευέλικτο για να δώσουμε και την ευελιξία στον πολίτη να αναπτύσσεται, να προσαρμόζεται, να επιλέγει.

Τρίτο στοιχείο είναι η δια βίου κατάρτιση. Είχαμε συνηθίσει ο μαθητικός και ο φοιτητικός πληθυσμός να ταυτίζεται με ορισμένες ηλικίες.

Αυτά είναι θέματα του παρελθόντος. Θα υπάρξουν σχολεία δεύτερης ευκαιρίας. Παιδιά που αποκλείστηκαν για κοινωνικούς και ρατσιστικούς λόγους και έχουν μεγαλώσει

τελικά, έχουν το δικαίωμα να ξαναπάνε στο γυμνάσιο και στο λύκειο. Και ώριμοι πολίτες μπορούν και πρέπει να έχουν μία συνεχή επαφή με το πανεπιστήμιο και την τριτοβάθμια εκπαίδευση για να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους, για να αλλάξουν αντικείμενο, για να αλλάξουν επάγγελμα αν θέλουν. Έτσι, η σύνθεση του φοιτητικού πληθυσμού δεν θα είναι αυτή που ήταν. Δεν θα είναι φοιτητής μόνο αυτός που είναι δεκαοκτώ και εικοσιτεσσάρων ετών. Φοιτητές θα είναι πολίτες όλων των ηλικιών. Η δια βίου κατάρτιση είναι ένα σταθερό σημείο της νέας παιδείας. Εάν βάλουμε αυτά τα τρία στοιχεία μαζί, θα δούμε ότι το σύστημα της παιδείας που έχουμε δεν μας οδηγεί στον 21ο αιώνα. Μας πάει στον προηγούμενο αιώνα. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι ένα άλλο σύστημα παιδείας. Το πρώτο μεγάλο βήμα γίνεται με αυτό το νομοσχέδιο. Επαναλαμβάνω ότι η μεταρρύθμιση δεν είναι υπόθεση ενός νομοσχεδίου. Θα ακολουθήσουν και άλλα νομοσχέδια που θα ολοκληρώσουν την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Αλλά σε τελευταία ανάλυση η επιτυχία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης θα εξαρτηθεί από τη στήριξη της κοινωνίας, από τη στήριξη των εκπαιδευτικών, από τη στήριξη της νεολαίας.

Η Κυβέρνηση πιστεύει ότι η κοινωνία είναι έτοιμη να στηρίξει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Η νεολαία στηρίζει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Ο αγνός εκπαιδευτικός, που θέλει να αποκατασταθεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος και να αφαιρέσουμε την παθολογία του συστήματος, είναι έτοιμος να στηρίξει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Ζητώ από εσάς, κύριοι συνάδελφοι, να στηρίξετε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και, για λίγο, να ξεχάσουμε τις μικροκομματικές μας αντιπαραθέσεις. Το έχουμε υποχρέωση. Είναι ευθύνη δική μας απέναντι στο παρόν και το μέλλον του Έθνους. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Βασίλειος Κοντογιαννόπουλος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι ζούμε στο μεταίχμιο ανάμεσα στον 20ο και στον 21ο αιώνα. Ζούμε σε μία εποχή ραγδαίων και συγκλονιστικών μεταβολών. Ζούμε σε μία εποχή έντονης διεθνοποίησης, οικονομικής, κοινωνικής, πολιτισμικής.

Παιδεία και πολιτισμός αποκτούν ιδιαίτερη σημασία και προτεραιότητα για κάθε σύγχρονη χώρα, γιατί προσδιορίζουν την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού, γιατί απ' αυτήν εξαρτάται το μέλλον, η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της κάθε χώρας.

Τη μάχη του μέλλοντος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κερδίσουν οι χώρες εκείνες που θα επενδύσουν στον ανθρώπινο παράγοντα, που θα επενδύσουν στην παιδεία. Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ αποτελεί όρο επιβίωσης κάθε σύγχρονης κοινωνίας. Το σοκ του 2000 θα αντέξουν μόνο οι χώρες που θα έχουν εκπαίδευση υψηλού ποιοτικού επιπέδου.

Παιδεία ποιότητας για όλους είναι το κυρίαρχο σύνθημα της εποχής που έρχεται και είναι ευθύνη της πολιτείας να την προσφέρει. Το αίτημα αυτό είναι περισσότερο ώριμο αλλά και επείγον για τη χώρα μας. Γιατί στην Ελλάδα η μονίμως καθυστερημένη ανταπόκριση στα μεταβαλλόμενα διεθνή ρεύματα, εκπαιδευτικής πολιτικής, οι δύσκαμπτες γραφειοκρατικές εκπαιδευτικές δομές, αλλά και η μίζερη πολιτική εκμετάλλευση των εκπαιδευτικών προβλημάτων, έχουν οδηγήσει στην παιδεία μας στο σημερινό τέλμα που όλοι συμφωνούμε στη διαπίστωσή του.

Το ποιοτικό έλλειμμα στη παιδεία μας αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή για το μέλλον του λαού μας και για την ισότητα συμπτέρηση του με τους προηγμένους ευρωπαϊκούς λαούς.

Γ' αυτό και ο εκσυγχρονισμός, ο αναπροσανατολισμός και η ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος προβάλλουν ως πρωταρχικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία της ελληνικής κοινωνίας του 21ου αιώνα. Πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, καθώς και μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας οφείλουμε να αντιληφθούμε επιτέλους ότι δεν

έχουμε την πολυτέλεια να χάνουμε κι άλλο χρόνο σε στείρες αντιπαραθέσεις και ανταγωνισμούς για κομματικά, συντεχνιακά ή και προσωπικά συμφέροντα. Έχουμε χρέος με τόλη, με συναίνεση και συνευθύνη να χαράξουμε τα πλαίσια μιας σταθερής, μακρόπνοης και αποτελεσματικής στρατηγικής, για τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της Παιδείας μας.

Αφετηρία για μια τέτοια προσπάθεια πρέπει να είναι η αντίληψη ότι η παιδεία υπάρχει πρωτίστως και κυρίως για να υπηρετεί τα παιδιά του ελληνικού λαού και τις ανάγκες της χώρας και όχι τα κόμματά μας, τα συνδικάτα μας ή τις προσωπικές μας επιδιώξεις.

Όσα σας ανέφερα δεν είναι καινούρια, τουλάχιστον για τη Νέα Δημοκρατία. Αποτέλεσαν αρχές και στόχους του εκσυγχρονισμού του εκπαιδευτικού μας συστήματος που επιχείρησε η κυβέρνηση της Ν.Δ. την περίοδο 1990-1993. Καταθέτω στα Πρακτικά το κείμενο των προτάσεων του Υπουργείου Παιδείας του Δεκεμβρίου του 1990.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κοντογιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες προτάσεις, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Είναι άλλωστε γνωστές οι ορθές νομοθετικές ρυθμίσεις του Γ. Σουφλιά τις οποίες η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ., όταν επανήλθε στην εξουσία, θεώρησε καθήκον της να τις ανατρέψει. Συμπίπτουν δε οι αρχές και οι στόχοι της πολιτικής μας εκείνης στο μεγαλύτερο βαθμό με τους στόχους της εισηγητικής έκθεσης του νομοσχεδίου και τους στόχους που ακούσαμε πριν από λίγο της εκπαιδευτικής πολιτικής του σημερινού Υπουργού Παιδείας.

Δυσό, όμως, είναι τα ερωτήματα που εύλογα προκύπτουν:

Πρώτον, έπρεπε να περάσουν δέκα πέντε χρόνια για να αντιληφθεί το Π.Α.Σ.Ο.Κ. τις ολέθριες συνέπειες των επιλογών του στην Παιδεία κατά την πρώτη κυβερνητική του θητεία; Γιατί όλες οι καταργούμενες διατάξεις είναι διατάξεις που το ίδιο θεσμοθέτησε. Αλλά και να καθυστερήσει άλλα επτά χρόνια για να αντιληφθεί την ορθότητα μερικών έστω επιλογών της Νέας Δημοκρατίας;

Δεύτερον, σε σχέση με το νομοσχέδιο. Αυτοί οι στόχοι που η Κυβέρνηση προτείνει με το νομοσχέδιό της εξυπηρετούνται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου;

Δεν θα επεκταθώ στο πρώτο ερώτημα. Γιατί ούτε ο χαμένος χρόνος ούτε οι χαμένες ευκαιρίες αναπληρώνονται.

Είμαι υποχρεωμένος, όμως, να απαντήσω στο δεύτερο ερώτημα: Αν, δηλαδή επιτυγχάνονται οι στόχοι.

Πριν, όμως, προχωρήσω στην ουσία των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου είμαι υποχρεωμένος να επισημάνω την απαράδεκτη προχειρότητα, τη νομοτεχνική προχειρότητα, με την οποία έχει συνταχθεί το νομοσχέδιο. Είναι το χειρότερο, από νομοτεχνικής πλευράς, νομοσχέδιο που έχει καταθέσει το Υπουργείο Παιδείας. Είναι κυριολεκτικά γραμμένο στο γόνατο. Ακόμη χειρότερα φαλκιδεύει και νοθεύει τη νομοθετική εργασία, όταν υπό μορφή άρθρων εισάγονται ολόκληρα αυτοτελή νομοσχέδια. Και αυτό είναι και ευθύνη του Προεδρείου.

Γίνεται κατάχρηση εξουσιοδοτήσεων για Υπουργικές αποφάσεις στα όρια της αντισυνταγματικότητας. Είναι χαρακτηριστικές οι επισημάνσεις της έκθεσης του Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας της Βουλής. Εξάλλου, πέρα από το θέμα της δημοκρατικής ευαισθησίας η συζήτηση ενός τόσο σημαντικού νομοσχεδίου, όπως η Κυβέρνηση πιστεύει, από το Τμήμα θερινών διακοπών της Βουλής αντί της Ολομέλειας, κύριοι Υπουργοί, δεν υπηρετεί ούτε την ανάγκη ευρύτερης αποδοχής ούτε την ανάγκη αρτιότερης επεξεργασίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέσσερις είναι οι βασικές τομές που επιχειρούνται. Κατάργηση της επετηρίδας, επαναφορά αξιολόγησης, καθιέρωση ενιαίου λυκείου, αλλαγή του συστήματος πρόσβασης με δήθεν κατάργηση των γενικών

εξετάσεων. Οι υπόλοιπες ρυθμίσεις ως έναν βαθμό είναι ορθές, αλλά στην πράξη δεν αποτελούν παρά απλά ευχολόγια, διότι είναι συνάρτηση των πιστώσεων, που είτε δεν προβλέπονται καθόλου είτε προβλέπονται με το σταγονόμετρο.

Οι δύο πρώτες ρυθμίσεις -και θέτω την προτεραιότητα σύμφωνα με την προβολή που έχουν δώσει τα Μέσα Ενημέρωσης- κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση: Η κατάργηση επετηρίδας και η επαναφορά της αξιολόγησης. Οι άλλες δύο -ενιαίο λύκειο και νέο σύστημα πρόσβασης- κινούνται προς λάθος κατεύθυνση και απειλούν με εκτροχιασμό ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Ο εκπαιδευτικός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι το κλειδί για την ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Από το επίπεδο των σπουδών του, την υπηρεσιακή του εξέλιξη, την επιμόρφωση και την μετεκπαίδευση αλλά και την οικονομική και κοινωνική του καταξίωση εξαρτώνται στο μεγαλύτερο βαθμό η πορεία και το επίπεδο εκπαίδευσης.

Η κατάργηση της επετηρίδας και η πρόσληψη των εκπαιδευτικών στο μέλλον, έπεται από δημόσιο διαγωνισμό, και η επαναφορά της αξιολόγησης, που ως σημειωθεί δύο φορές το Π.Α.Σ.Ο.Κ. -το 1982 και το 1994- είχε καταργήσει, αποτελούν πράγματι την αφετηρία μιας συνεχούς και συνεπούς προσπάθειας να εμπλουτισθεί η δημόσια παιδεία με εκπαιδευτικούς υψηλής ποιότητας, που τόσο έχει ανάγκη.

Επετηρίδα και ποιότητα δεν συμβιβάζονται. Είμαστε η μόνη χώρα στον κόσμο όπου οι εκπαιδευτικοί προσλαμβάνονται μέχρι σήμερα με μοναδικό κριτήριο την ημερομηνία κτήσης του πτυχίου τους, δεν αξιολογούνται, δεν μετεκπαιδεύονται, δεν ελέγχεται η απόδοσή τους. Από το 1982 μέχρι σήμερα κανένας διευθυντής κανένας σύμβουλος εκπαίδευσης δεν μπορεί να μπει στην τάξη να διαπιστώσει τι διδάσκει, πώς το διδάσκει τι επαφή έχει με τους μαθητές του ο κάθε εκπαιδευτικός.

Σήμερα η επετηρίδα δεν απορρίπτεται μόνον ως ισοπεδωτικό, αναξιοκρατικό σύστημα επιλογής για την άσκηση του πιο απαιτητικού λειτουργήματος, του δασκάλου. Είναι και αντιφατική με το αίτημα για ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άνοιγμα των πανεπιστημίων, αλλά και ξεπερασμένη από τα πράγματα αφού ο μέσος όρος αναμονής για διορισμό ήδη πλησιάζει τις πέντε δεκαετίες.

Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί και το εκπαιδευτικό τους έργο είναι ανάγκη να αξιολογούνται -και όπως πιστεύει η Νέα Δημοκρατία- από μόνιμα και αξιοκρατικά επιλεγμένα στελέχη. Και ως μην κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις. Ο θεσμός του επιθεωρητή -είτε αξιολογητή τον ονομάσουμε είτε αλλιώς, μπορεί να δυσφημίστηκε και από την ανεπάρκεια και στρεβλή εφαρμογή του από σημαντικό μέρος των στελεχών του, αλλά και από την επικράτηση ισοπεδωτικών αντιλήψεων, μετά το 1981.

Ο θεσμός, όμως, αυτός εφόσον λειτουργεί μέσα σε σύγχρονα πλαίσια έχει κρίσιμο ρόλο να διαδραματίσει στην προσπάθεια ποιοτικής αναβάθμισης της παιδείας. Ισχύει σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα των προηγμένων χωρών και σε όλους τους κρίσιμους τομείς της κρατικής λειτουργίας και στη χώρα μας. Στη Δικαιοσύνη, στο Στρατό, στις Τράπεζες παντού, η επιθεώρηση είναι στοιχείο προόδου, αξιολόγησης, βελτίωσης της ποιότητας. Δεν πρέπει να θεωρείται ο "μπαμπούλας" για τον εκπαιδευτικό, όπως πράγματι είχε στο παρελθόν εκφυλισθεί. Είναι πρώτα απ' όλα -και έτσι πρέπει να λειτουργήσει- ο σύμβουλος και ο υποστηρικτής της προσπάθειας του. Η αποτίμηση του έργου του εκπαιδευτικού είναι ένα μέρος μόνο της διαδικασίας αξιολόγησης και ασφαλώς συνυπολογιζόμενων των άλλων συντελεστών εκπαίδευσης, όπως είναι η υποδομή, το επίπεδο των προγραμμάτων και των βιβλίων.

Όσοι κύριοι συνάδελφοι, επιμένουν να δίνουν μάχες οπισθοφυλακής ισχυριζόμενοι ότι δεν υπάρχουν για την Ελλάδα αδιάρβητα συστήματα επιλογής και αξιολόγησης, προσπαθούν να οχυρωθούν πίσω από προσχήματα. Γιατί δεν είναι δυνατόν να εφαρμόζονται ανάλογα συστήματα για δικαστές ή διπλωμάτες και να μην μπορούν να εφαρμοστούν για εκπαιδευτικούς.

Αλλά στη χώρα μας η προσπάθεια να πείσεις για το

αυτονόητο πολλές φορές είναι δύσκολη και χρειάζεται ακόμα περισσότερο και θάρρος για να το εφαρμόσεις.

Ο σημερινός Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας είχε το πολιτικό θάρρος να στηρίξει δημόσια τις δύο αυτές θέσεις της Νέας Δημοκρατίας τις παραμονές συνδικαλιστικών εκλογών των εκπαιδευτικών. Και ασφαλώς, δεν είναι μικρότερο το θάρρος της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας που σήμερα το θεσμοθετεί. Οφείλω να τους το αναγνωρίσω. Παράλληλα, όμως, οφείλω να προειδοποιήσω, ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας χρεώνεται με την ευθύνη της κατοχύρωσης στην πράξη και θεσμικά του απόλυτα αδιάβλητου και αξιοκρατικού των διαδικασιών πρόσληψης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Η Νέα Δημοκρατία θα παρακολουθήσει άγρυπνα την πορεία εφαρμογής των νέων μέτρων. Ταυτόχρονα, όμως, η Κυβέρνηση πρέπει να καταλάβει, ότι η προσπάθεια για αναβάθμιση του εκπαιδευτικού πρέπει να συμπληρωθεί από συστήματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης, που και αυτά ουσιαστικά έχει καταργήσει, αλλά και να τους ανταμείψει ανάλογα με τις προσπάθειες που η κοινωνία σήμερα τους ζητάει. Γιατί καλύτερη και περισσότερο εργασία απαιτούν και υψηλότερες αποδοχές. Γιατί με μίζερα αμειβόμενους εκπαιδευτικούς, όπως είναι σήμερα -πάνω από είκοσι χρόνια κύριε Υπουργέ, όχι μόνο τα χρόνια του ΠΑΣΟΚ- δεν μπορεί παρά να έχουμε μία μίζερη παιδεία. Η θέσπιση ειδικού εκπαιδευτικού μισθολογίου για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης αποτελεί μία ακόμα από τις σωστές θέσεις της Νέας Δημοκρατίας.

Όμως, οι επιμέρους ρυθμίσεις που προτείνονται για την εφαρμογή των δύο αυτών αρχών, δεν μας βρίσκουν σύμφωνους. Κατά τη συζήτηση των άρθρων θα καταθέσουμε συγκεκριμένες προτάσεις στην κατεύθυνση την οποία είπατε, κύριε Υπουργέ, και θέλω να σας διορθώσω. Δεν είναι μόνο η αναγνώριση της υπηρεσίας των αναπληρωτών, αλλά είναι η αναγνώριση της υπηρεσίας κάθε εκπαιδευτικού που έχει δουλέψει είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό σχολείο. Διότι η διδακτική εμπειρία είναι ίδια.

Αντίθετα, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θεσμοθέτηση του ενιαίου λυκείου και η αλλαγή του τρόπου πρόσβασης στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση, είναι επιλογές λανθασμένες, που θα προκαλέσουν μείζονα προβλήματα στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και στους γονείς και γιατί κινούνται προς λάθος κατεύθυνση, αλλά και γιατί είναι πειραματισμοί που γίνονται κυριολεκτικά "στο γόνατο".

Η θεσμοθέτηση του ενιαίου λυκείου είναι λάθος από πλευράς εκπαιδευτικής φιλοσοφίας αλλά και πρακτικής. Επιχειρείτε, κύριε Υπουργέ, να συνενώσετε δύο διαφορετικού τύπου λύκεια και διαφορετικού επιπέδου, σε ένα. Έτσι ούτε τις αδυναμίες του γενικού λυκείου θεραπεύετε ούτε αυτές του τεχνικού λυκείου. Αντίθετα θα επιδεινώσετε τα προβλήματα που υπάρχουν και στα δύο αυτά λύκεια. Γιατί με το αυξημένο πρόγραμμα μαθημάτων γενικής παιδείας, κοινό για όλους τους μαθητές, δύο πράγματα θα συμβούν: 'Η θα κατέβει το υψηλότερο σήμερα επίπεδο των γενικών λυκείων, ώστε να το παρακολουθήσουν τα παιδιά των τεχνικών λυκείων, πράγμα που σημαίνει ότι αδικούμε τα παιδιά των γενικών λυκείων, ή αντίθετα θα ανέβει το επίπεδο, που απαιτείται από τους μαθητές του τεχνικού λυκείου, ώστε να μην μπορούν ούτε απολυτήριο λυκείου να πάρουν.

Ταυτόχρονα, δημιουργείτε καινούρια προβλήματα ως προς την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τα οποία θα τα θέσουμε στη συζήτηση των άρθρων. Γι αυτό διεθνώς η τάση είναι να υπάρχει εννοποίηση των σχολικών μονάδων και προγραμμάτων, όπως σωστά κάνετε, σε επίπεδο υποχρεωτικής εκπαίδευσης, δημοτικό και γυμνάσιο, αλλά διαφοροποίηση σε επίπεδο λυκείων. Αυτό λέει η διεθνής εμπειρία. Πουθενά, πλην της Σουηδίας, όπου είναι άλλος τύπος ενιαίου λυκείου με είκοσι δύο (22) κατευθύνσεις -όχι με δύο που κάνουμε εμείς σήμερα- δεν υπάρχει αυτός ο τύπος λυκείου που επιχειρείτε να θεσμοθετήσετε. Και όπου επιχειρήθηκε, στην Αγγλία τα Com prehensive Schools, έχουν

εγκταλειφθεί.

Αντί, λοιπόν, να βελτιώσουμε το γενικό λύκειο, εμπλουτίζοντας το πρόγραμμά του και με προεπαγγελματικά στοιχεία, αξιοποιώντας τη γνώση των προβλημάτων, που ήδη έχουμε. Αντί να διορθώσουμε τα τεχνικά λύκεια, απορρίπτοντας την άστοχη εξειδίκευση, προσδίδοντας την απαραίτητη για την εποχή μας προσαρμοστικότητα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, όπως υποδεικνύει η μελέτη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που επί δύο χρόνια παραμένει στα αζήτητα. Αντί να αξιολογήσουμε το δικό σας θεσμό των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων, θεραπεύοντας τις αδυναμίες. Και αντί να διατηρήσουμε τα λίγα Κλασσικά Ναυτικά και Εκκλησιαστικά Λύκεια που υπηρετούν ειδικές ανάγκες της χώρας μας, τα διαγράψετε όλα, πετάτε στον αέρα δισεκατομμύρια υποδομών, που χρειάστηκαν για την ίδρυση των τεχνικών λυκείων και των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων. Και με όλα αυτά οδηγείτε σε μία απίστευτη περιπέτεια την παιδεία, κι αυτό χωρίς καν την στοιχειώδη προετοιμασία και μέριμνα.

Σας πληροφορώ ότι αυτήν την ώρα που μιλάμε βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες ανέγερσης και προκήρυξης νέων τεχνικών λυκείων και πολυκλαδικών λυκείων. Έτσι, εγκαταλείπεται στην τύχη της η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, που απορροφά σήμερα το 25% του μαθητικού δυναμικού. Και αντί να αυξήσουμε το μαθητικό δυναμικό στο μέσο επίπεδο των άλλων χωρών, το καταργούμε και το στέλνουμε στην περιπέτεια των ΙΕΚ, όπως θα έχω την ευκαιρία αργότερα να σας πω. Σας πληροφορώ ότι η αποτυχία της τεχνικής και επαγγελματικής, που είναι ομολογημένη, οφείλεται; Πρώτον, στα λανθασμένα προγράμματα που εφαρμόσαμε. Και εφαρμόσαμε λανθασμένα προγράμματα από την πίεση να δώσουμε πρόσβαση και των παιδιών αυτών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ μία μικρή ανοχή και έστω να μου την αφαιρέσετε από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το "μικρή" έχει διαβαθμίσεις. Πού το προσδιορίζετε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Μέχρι πέντε (5) λεπτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα παρακαλέσω να περιοριστείτε μόνο σε αυτό που λέτε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Το κυριότερο πρόβλημα είναι ότι οι απόφοιτοι της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν καταξιώθηκαν στην αγορά εργασίας, γιατί δεν μπορέσαμε να σπάσουμε το φαύλο-κύκλο των επαγγελματικών δικαιωμάτων, που αυτό είναι το κριτήριο της επιτυχίας για την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Και όχι μόνο δεν το λύσαμε, αλλά το χειροτερέψαμε.

Όσο για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζουμε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. φλερτάρει με την ιδέα της κατάργησης των εισαγωγικών εξετάσεων από το 1981. Σας υπενθυμίζω ότι τις καταργήσατε για πρώτη φορά το 1982, όταν μετατρέψατε τις πανελλήνιες εξετάσεις, που είχε καθιερώσει η Νέα Δημοκρατία, σε Γενικές. Σήμερα έρχεστε να καταργήσετε τις γενικές, για να επανέλθετε ως ένα βαθμό στο σύστημα των πανελλήνιων εξετάσεων. Σας υπενθυμίζω -και σας παρακαλώ να δείτε τα Πρακτικά- ότι με τα ίδια επιχειρήματα που εσείς σήμερα προβάλλετε το δικό σας θεσμό, τα ίδια λέγαμε και εμείς και έτσι πιστεύαμε -και σας αναγνωρίζω ότι οι προθέσεις σας είναι αγαθές, ότι καθιερώνοντας τις Πανελλήνιες Εξετάσεις στην β' και την γ' τάξη λυκείου συνυπολογίζοντας και το βαθμό του απολυτηρίου στοχεύαμε να περιορίσουμε το άγχος και την παραπαιδεία. Τι επιτύχαμε; Το αντίθετο. Αυξήσαμε και το άγχος και την παραπαιδεία. Και σωστά τις καταργήσατε και τις κάνατε με την μορφή των γενικών εξετάσεων, που ασφαλώς παρουσίασαν άλλα προβλήματα. Τώρα επανέρχεστε σε αυτό το οποίο δοκιμάστηκε στην πράξη και απέτυχε. Και δοκιμάστηκε από εμάς και διορθώθηκε από εμάς.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αυξήσαμε τον αριθμό των εισακτέων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πω. Έρχομαι και σε αυτό.

Κάνετε κάτι χειρότερο. Νοθεύετε με το νέο σύστημα μορίων το οποίο προτείνετε και το μοναδικό πλεονέκτημα των γενικών εξετάσεων, που είναι το αδιάβλητο. Αλλά θα σας πω, κύριε Υπουργέ, ένα πράγμα που δεν καταλαβαίνω. Πριν από ένα χρόνο διένειμε η Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. παραμονές εκλογών το θεσμό του Εθνικού Απολυτηρίου, παρουσιάζοντας το ως "εκπαιδευτική αναγέννηση", "εγγύηση ζωής και διαβατήριο ζωής". Μας έλεγε ότι τρία (3) χρόνια μελετούσε για να το καθιέρωσε. Διερωτώμαι πως έπειτα από ένα χρόνο αλλάξατε ριζικά κατεύθυνση; Πότε προλάβατε να μελετήσετε τις νέες αλλαγές; Τι σας έκανε να αλλάξετε σύστημα;

Δεν το ξέρουμε καθόλου. Εκείνο, όμως, που σίγουρα ξέρουμε, είναι ότι στο χρόνο αυτό άλλαξε ο Υπουργός και ο υπεύθυνος του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών, που έχει επιφορτιστεί με τα νέα μέτρα. Επανήλθε, δηλαδή, ο εκπαρθυρωθείς από τον προηγούμενο Υπουργό σύμβουλος και απομακρύνθηκε ο τότε αντικαταστάτης του και εμπνευστής του εθνικού απολυτηρίου, σύμβουλος του προηγούμενου Υπουργού. Αλλάζουμε συμβούλους, αλλάζουμε κατευθύνσεις, αλλάζουμε προτάσεις.

Κύριοι Υπουργοί, δεν έχει κανένας το δικαίωμα να παίξει με την αγωνία του ελληνικού λαού και τη λαχτάρα του να σπουδάσει τα παιδιά του. Δεν αμφισβητώ, όπως είπα και πριν, τις προθέσεις σας. Αμφισβητώ απολύτως την ορθότητα των μέτρων σας, γιατί οι εξετάσεις δεν καταργούνται. Αλλά-ζουν μορφή και πολλαπλασιάζονται. Το λύκειο δεν αυτονομείται από την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αντίθετα, ολόκληρη η εκπαιδευτική του λειτουργία υποτάσσεται στη συγκέντρωση μορίων, που θα επιτρέψουν την είσοδο στα πανεπιστήμια.

Η είσοδος στα πανεπιστήμια δεν απελευθερώνεται. Αυξάνετε πράγματι τον αριθμό των εισακτέων. Κι εδώ πρέπει να μας απαντήσετε στο εξής: Πώς χωρίς να βελτιωθεί η υποδομή των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., την ώρα που έκλειναν πριν από ένα χρόνο, γιατί δεν μπορούσαν με τα χρήματα που έπαιρναν να εκπαιδεύσουν αυτούς που είχαν, τώρα δέχονται διπλάσιο αριθμό σπουδαστών;

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ ένα λεπτό ακόμη. Να κρατηθεί ο χρόνος από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα σας παρακαλέσω όμως σύντομα, διότι φεύγουμε από τον προγραμματισμό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω σε δύο λεπτά.

Δεν θα λύσει το πρόβλημα κάλυψης της ζήτησης, γιατί δεν είναι συμβατικές σπουδές. Είναι σπουδές, που ανταποκρίνονται στη δια βίου εκπαίδευση, τη μετεκπαίδευση και στην κατάρτιση.

Εσείς τι κάνετε; Χρησιμοποιείτε χρήματα, που η ΕΟΚ διαθέτει γι' αυτούς τους σκοπούς, για να τα εμφανίσετε ως δήθεν αύξηση του αριθμού εισακτέων όπως κάνετε και με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε μία διακοπή;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, γιατί δεν προλαβαίνω.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν θα είναι εις βάρος του χρόνου σας.

Μίλησα για τα κοινοτικά προγράμματα και σας έδωσα τον αριθμό των ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000). Είναι επίτευγμα της συνεργασίας της Κυβέρνησης με τα πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. Ο αριθμός των εισακτέων αυξάνεται από πενήντα πέντε χιλιάδες σε ογδόντα πέντε χιλιάδες. Γι' αυτό, το θέμα της κατάρτισης των γενικών εξετάσεων δεν είναι μία κενή ρύθμιση. Είναι μία πραγματικότητα, διότι ο αριθμός των αποφοίτων του λυκείου το 2000 θα είναι κάτω από ογδόντα χιλιάδες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Δέχομαι, κύριε Υπουργέ, ότι αυξήσατε πράγματι τον αριθμό των εισακτέων,

σας είπα, όμως, να μας δώσετε μία εξήγηση. Πώς χωράνε στα πανεπιστήμια διπλάσιοι φοιτητές, όταν μέχρι πέρυσι δεν μπορούσαν να τους εκπαιδεύσουν;

Σας παρακαλώ να καταθέσετε στη Βουλή τις προτάσεις της Τελευταίας Πενταετίας των πρυτάνεων για τους αριθμούς των εισακτέων, που σας ζητούσαν. Να δούμε, είναι αυξητικές ή πτωτικές; (Στο σημείο αυτό χτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σε δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Όχι, σας παρακαλώ. Πήρατε το πεντάλεπτο, που ζητήσατε και κακώς που σας το έδωσα, γιατί βλέπω να ανοίγει δρόμους για υπέρβαση του χρόνου από όλους τους συναδέλφους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κάντε μου τη χάρη. Αντιλαμβάνομαι τη σημασία του θέματος, αλλά έχουμε και κάποιο πρόγραμμα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι ώρα να πούμε την αλήθεια στον ελληνικό λαό. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να ανοίξει τις πόρτες της, όχι, όμως, για όσους θέλουν, αλλά για όσους θέλουν και μπορούν να σπουδάσουν.

Άρα, ένας τύπος εξετάσεων πάντοτε θα χρειάζεται, για τη διαπίστωση της ικανότητας κάποιου να σπουδάσει, αλλά και την κατανομή των υποψηφίων σε σχολές με υψηλή ζήτηση. Δεν χρειάζεται να εφεύρουμε καινούρια συστήματα. Υπάρχει το Μπακαλορέα, υπάρχει το Εθνική ή Ακαδημαϊκό Απολυτήριο, υπάρχουν τα αγγλικά G.C.E. Ας διαλέξουμε το προσφορότερο και ας το προσαρμόσουμε στην ελληνική πραγματικότητα.

Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να προειδοποιήσουμε και να ενημερώσουμε τους νέους ότι ελεύθερη είσοδος στα πανεπιστήμια δεν σημαίνει και αυτόματη επαγγελματική αποκατάσταση. Στην επιλογή σου αναλαμβάνεις ρίσκο. Ασφαλώς και είναι επιβεβλημένη η σύνδεση των πανεπιστημίων με την παραγωγή, αλλά δεν λύνει το πρόβλημα της ανεργίας.

Κυρίως, όμως, πρέπει να απελευθερώσουμε τους τίτλους σπουδών από τα ενσωματωμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Τα περίφημα συντεχνιακά συμφέροντα. Οι τίτλοι σπουδών πιστοποιούν γνώσεις. Ο προσδιορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων είναι ευθύνη της πολιτείας και των αντίστοιχων επαγγελματικών συλλόγων, χωρίς ασφαλώς κλειστούς αριθμούς και συντεχνιακούς φραγμούς.

Και μια τελευταία παρατήρηση, κύριε Υπουργέ.

Λέτε ότι κάνετε μια μεγάλη μεταρρύθμιση. Για κάθε μεταρρύθμιση χρειάζονται χρήματα. Σύμφωνα με την ειδική έκθεση του Λογιστηρίου, προβλέπεται πράγματι αύξηση των δαπανών για τα νέα μέτρα συνολικά σαράνταεπτά δισεκατομμύρια οκτακόσια τριάντα ένα εκατομμύρια (47.831.000.000) δραχμές και λέτε ότι η αύξηση θα καλυφθεί κατά είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) από τον κρατικό προϋπολογισμό και τα υπόλοιπα είκοσι επτά δισεκατομμύρια οκτακόσια τριάντα ένα εκατομμύρια (27.831.000.000) κατά 75% από κοινοτικούς και κατά 25% από εθνικούς πόρους.

Η τελευταία, όμως, παράγραφος της έκθεσης είναι αποκαλυπτική. Τι λέει; Λέει ότι το υπόλοιπο 25% των ανωτέρω δαπανών -δηλαδή, επτά δισεκατομμύρια (7.000.000.000) περίπου- καθώς και οι μη χρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση δαπάνες -δηλαδή, είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000)-θα αντιμετωπιστούν για το τρέχον έτος με ανακατανομή των πιστώσεων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώστε, κύριε Κοντογιαννόπουλε. Μη φέρνετε σε δύσκολη θέση το Προεδρείο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: ...του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, για δε τα επόμενα έτη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εκείνο που διαπιστώνω τώρα είναι ότι εσείς στον προϋπολογισμό του χρόνου σας πέσατε έξω.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κύριε

Πρόεδρε.

... με την εγγραφή σχετικών πιστώσεων στον κρατικό προϋπολογισμό.

Με δεδομένες την αδυναμία ανακατανομής των περιορισμένων πιστώσεων του Υπουργείου Παιδείας και τις τρομακτικές δυσκολίες του νέου προϋπολογισμού μπορούμε να πούμε "άνθρακας ο θησαυρός".

Κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω την ομιλία μου στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε και παράπονο; Δε νομίζω!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ολοκληρώσω στη δευτερολογία μου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κα Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, στο χρόνο που έχω θα προσπαθήσω να εξηγήσω γιατί το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας καταψηφίζει -και προσθέτω φανατικά- αυτό το νομοσχέδιο.

Αναμφισβήτητα δεν το καταψηφίζουμε γιατί δεν είναι επαρκής η διαδικασία διαλόγου. Αυτήν την εύκολη για σας κριτική, δεν θα σας την κάνουμε, όχι γιατί έγινε ο απαιτούμενος διάλογος, αλλά γιατί ο διάλογος έχει σημασία, όταν υπάρχει καλή πρόθεση από τη πλευρά της Κυβέρνησης. Όταν δεν υπάρχει καλή πρόθεση, ο διάλογος έχει δεύτερη σημασία και σε ορισμένες περιπτώσεις, αν θέλετε, κωλυσιεργεί και τις διαδικασίες παρέμβασης του λαϊκού κινήματος, που είναι και ο μόνος μοχλός που μπορεί να μειώσει ή να αντισταθεί όλα τα αρνητικά στοιχεία και θέματα που περιλαμβάνει αυτό το νομοσχέδιο και τα υπόλοιπα που θα έρθουν σε επόμενα νομοσχέδια.

Όπως επίσης, εμείς δεν πέσαμε στην παγίδα να μετατρέψουμε τη συζήτηση για το νομοσχέδιο σε συζήτηση για την επετηρίδα και την αξιολόγηση όσο κι αν αυτά τα ζητήματα είναι ζητήματα κλειδιά που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο και που οπωσδήποτε καθορίζουν και τη γενική μας εκτίμηση μαζί με τα άλλα. Έχουμε να κάνουμε με ένα νομοσχέδιο βαθιά αντιδραστικό, βαθιά ταξικό, το οποίο κυριολεκτικά παπαγαλίζει τις πιο ακραφινές νεοφιλελεύθερες επιλογές των διεθνών κέντρων του κεφαλαίου, ή και των διεθνών μορφωτικών κέντρων, που αποβλέπουν και προβλέπουν στην πλήρη εναρμόνιση του τομέα της παιδείας με τη σύγχρονη οικονομία της αγοράς και τις σύγχρονες επιλογές στρατηγικής σημασίας που ακολουθούνται και προωθούνται στον τομέα της οικονομίας και των εργασιακών σχέσεων.

Απ' αυτήν την άποψη, κύριε Υπουργέ, δεν ισχύει καθόλου για μας ότι καταψηφίζουμε για να καταψηφίζουμε, είτε γιατί προσβλέπουμε στις επόμενες δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές είτε καταψηφίζουμε μόνο και μόνο για να δημιουργήσουμε την εντύπωση στο λαϊκό κίνημα των εκπαιδευτικών και γενικότερα στο λαϊκό σύστημα της παιδείας ότι είμαστε με το μέρος τους. Καταψηφίζουμε για λόγους αρχών και για λόγους ουσίας.

Πριν παραθέσω τα βασικά μας επιχειρήματα, θέλω να υπογραμμίσω ότι η τακτική που ακολουθήσατε στον τομέα της προπαγάνδας, προκειμένου να φέρετε στη Βουλή, αλλά και στη κοινωνία ολόκληρη το νομοσχέδιο σας είναι μία τακτική πολύ καλά επεξεργασμένη -και θα παρακαλέσω να με προσέξετε, κύριε Υπουργέ- κυριολεκτικά ύπουλη και μακιαβελική. Και μόνο από τη τακτική που ακολουθήσατε στο πώς χειριστήκατε τα θέματα του νομοσχεδίου φαίνεται τι περιλαμβάνει και τι υποκρύπτει αυτό το νομοσχέδιο.

Και θα εξηγήσω τι εννοώ λέγοντας "μακιαβελική τακτική", που βεβαίως δεν είναι μόνο προνόμιο του Υπουργείου Παιδείας, αλλά είναι συνολικά της κυβερνητικής πολιτικής.

Πρώτα-πρώτα, προκειμένου να αιτιολογήσετε και να

δικαιολογήσετε τα αντιδραστικά μέτρα που προωθείτε και τα αναχρονιστικά, φέρνετε σαν επιχειρήμα τα χάλια που υπάρχουν στην παιδεία, στο εκπαιδευτικό σύστημα γενικότερα και επικαλείστε τα χάλια που δημιούργησε η δική σας κυβερνητική πολιτική των δέκα πέντε χρόνων, αλλά και οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, σαν αιτιολογία για να τεκμηριώσετε ότι αυτά τα νέα μέτρα που παίρνετε αντιστοιχούν στις σύγχρονες ανάγκες, είναι απολύτως αναγκαία και υποχρεωτικά.

Παραδείγματος χάριν, και στην εισηγητική έκθεση, αλλά και στην ομιλία σας, προβάλλετε ένα επιχειρήμα, το οποίο οπωσδήποτε είναι υπαρκτό, ότι ένα σημαντικό μέρος των παιδιών του λαού εγκαταλείπει στη μέση του δρόμου τη βασική εκπαίδευση.

Κύριε Υπουργέ, γιατί είναι, δηλαδή, παρελθοντολογία να αξιολογήσουμε αυτό το φαινόμενο, όταν εσείς θεωρείτε άλφα και ωμέγα στην εκπαιδευτική μεταρρύθμισή σας, όπως τη λέτε, το ζήτημα της αξιολόγησης; Δεν πρέπει, δηλαδή, να βγει ένα συμπέρασμα, γιατί έγινε αυτό; Γιατί παραδείγματος χάριν, το 20% σήμερα των νέων ανθρώπων που είναι στην ηλικία των δεκαπέντε έως είκοσι εννέα χρόνων δεν ολοκληρώνει τη βασική εκπαίδευση; Γιατί ένα στα δύο τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών των δυτικών συνοικιών της Αθήνας και του Πειραιά δυσκολεύεται ή δεν ολοκληρώνει το βασικό σχολείο, ενώ στις αριστοκρατικές συνοικίες των βορείων προαστίων ένα στα τρία παιδιά καταφέρνει και παίρνει και πτυχίο πανεπιστημίου, είτε ελληνικού είτε ξένου; Ποιος θα απαντήσει, δηλαδή, σε αυτό το ζήτημα; Μήπως φταίνε οι γονείς; Μήπως φταίνε οι εκπαιδευτικοί σε αυτό; Μήπως φταίνε τα ίδια τα παιδιά;

Μη μας πάτε στις παλαιότερες εποχές όπου διδασκόμασταν ακόμα και στα θρανία ότι το μεγάλο ρεύμα της μετανάστευσης στη Γερμανία και αλλού οφείλεται στο γεγονός ότι οι Έλληνες έχουν το μικρόβιο, είτε της αστυφιλίας είτε κυρίως της ξενομανίας.

Όταν μας είπατε "ας αφήσουμε την παρελθοντολογία, δεν μπορούμε να κοιτάμε στο παρελθόν", δεν το λέτε, γιατί θέλετε πραγματικά μία μοντέρνα λαϊκή εκπαίδευση, αλλά γιατί το παρελθόν σας πονάει. Γιατί ακριβώς, ρίχνοντας φως στο παρελθόν, μπορούμε να τεκμηριώσουμε αποφασιστικά, τι είναι αυτό που γίνεται σήμερα. Από το παρελθόν δεν απορρίπτετε αυτό που γέννησε τους ταξικούς φραγμούς στην παιδεία, αλλά απορρίπτετε τα "παράθυρα" που υπήρχαν στο παρελθόν μέσα στις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που μπορούσε δυναμικά να αξιοποιήσει το λαϊκό κίνημα και στην παιδεία και γενικότερα, για να αντιμετωπίσει ό,τι κακό είχε το προηγούμενο εκπαιδευτικό σύστημα.

Γι' αυτό λέμε ότι έχετε μία τακτική του ουδέτερου δήθεν παρατηρητή "επικαλούμαι τα χάλια της παιδείας, για να την κάνω ακόμα χειρότερη".

Δεύτερον, άλλο στοιχείο της μακιαβελικής τακτικής. Υιοθετείτε μέσα στο νομοσχέδιο ως τίτλους ώριμα, θετικά αιτήματα, αν θέλετε και της αντικειμενικής προόδου, αλλά κυρίως του κινήματος και τα υιοθετείτε μ' ένα τέτοιο τρόπο, που τα διαστρεβλώνετε, τα αλλοιώνετε και χάνουν τη δυναμική τους. Γι' αυτό εμείς ασκήσαμε κριτική στο σωστό αίτημα για ολόημερο σχολείο και αν θέλετε και στη δια βίου εκπαίδευση. Πώς τα εφαρμόζετε αυτά; Με τον επιστημονικό και τον κοινωνικό τρόπο που πρέπει;

Ας πάρουμε το ολόημερο σχολείο. Πάρκινγκ παιδιών θα γίνει αυτό. Θέλετε δηλαδή το ολόημερο σχολείο να λύνει το ζήτημα, όχι απλώς της αντιστοιχίας της λειτουργίας του σχολείου με τα ωράρια των εργαζόμενων γονιών, όπως είπατε -που και αυτό είναι μία αντικειμενική ανάγκη- αλλά να παίξει και το ρόλο του βοηθού στην ενισχυτική διδασκαλία, αλλά και της δημιουργικής απασχόλησης του νέου ανθρώπου. Για να μας πείσετε ότι πραγματικά αυτό θα είναι το ολόημερο σχολείο που θα αντιμετωπίσει τέτοια προβλήματα, δεν έχετε παρά να εξαγγείλετε γενναία και με μεταβατικό διάστημα, αν θέλετε, την πλήρη κατάργηση όλου του ιδιωτικού κυκλώματος της παραπαιδείας που αρχίζει από το νηπιαγωγείο και φθάνει μέχρι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Θα μου πείτε "δεν μπορεί να γίνει μ' ένα διάταγμα από τη

μια μέρα στην άλλη". Να γίνει μέσα σε πέντε ή επτά χρόνια.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν μπορώ να το κάνω αυτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Βεβαίως δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό γιατί όλη σας η γενική πολιτική -και θα έρθω σε αυτό- στηρίζεται πάνω στην ιδιωτική επιχειρηματική πρωτοβουλία και όχι του οποιοδήποτε επιχειρηματία, αλλά του πολύ μεγάλου επιχειρηματία. Βεβαίως δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό, γιατί έρχεται σε σύγκρουση με τη γενικότερη πολιτική σας. Αυτό θέλουμε να αποδείξουμε.

Το ολοήμερο σχολείο, παραδείγματος χάρη, πώς το χιζετε; Λέτε μέσα στο νομοσχέδιο που καταθέσατε, ότι θα μαζεύονται σε ένα σχολείο τα παιδιά από τα γειτονικά σχολεία -άρα δεν θα είναι πρόεκτηση του ίδιου σχολείου-και εκεί θα κάνουν κάποια μαθήματα. Θα προσλάβετε κάποιους καθηγητές, τους οποίους θα τους προσλαμβάνετε με μερική απασχόληση, έναν τον ένα χρόνο, έναν τον άλλο, θα εναλλάσσονται για να λύσετε δήθεν το πρόβλημα της επετηρίδας και της ανεργίας και θα έχουμε την πιο πρόχειρη και αντεπιστημονική δουλειά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Από πού προκύπτει αυτό;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κι αν θέλετε η τάξη ενός σύγχρονου μοντέρνου λαϊκού εκπαιδευτικού συστήματος, πρέπει να έχει στόχο να περιορίζει την ενισχυτική διδασκαλία σε όσο γίνεται λιγότερους. Πρέπει μέσα στη βασική και συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος εκπαίδευση να εκπληρώνονται όλες οι λειτουργίες, γιατί εν πάση περιπτώσει δεν μπορεί να είναι της μοίρας του παιδιού και του εφήβου να έχει δύο οκτάωρα απασχόλησης στο σχολείο.

Η αναγκαιότητα του ελεύθερου χρόνου, είναι αν θέλετε ακόμη πιο ζωτική για ένα παιδί. Εμείς, λοιπόν, δεν διαφωνούμε στην ιδέα του ολοήμερου σχολείου. Διαφωνούμε με το συγκεκριμένο ολοήμερο σχολείο όπως το κατοχυρώνετε και αν θέλετε και μέσα απ' άλλα νομοσχέδια και νόμους που έχετε ψηφίσει, έχουμε λόγους να πιστεύουμε, ότι το ολοήμερο σχολείο θα ανατεθεί και αυτό εν μέρει στην αρχή καθολικά στην πορεία στην ιδιωτική πρωτοβουλία, στους δήμους, στους χρεωκοπημένους δήμους, οι οποίοι βέβαια θα λειτουργούν αυτά τα ολοήμερα σχολεία, ως ένα τύπο πάρκινγκ και σαν μία μορφή νέου δημοσιωδωτικού φροντιστηρίου.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπορώ να σας διακόψω;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Όχι, να απαντήσετε στο τέλος.

Δεύτερον, μήπως κατοχυρώνετε την υποχρεωτική προσχολική αγωγή που είναι σύγχρονη απαίτηση της εποχής; Αυτό είναι μόνο το ζήτημα, το ολοήμερο νηπιαγωγείο; Την προσχολική αγωγή την εμφανίζετε εντελώς υποβιβασμένη από το πραγματικό και σύγχρονο ρόλο για να προετοιμάζει -λέει- τα παιδιά να πηγαίνουν στο δημοτικό. Αυτός είναι ο ρόλος, η σύγχρονη αντίληψη σήμερα του νηπιαγωγείου.

Δεν θέλω να σταθώ σε λεπτομέρειες σ' αυτά, ακριβώς γιατί θα ήθελα να πω ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. που πραγματικά εδώ έχει δώσει λαμπρά δείγματα, παίρνει ώριμα προοδευτικά αιτήματα, τα διαστρεβλώνει, τα αντιδραστικοποιεί και τα μετατρέπει σε εξάρτημα της γενικότερης πολιτικής του.

Τρίτο στοιχείο. Μέσα στη μακιαβελική σας τακτική χρησιμοποιείτε τη συκοφαντία. Έχετε μετατρέψει το όλο πρόβλημα της εκπαίδευσης σε ζήτημα αξιολόγησης και επιλογής, στο ρόλο δηλαδή του εκπαιδευτικού. Βεβαίως σύστημα παιδείας, χωρίς το ρόλο του εκπαιδευτικού είναι αδιανόητο, αλλά τελικά το ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού που είναι και μέσο, αλλά και αποτέλεσμα και επιστέγασμα ενός δημοκρατικού σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος, ένας κρίκος μιας ολόκληρης αλυσίδας, τον κάνετε "τον κρίκο". Και αυτό, διότι χρησιμοποιείτε την επετηρίδα και

την αξιολόγηση, όχι βεβαίως για να ανεβάσετε τη στάθμη της παιδείας, αλλά κυρίως για να ανατρέψετε τις εργασιακές σχέσεις. Πρέπει να βρείτε έναν τρόπο. Στο μεν χώρο των εργοστασίων παραδείγματος χάρη έχετε άλλους τρόπους και μεθόδους για να ανατρέψετε τις εργασιακές σχέσεις. Στο χώρο της παιδείας με την βοήθεια επετηρίδας, που είναι η λίστα της ανεργίας -τίποτα παραπάνω δεν είναι-μέσω της επετηρίδας και της αξιολόγησης πάτε να λύσετε το ζήτημα της ανατροπής των εργασιακών σχέσεων και της αύξησης του ευκαιριακού και πρόχειρου εργατικού εκπαιδευτικού δυναμικού στο χώρο της παιδείας.

Εναρμονίζετε, αν θέλετε, την παιδεία με τους όρους του εργοστασίου. Αυτό γίνεται, γι' αυτό λέμε για μακιαβελική τακτική. Είπατε και ένα άλλο, ότι πρέπει να έχουμε μία επαναστατική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, λόγω της επανάστασης στη γνώση. Δεν θέλω τώρα να κάνω μία γενική θεωρητική συζήτηση, ότι η επανάσταση στη γνώση έχει συγκεκριμένο ιστορικό περιεχόμενο. Και πριν πενήντα χρόνια γινόταν λόγος για την επανάσταση στη γνώση και στις αρχές του αιώνα μας και στο τέλος του περασμένου αιώνα. Και μετά από εκατό (100) χρόνια η επανάσταση στη γνώση θα έχει ένα καινούριο περιεχόμενο, όχι έτσι μηχανιστικά και απομονωμένα. Δεν υποτιμούμε την ταχύτατη εξέλιξη στον τομέα της γνώσης, της έρευνας και των αποτελεσμάτων, αλλά το πρόβλημα που έχουμε δεν είναι να επαναστατικοποιείται η γνώση, αλλά ποιος αξιοποιεί και οικειοποιείται τα αποτελέσματα της γνώσης, ποιος κατέχει και ποιος έχει στην ιδιοκτησία του τη γνώση που παράγεται από τους πολλούς, από το λαό και όχι στενά από κάποιους επιστήμονες, από μια ελίτ επιστημόνων. Ποιος αξιοποιεί αυτήν τη γνώση; Η εκπαιδευτική, η λεγόμενη μεταρρύθμιση που κάνετε διασφαλίζει το εξής: Να συγκεντρωποιείται η γνώση και τα αποτελέσματα της γνώσης, να τα οικειοποιείται η κυρίαρχη τάξη της χώρας μας, μία ελίτ στη διανοήση, η οποία θα γίνει και ο πολιορκητικός κλοιός και για τις νέες εργασιακές σχέσεις και για ανατροπές και για τη σύγχρονη, αν θέλετε, στρατηγική του κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στον τόπο μας.

Περί αυτού πρόκειται. Εμείς δεν συζητάμε αν υπάρχει σύγχρονη γνώση. Μιλάτε για νέα γνωστικά αντικείμενα και για νέα επαγγέλματα. Και εμείς βάζουμε το εξής ερώτημα: Τα νέα επαγγέλματα, τα οποία υπάρχουν, είναι νέα επαγγέλματα που τα προκάλεσε μια φιλολαϊκή προοδευτική ανάπτυξη στον τόπο μας; Ή είναι αποτελέσματα κρίσης, υποχώρησης, υποβάθμισης, περιθωριοποίησης, υποταγής παραπέρα της παραγωγικής βάσης της χώρας και συρρίκνωσης της στο πολυεθνικό κεφάλαιο; Και ποια είναι τα νέα επαγγέλματα; Εδώ συρρίκνώνονται τομείς που έπρεπε να διευρύνονται όπως π.χ. οι τομείς των κοινωνικών υπηρεσιών και του πολιτισμού, όχι βεβαίως της υποκουλτούρας. Τα δε νέα επαγγέλματα που εμφανίζονται είναι κυρίως επαγγέλματα που έχουν σχέση με τον παρασιτισμό και τη δημιουργία των όρων του ανταγωνισμού και του οικονομικού πολέμου ανάμεσα στις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Οι απόφοιτοι από τα ελληνικά και τα ξένα πανεπιστήμια στον τομέα της ψυχολογίας και κοινωνικής ψυχολογίας αντί να διατίθενται σε αυτό τον ειδικό τομέα, μετατρέπονται σε εξαρτημένα του εμπορίου, του τουρισμού κλπ. Απόφοιτος ξένου πανεπιστημίου κοινωνικής ψυχολογίας, καλείται να διορισθεί στον τομέα του τουρισμού για να ανταποκριθεί στο νέο "είδος" το οποίο λέγεται animation. Ξέρετε τι είναι αυτό; Να συνοδεύει τους τουρίστες στη σάουνα, στο τζόκινγκ, να τους ψυχαγωγεί με ανέκδοτα μέσα στο πούλμαν κλπ. Φέρνω αυτό το συγκεκριμένο παράδειγμα για να πω ότι επτά χρόνια στα πανεπιστημιακά θρανία και δέκα χρόνια μαζί με τα μεταπτυχιακά, τελικά το νέο επάγγελμα που καλείται ο απόφοιτος να ανταποκριθεί σε μερικό χρόνο απασχόλησης είναι τέτοιο, κυριολεκτικά παρασιτικό.

Στη Γαλλία η νέα κυβέρνηση λέγει ότι εξασφαλίζει τριακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Έδωσε όμως και τη λίστα των νέων θέσεων εργασίας. Τέτοιες δουλειές του ποδαριού, παρασιτικές δουλειές.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Animeur λέγεται και ο εκπαιδευτικός στη γαλλική γλώσσα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.) : Εγώ σας μιλώ για το συγκεκριμένο ζήτημα και μάλιστα για τον ΕΟΤ. Και μιλάμε για πρόσληψη αποφοίτων Ελλήνων από πανεπιστήμια Βελγίου για να συνοδεύουν τους Βέλγους τουρίστες, στις σάουνες, στο τζόκινγκ για να τους δημιουργούν κλίμα ψυχαγωγίας. Δεν μιλάμε στον αέρα. Θα πρέπει να μιλώ εδώ επί ένα χρόνο για να σας φέρνω συγκεκριμένα παραδείγματα. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δεν μιλά στον αέρα. Μιλά πολύ συγκεκριμένα. Έφερα ένα παράδειγμα και υπάρχουν χιλιάδες. Να πάτε στον ΕΟΤ του Βελγίου να ρωτήσετε και αν θέλετε σας καταθέτω και τα ονόματα που ζήτησαν δουλειά και πως αξιοποιήθηκε ένας τομέας επιστημονικής γνώσης που μας είναι απαραίτητος στην Ελλάδα.

Το σύστημα το οποίο προωθείται ακριβώς προσαρμόζεται στην ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, αλλά, αν θέλετε, κάνει ένα καινούριο δρόμο σε μια παιδεία που υποδουλώνει πλήρως και πνευματικά το νέο άνθρωπο, τον αυριανό εργαζόμενο.

Εμείς ονομάσαμε αυτό το νομοσχέδιο ανημεταρρύθμιση και οφείλω μια εξήγηση γιατί το ονομάσαμε έτσι, πέρα από την αντεκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Οι προηγούμενες "εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις" που έφερε η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ είχαν το εξής στοιχείο. Περιείχαν ορισμένους ώριμους εκσυγχρονισμούς με ένα διπλό χαρακτήρα. Από τη μια μεριά ικανοποιούσαν ώριμες ανάγκες του συστήματος, αλλά ταυτόχρονα αυτοί οι εκσυγχρονισμοί με ένα ανερχόμενο λαϊκό κίνημα και με μια γενικότερη πολιτική ατμόσφαιρα έδιναν τη δυνατότητα στο λαό να ανοίγει κάποια παράθυρα και να μειώνει κάποιους ταχικούς ρυθμούς, πάντα βέβαια με κόπους και θυσίες της λαϊκής οικογένειας, με την παραπαιδεία.

Σήμερα με το καινούριο νομοσχέδιο που φέρντε κόβετε τη δυνατότητα να υπάρχουν και αυτά τα παράθυρα. Γιατί πραγματικά στη δεκαετία του '80 ανοίχτηκε ο δρόμος -πάντα και με θυσίες της λαϊκής οικογένειας- παιδιά της εργατικής τάξης και της αγροτιάς να φθάνουν μέχρι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Σήμερα καταργούνται και αυτές οι δυνατότητες. Δηλαδή, σήμερα η λαϊκή οικογένεια ακόμη και αν υποβάλλεται σε πάρα πολλές θυσίες δεν θα έχει αυτήν τη δυνατότητα. Αυτή είναι η ουσία. Θέλετε ελεγχόμενη αύξηση της πρόσβασης στα πανεπιστήμια. Λέτε ότι τις θέσεις στα ΑΕΙ-ΤΕΙ από πενήντα πέντε χιλιάδες θα τις κάνετε ογδόντα πέντε χιλιάδες.

Δεν έχω καμία διάθεση κατ' αρχήν -παρότι το αμφισβητώ- να το αμφισβητήσω τώρα. Αυτά τα ογδόντα πέντε χιλιάδες παιδιά από ποια κοινωνικά στρώματα θα είναι; Δεν πάω τώρα αν θα έχει αντίκρισμα το πτυχίο σε ουσία και επάγγελμα.

Η ουσία της εκπαιδευτικής "μεταρρύθμισης" έχει την εξής φιλοσοφία. Να συντομευθεί ο χρόνος της μόρφωσης -αυτή είναι και η επιταγή της Λευκής Βίβλου. Γι' αυτό καθιερώνεται το συνονθύλευμα, μονοτάξια πανεπιστήμια, διτάξια πανεπιστήμια- και δεύτερον να υποβιβασθεί η γενική μόρφωση στην επαγγελματική κατάρτιση και ταυτόχρονα να αποδεσμεύσετε το πτυχίο από το δικαίωμα στην απασχόληση.

Επί πλέον σ' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχουν κάποιες ρυθμίσεις δειλές αλλά σαφείς που ανοίγουν το δρόμο, πριν προχωρήσετε την αναθεώρηση του Συντάγματος, να κάνετε και τυπική συνταγματική παραβίαση με την επιβολή τελών και διδασκτρών μέσα στα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Αναφερόμαστε στα προγράμματα σπουδών επιλογής που καθιερώνετε στα ΑΕΙ και ΤΕΙ με τέλη και διδάκτρα για ηλικία 25 ετών και πάνω ενώ το άρθρο του Συντάγματος κατοχυρώνει το δικαίωμα όλων των Ελλήνων και δεν βάζει ηλικίες για δωρεάν παιδεία. Αναφέρεται σε όλες τις βαθμίδες στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το ίδιο κάνετε με το καινούριο νομοσχέδιο για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο που βέβαια δεν το συζητάμε σήμερα επί της ουσίας. Με αυτή την έννοια καταθέτουμε έγγραφο και ζητάμε σύμφωνα με το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής να αποφανθεί η Βουλή για την

αντισυνταγματικότητα της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 6 του νομοσχεδίου με βάση και τον Κανονισμό της Βουλής.

Για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών: Δεν αρνήθηκε κανείς την αναγκαιότητα και αυτής της διαδικασίας. Σας λέγω όμως ότι ούτε στην Ευρώπη υπάρχει ούτε εδώ θα βρείτε ένα πραγματικό δίκαιο επιστημονικό σύστημα που να αξιολογεί τον εκπαιδευτικό. Δεν θα βρείτε γιατί η αξιολόγηση σχετίζεται με το τι παιδεία θέλεις, ποιος είναι ο στόχος, ποιος είναι ο σκοπός της. Με ποια κριτήρια θα γίνεται η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού; Διαφωνούμε για το σώμα ΕΣΑτζήδων και πραιτωριανών που συγκροτείτε. Από φύση και από θέση τα κριτήρια της αξιολόγησης θα είναι αντεκπαιδευτικά, αντιλαϊκά και θα μετατρέψουν την παιδεία σε παιδεία του βούρδουλα που η δική μας αντίληψη για την αξιολόγηση είναι συστατικό μιας άλλης δημοκρατικής φιλολαϊκής παιδείας. Αν θέλετε ο κρίκος αξιολόγησης πρέπει να βρίσκεται στο μορφωτικό κύτταρο μέσα στη σχολική μονάδα με παράμετρο τη σχέση εκπαιδευτικού μαθητή. Να συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στο κύτταρο -όχι έξω από τη διαδικασία του κυττάρου. Η κυρίως αξιολόγηση να γίνεται μέσα στο κύτταρο και στη συνέχεια να επεκτείνεται μέσα στην κοινωνία.

Και σας βάζω το εξής ερώτημα. Αξιολόγηση δίχως ουσιαστική γνώση δεν υπάρχει. Πως θα αξιολογήσετε π.χ. τον εκπαιδευτικό ο οποίος διδάσκει την αλήθεια για την Μικρασιατική Καταστροφή; Πως θα αξιολογήσετε τον εκπαιδευτικό ο οποίος διδάσκει όλες τις απόψεις και προβάλλει έναν πλουραλισμό απόψεων για το ρόλο της Μεγάλης Βρετανίας και των ΗΠΑ στην μεταπολεμική Ελλάδα; Μη μου πείτε ότι τα κριτήρια δεν θα είναι ιδεολογικά και πολιτικά. Επόμενα δεν υπάρχει φερέγγυο σύστημα αξιολόγησης, επιστημονικό, ουσιαστικό. Αναμφισβήτητο το λαϊκό κίνημα και ιδιαίτερα οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναδείξουν το όραμα μιας πραγματικής αξιολόγησης, η οποία, αν θέλετε, μπορεί σήμερα να μην είναι εφαρμόσιμη, αλλά είναι δεμένη με την πάλη για βαθιές αλλαγές στον τομέα της παιδείας.

Θα τελειώσω με το ενιαίο λύκειο. Αν θέλετε φτιάχνετε εξωτερικά έναν τύπο ενιαίου λυκείου, όπου όμως η πρόβλεψή μας είναι ότι θα εξελιχθεί σε ένα ενιαίο διασπασμένο λύκειο τριών κατευθύνσεων, που κατά τη γνώμη μας έτσι όπως τίθενται είναι και λίγο αυθαίρετες και ανιεπιστημονικές, "θεωρητική", "θετική", "τεχνική".

Εμείς αντίθετα υποστηρίζουμε, ενιαίο υπόβαθρο ουσιαστικών γνώσεων, ενίσχυση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης την δημιουργία ενιαίου πολυτεχνικού λυκείου, δωδεκάχρονη και υποχρεωτική. Αυτό σημαίνει επανάσταση στη γνώση. Άρα αυξάνεται η διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Μιλάμε για λύκειο που βεβαίως με επιλογή μαθημάτων δίνει δυνατότητα και καλλιέργεια του επαγγελματικού προσανατολισμού. Και μετά τι γίνεται;

Λέτε ότι μετά το λύκειο άλλοι θα πηγαίνουν στο πανεπιστήμιο και άλλοι θα πηγαίνουν για επαγγελματική κατάρτιση και ειδικευση. Όμως, η επαγγελματική κατάρτιση και ειδικευση σήμερα δίνεται στα ιδιωτικά ΙΕΚ, στα αμφιβόλου αξίας και σημασίας ιδιωτικά ιδρύματα. Εμείς, υποστηρίζουμε τη μοναδική (όχι επικρατούσα), αλλά αποκλειστική μεταλυκειακή δημόσια εκπαίδευση. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Έτσι το λύκειο θα αποκτήσει οντότητα και αυτοτελή αξία και δεν θα γίνει ένα εξεταστικό κέντρο -γιατί έτσι γίνεται- που απλώς αντί να κάνουν εξετάσεις στα πανεπιστήμια, αυτές γίνονται παρακάτω. Επόμενα ογδόντα πέντε χιλιάδες θέσεις θα έχετε για τα πανεπιστήμια, αλλά πολλοί λιγότεροι θα καταφέρνουν να φθάνουν. Εδώ δεν τελειώνουν το βασικό σχολείο και θα πάνε ογδόντα πέντε χιλιάδες στα πανεπιστήμια; Γιατί δεν κατοχυρώνεται η υποχρεωτική δωδεκάχρονη παιδεία, την οποία να επαγρυπνήσετε να γίνει και μετά να μιλάτε για τους ογδόντα πέντε χιλιάδες που θα πάνε στα πανεπιστήμια;

Αυτά όλα είναι αντιφατικά, φαινομενικά, γιατί στην ουσία θα υπάρχει προσφορά, αλλά δεν θα υπάρχει ζήτηση.

Εμείς, λοιπόν, το καταψηφίζουμε και επισημαίνουμε και την αντισυνταγματική πλευρά ορισμένων ρυθμίσεων για την οποία πρέπει να τοποθετηθούν τα κόμματα της Βουλής.

Να το καταθέσω, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό η κ. Α. Παπαρήγα καταθέτει στο Προεδρείο την προαναφερθείσα πρόταση αντισυνταγματικότητας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δηλαδή, θέλω να μας διευκρινίσετε, ασκείτε το δικαίωμά σας από το άρθρο 100 της Βουλής;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Και κάνετε πρόταση αντισυνταγματικότητας. Έτσι;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Βεβαίως. Το συγκεκριμένο άρθρο του νομοσχεδίου έρχεται σε σύγκρουση με άρθρο του Συντάγματος που κατοχυρώνει τη δωρεάν παιδεία για όλους τους Έλληνες σε όλα τα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Και να αποφανθεί η Βουλή για το συγκεκριμένο άρθρο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όταν θα έρθει το άρθρο. Στη συζήτηση του άρθρου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Ο Κανονισμός της Βουλής προβλέπει στη συζήτηση επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, το άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής, ορίζει: "1. Ο Πρόεδρος της Βουλής και κάθε Βουλευτής ή μέλος της Κυβέρνησης μπορεί να ζητήσει στο στάδιο της κατ' αρχήν συζήτησης να αποφανθεί η Βουλή αναφορικά με συγκεκριμένες αντιρρήσεις που προβάλλει για τη συνταγματικότητα σχεδίου, ή πρότασης νόμου.

2. Στη συζήτηση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου μετέχουν ένας απ' αυτούς που τη διατύπωσαν, ένας από τους αντιλέγοντες, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι αρμόδιοι Υπουργοί, καθένας για πέντε (5') λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση".

Επομένως, εφόσον η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. υπέβαλε σχετική πρόταση έγκαιρα και εφόσον είμαστε στην κατ' αρχήν συζήτηση, της δίδεται ο λόγος, εκείνης ή οποιουδήποτε άλλου από το κόμμα για πέντε λεπτά να υποστηρίξει την πρόταση αντισυνταγματικότητας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου αναφέρεται: "Θεσμοθετούνται στα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ προγράμματα σπουδών επιλογής. Τα προγράμματα σπουδών επιλογής διευρύνουν τις εκπαιδευτικές επιλογές και παράλληλα εισάγουν την δια βίου κατάρτιση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με έμφαση σε νέα γνωστικά αντικείμενα και στις διατηρητικές συνεργασίες.

Και παρακάτω αναφέρει -για να μη χάνω το χρόνο- ότι δίδεται η δυνατότητα επιβολής διδάκτρων σ' αυτήν τη διαδικασία. Είναι φανερό ότι τα διδάκτρα εισάγονται στην κρατική δημόσια παιδεία. Και συγκρούεται με το άρθρο 16 παρ. 4, που λέει ότι όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες στα κρατικά εκπαιδευτήρια.

Να προσθέσω: Πολύ πιθανόν να ισχυρισθεί ο Υπουργός ή κάποιος τρίτος, ότι αυτές οι σπουδές είναι προαιρετικές. Με βάση όμως και τους ισχύοντες νόμους, προαιρετική είναι και η εισαγωγή και η φοίτηση στα πανεπιστήμια. Είναι αναπόσπαστο στοιχείο των ΑΕΙ και των ΤΕΙ. Ένα ζήτημα αυτό.

Δεύτερο, ας δούμε και την κοινωνική διάσταση του προβλήματος. Ποια παιδιά είναι αυτά που κυρίως θα επιδιώκουν με ειδικά προγράμματα σπουδών να συμπληρώνουν, να προσανατολίζονται να λύνουν προβλήματα; Σε ένα μεγάλο μέρος θα είναι παιδιά από τα λαϊκά στρώματα.

Εδώ βεβαίως, έτσι όπως έχει καταντήσει η δωρεάν παιδεία, καταστρατηγείται το Σύνταγμα. Εδώ καταστρατηγείται και τυπικά. Το Σύνταγμα δεν έχει αλλάξει. Έχουμε υπόψη μας ότι ετοιμάζεται η συνταγματική αναθεώρηση, η οποία θα ανοίξει πολλά παράθυρα στο όνομα της προσαρμογής στο

Μάαστριχτ, όπου η ιδιωτική παιδεία θα συνυπάρχει, θα νομιμοποιείται και μάλιστα, θα υπερισχύσει και της δημόσιας. Προς το παρόν, όμως, δεν έχουμε αλλάξει το Σύνταγμα και δεν μπορούμε να δεχθούμε αυτό το άρθρο.

Λέει βέβαια, το σχέδιο νόμου ότι δίνει τη δυνατότητα. Εάν θέλει το ασκεί ο Υπουργός, εάν δεν θέλει δεν το ασκεί. Και η δυνατότητα, όμως, γίνεται νόμιμη. Θεωρούμε ότι ανεξάρτητα από τη γνώμη μας για το πώς δομούνται τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ, αυτή η πρόταση ή αυτή η θέση να φύγει για να μην γνωρίσουμε μαύρες μέρες από τώρα.

Επειδή ακριβώς έρχονται και άλλα νομοσχέδια και ήδη η κατάθεση του νομοσχεδίου για το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο επίσης προβλέπει τέτοια εξέλιξη, καταλαβαίνουμε ότι τα επόμενα νομοσχέδια με δεδομένο αυτό, θα επιβάλουν και θα ανοίξουν τις πόρτες για διδάκτρα, τα οποία βεβαίως στην πορεία θα επεκταθούν σε όλες τις βαθμίδες. Αυτό θέλουμε να αποτρέψουμε. Το πράγμα είναι καθαρό και ζητάμε από τον Υπουργό, αν μη τι άλλο, να βγάλει αυτήν την πρόταση.

Τελειώνω λέγοντας ότι εμείς έχουμε γενικότερη αντίρρηση για το πώς υποβαθμίζεται η παιδεία, για την εξίσωση πανεπιστημιακών και μη ιδρυμάτων, αλλά το κυρίως ζητούμενο αυτήν τη στιγμή είναι η κατάργηση και τυπικά της δωρεάν παιδείας στα κρατικά δημόσια ιδρύματα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Θα σας δοθεί ο λόγος στη σειρά σας.

"Ένας από τους αντιλέγοντες έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω εγώ το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι έχει δικίο η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, διότι τα τέλη πρώτων και κύριον θα τα κρίνουν τα πανεπιστήμια. Δεν επιβάλλονται από το Υπουργείο. Δεύτερον, για τις μεταπτυχιακές σπουδές υπάρχουν τέτοια τέλη τα οποία πληρώνουν οι φοιτητές.

Τρίτον, μιλάμε για φοιτητές που θα είναι πάνω από είκοσι πέντε ετών, θα είναι μηχανικοί, κλπ. θα είναι ολοκληρωμένοι επαγγελματίες οι οποίοι θα πάνε να πάρουν κάποιες επιπλέον γνώσεις και τα τέλη αυτά δεν έχουν καμία σχέση. Δεν καταργείται η δωρεάν παιδεία και δεν υπάρχει καμία αντισυνταγματική διάταξη στη διάταξη την οποία εισάγει η συγκεκριμένη παράγραφος του νομοσχεδίου.

Επομένως, είναι άδικο και υπερβολικό να πιστεύουμε ότι πρόκειται περί αντισυνταγματικότητας του συγκεκριμένου άρθρου και κατ' επέκταση του νομοσχεδίου, με τα όσα είπε η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Κοντογιαννόπουλε, θα μιλήσει ένας από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας. Το λόγο ζήτησε και ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όχι επ' αυτού. Επί του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δεν μπορεί, όμως, να διακοπεί η συζήτηση για τη συνταγματικότητα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όχι, όταν τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Επομένως, το λόγο έχει ο κ. Κοντογιαννόπουλος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Η αντισυνταγματικότητα του άρθρου που επικαλείται η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κατά την άποψή μου δεν βρίσκεται στο σημείο που τη θέτει, δηλαδή στη δυνατότητα για ορισμένες κατηγορίες σπουδαστών να προβλεφθεί και η θέσπιση διδάκτρων. Εδώ απλώς θα μπορούσα να επικρίνω το Υπουργείο Παιδείας ότι δεν αναλαμβάνει ευθές το βάρος μιας τέτοιας απόφασης, αλλά το αφήνει στις γενικές συνελεύσεις.

Επιπλέον, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί το κριτήριο είναι ηλικά και δεν είναι οικονομικό, που θα ήταν λογικότερο να τεθεί.

Η διάταξη αυτή στο σύνολό της έχει πράγματι μία αντισυνταγματικότητα αλλά άλλης μορφής. Πιστεύω ότι αποτελεί παρέμβαση στην αυτοτέλεια των πανεπιστημίων, που κατοχυρώνεται από το άρθρο 16, αλλά η αντισυνταγματικότητα αυτή μπορεί κάλλιστα να θεραπευθεί με την πρόβλεψη ότι οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται μετά από γνώμη ή από πρόταση των πανεπιστημίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος του Συνταγματικού, της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνταγματικού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, η επισημάνση που γίνεται έχει και κοινωνικό και πολιτικό και συνταγματικό-νομικό βάρος. Και δεν καταλαβαίνω με ποια λογική, με ποια φιλοσοφία, με ποιες ιδεολογικές αναφορές υιοθετείται αυτή η επιλογή.

Κατά τη συζήτηση στην επιτροπή ο εκπρόσωπος του Συνταγματικού ο κ. Κουνάλας σας υπέδειξε ότι πρέπει να την αποσύρετε αυτήν τη διάταξη, γιατί εκτός των άλλων αρχίζει μία πρακτική υιοθέτησης της διαδικασίας καταβολής διδάκτρων.

Χθες, κατά τη συζήτηση, όταν ο εκπρόσωπος του Συνταγματικού είπε ότι η μεγαλύτερη απάτη τελικά είναι η επίκληση της δωρεάν παιδείας, συγκατένευσαν όλοι. Η πολιτική πρακτική με την οποία η δωρεάν παιδεία έχει αποδυναμωθεί από το ουσιαστικό, κοινωνικό της περιεχόμενο, είναι κραυγαλέα και απορριπτέα, γιατί δεν υπάρχει οικογένεια σε τούτο τον τόπο που να μη βάζει βαθιά το χέρι στην τσέπη για να πληρώνει πολλαπλάσια, προκειμένου στο όνομα της δωρεάν παιδείας, να μπορεί να εξασφαλίζει στοιχειώδεις προϋποθέσεις κατάρτισης και προκοπής των παιδιών της.

Με την ίδια λογική και στο νομοσχέδιο για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο που χρηματοδοτείται από κονδύλια του Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης, μπαίνει η ίδια διάταξη για καταβολή διδάκτρων και αρχίζει μία ολόκληρη πρακτική που από το παράθυρο και εκ πλάγιου, πράγματι, θα φαλκιδεύσει κάποιες στοιχειώδεις εγγυήσεις, ιδεολογικών, πολιτικών και κοινωνικών αρχών. Γιατί η επίκληση της δωρεάν παιδείας, δεν είναι μία πλαστική σημαία, είναι ένα συγκεκριμένο θέμα αρχής, στον τρόπο διάρθρωσης του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Εμείς, λοιπόν, ζητούμε για λόγους πολιτικούς, κοινωνικούς και συνταγματικούς να αποσυρθεί η διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος, ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του Δ.Η.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε, πράγματι και κοινωνικά και πολιτικά και συνταγματικά είναι απαράδεκτη αυτή η διάταξη της έκτης περίπτωσης του άρθρου 2, με την οποία προβλέπεται το δικαίωμα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να επιβάλει τέλος εγγραφής και φοίτησης στα προγράμματα σπουδών επιλογής για τους Έλληνες πολίτες.

Είναι όμως αντισυνταγματική αυτή η διάταξη, διότι πράγματι ορίζεται στο άρθρο 16, παράγραφος 4 του Συντάγματος ότι όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Και είναι κρατικά εκπαιδευτήρια τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα τεχνολογικά ιδρύματα. Και εφόσον, προβλέπεται με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου παροχή παιδείας μέσα από αυτά τα προγράμματα σπουδών επιλογής, ασφαλώς το Σύνταγμα απαγορεύει την επιβολή τέτοιων τελών εγγραφής και φοίτησης. Είναι σαφής η διάταξη και δεν επιδέχεται καμιάς σοβαρής νομικής συνταγματικής αντιπαράθεσης, ώστε να μπορεί να στηριχθεί η συνταγματικότητα αυτής της διάταξης.

Από πλευράς ουσίας, εάν περάσει αυτή η διάταξη, η πολιτεία με το αποκρουστικό, απάνθρωπο πρόσωπό της, το πρόσωπο του νεοφιλελευθερισμού, εισάγει και τυπικά τη μη δωρεάν παιδεία, γιατί έτσι, μέσα απ' αυτήν την παράγραφο για τα προγράμματα σπουδών επιλογής, ανοίγει η λεωφόρος, ανοίγει ο δρόμος για μελλοντική γενίκευση αυτής της απαράδεκτης επιβολής τελών εγγραφής και φοίτησης σε όλες ενδεχομένως

τις βαθμίδες εκπαίδευσης, στα πλαίσια πάντα της λογικής του νεοφιλελευθερισμού που διακατέχει και τη σημερινή Κυβέρνηση δυστυχώς, και τη Νέα Δημοκρατία.

Γι' αυτό εμείς, πέραν των όσων είπε ο ειδικός αγορητής του Δ.Η.Κ.Κ. που ζήτησε και αυτός τόσο στην επιτροπή όσο και χθες αγορεύοντας στη Βουλή να απαλειφθεί η διάταξη ως αντισυνταγματική και αντικοινωνική, εμείς ζητάμε από την Κυβέρνηση να μην προχωρήσει σ' αυτήν την αντισυνταγματική ρύθμιση και για λόγους συνταγματικούς και για λόγους πολιτικούς και για λόγους κοινωνικούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι στη συνταγματική διάταξη που αναφέρθηκε κατοχυρώνεται το ατομικό δικαίωμα όλων των δυνατοτήτων για δωρεάν και δημόσια εκπαίδευση. Όλοι γνωρίζουμε όμως ότι τα ατομικά δικαιώματα με νόμο περιορίζονται ή καθορίζονται όσον αφορά τους όρους και προϋποθέσεις άσκησής τους, εφόσον δεν πλήττεται ο πυρήνας του δικαιώματος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όλοι οι Έλληνες πολίτες μέχρι την ηλικία των είκοσι πέντε ετών έχουν το ατομικό δικαίωμα να απολαύσουν τη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση όπως αυτή παρέχεται.

Στο συγκεκριμένο όμως άρθρο γίνεται αναφορά για ένα πρόγραμμα σπουδών επιλογής με σαφή προαιρετικό χαρακτήρα το οποίο προσφέρεται σε όλες τις ηλικίες πέραν των δεκαοκτώ ετών και πέραν των είκοσι πέντε. Για να εξετάσουμε το θέμα και από κοινωνική άποψη διότι ετέθη και έτσι θα πρέπει να αναρωτηθούν οι ενιστάμενοι: Είναι πιο δίκαιο και δεν προσβάλλει το κοινό περί δικαίου αίσθημα εύποροι, πετυχημένοι επαγγελματίες που θέλουν να ενισχύσουν το γνωστικό φορτίο τους και τους δίνεται η ευκαιρία να το κάνουν, να μην καταβάλουν κάποια τέλη εγγραφής τα οποία δικαίως αφήνουμε στα πανεπιστήμια στα πλαίσια της αυτονομίας τους να καθορίσουν εάν και εφόσον χρειάζεται.

Ας το δούμε όμως και από μια άλλη διάσταση. Εάν δεν τους προσφέρουμε στη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση αυτήν την ευκαιρία επιλογής, με αυτά τα προγράμματα, πού θα καταφύγουν; Δεν θα καταφύγουν στην ιδιωτική εκπαίδευση όπου θα πληρώσουν πραγματικά για να τα πάρουν;

Νομίζουμε ότι δεν στέκει ούτε από άποψη ουσιαστική ούτε από άποψη νομική ούτε από άποψη κοινωνική και πολιτική η ένσταση περί αντισυνταγματικότητας αυτού του άρθρου. Ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Δυστυχώς, ο Κανονισμός δεν

προβλέπει δευτερολογίες.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Επειδή θέσαμε εμείς το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εσείς είσατε υπερασπιστής της κ. Παπαρήγα;

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Φυσικά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Κόρακα. Ο Κανονισμός είναι περιοριστικός. Είναι μια παρένθετη συζήτηση. Στις πρωτολογίες μόνο στα πέντε λεπτά, γι' αυτό δίνει και τόσο λίγο χρόνο.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ένστασης περί αντισυνταγματικότητας του άρθρου 2 παράγραφος β' στοιχείο σ' του νομοσχεδίου που συζητάμε.

Οι αποδεχόμενοι την ένσταση περί αντισυνταγματικότητας την οποία προέβαλε η κ. Παπαρήγα παρακαλούνται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την ένσταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την ένσταση περί αντισυνταγματικότητας παρακαλούνται να εγερθούν.

(Εγείρονται οι μη αποδεχόμενοι την ένσταση)

Προφανώς ηγέρθησαν οι περισσότεροι. Επομένως, η ένσταση απορρίπτεται.

Ο Επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εάν επρόκειτο να κάνω μια γενική παρατήρηση πολιτική αρχίζοντας την ομιλία μου, θα έλεγα ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αφού ήλθε στην πολιτική της Νέας Δημοκρατίας στα εξωτερικά θέματα, και στην οικονομία, έρχεται πλέον να δεχθεί την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και στον τομέα της παιδείας.

Η Νέα Δημοκρατία εφήρμοσε την πολιτική της με πολλή προσοχή σε δύο στάδια -στο πρώτο στάδιο είχαμε Υπουργό τον κ. Κοντογιαννόπουλο, στο δεύτερο και μακρύτερο τον κ. Σουφλιά. Προχωρήσαμε σε σταδιακές αλλαγές προς τη σωστή κατεύθυνση, έχοντας λυσσώδη αντιπολίτευση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και βέβαια, εμείς είχαμε ταχθεί υπέρ της κατάργησης της επετηρίδας και του αξιοκρατικού τρόπου διορισμού των εκπαιδευτικών, αλλά δεν είχαμε καν διανοηθεί να το εφαρμόσουμε, διότι γνωρίζαμε τι επρόκειτο να συμβεί από την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εάν το προφέραμε απλώς το μέτρο αυτό.

Πρέπει να σας πω, ότι δοκίμασα ευχάριστη έκπληξη εχθές. Παρηκολούθησα πολλούς νέους και παλαιότερους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι οποίοι με περισσότερο πάθος και καλύτερα επιχειρήματα υποστήριξαν την κατάργηση της επετηρίδας από ό,τι έκαναν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό αποτελεί μία ευχάριστη αλλαγή. Και φυσικά η Νέα Δημοκρατία συνεπής προς αυτή εις ό,τι αφορά την επετηρίδα και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, δεν μπορεί να έχει αντίρρηση επί της αρχής και ψηφίζει επί της αρχής αυτές τις διατάξεις. Επιφυλάσσεται όμως, όπως θαυμάσια ανέλυσε ο κ. Κοντογιαννόπουλος και όπως στη συνέχεια θα πουν οι Βουλευτές του κόμματός μας στα άρθρα, να κάνει εποικοδομητικές προτάσεις για να είναι καλύτερη η αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η επετηρίδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπαγορεύθηκε από την ανάγκη της εποχής εκείνης. Εγώ έζησα αυτήν την εποχή όλες αυτές τις τελευταίες δεκαετίδες. Ήταν πράγματι ένα σύστημα αδιάβλητο, το οποίο άντεξε πολλές δεκαετίες. Ήλθε όμως το τέλος της επετηρίδας. Ήλθε τέλος τέλος η επετηρίδα να μη σημαίνει τίποτα από την ώρα που χρειάζεσαι μερικές δεκαετίες για να διοριστείς. Η επετηρίδα έγινε άχρηστη.

Από την άλλη μεριά και πολιτικά, αν θέλετε, οι νεότεροι οι οποίοι δεν έχουν καμία προοπτική, καμία ελπίδα, είναι πολλοί περισσότεροι από τους παλαιότερους οι οποίοι περιμένουν ευλόγως σειρά. Αλλά είναι σκληρό το μέτρο, κύριοι συνάδελφοι. Και εγώ που κατά καιρούς έχω ταχθεί υπέρ αυτού του μέτρου, το έχω σκεφτεί και με έχει απασχολήσει. Διότι οι άνθρωποι έχουν κανονίσει τα της ζωής τους. Και γι' αυτό είναι σωστή η μεταβατική περίοδος. Είναι σωστή η επιλογή η οποία έγινε.

Επίσης όμως, θα είναι σωστό -και η Νέα Δημοκρατία θα το προτείνει- να ληφθούν υπόψη και ορισμένες άλλες παράμετροι στην κρίση, όχι μόνο ο διαγωνισμός. Πρέπει να έχουν μόρια, αυτοί οι οποίοι έχουν διδακτική εμπειρία. Και δεν είναι μόνο η διδακτική εμπειρία. Στον Έβρο -άκουσα από συναδέλφους της περιοχής- διορίσθησαν αναπληρωτές ορισμένοι οι οποίοι εδέχθησαν να πάνε στον Έβρο για να γίνουν αναπληρωτές, είτε οπουδήποτε αλλού -άλλοι δεν εδέχοντο- αυτοί που έχουν εμπειρία και έδειξαν ότι έχουν ενδιαφέρον να γίνουν καθηγητές, να διδάξουν. Πρέπει να έχουν μόρια. Νομίζω ότι αυτό πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης και πρέπει να το λάβει υπόψη του ο κύριος Υπουργός.

Για την αξιολόγηση δεν έχω τίποτα να πω. Έζησα τη δεκαετία του '80. Ήμουν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος στην αρχή και Αρχηγός της Αντιπολιτεύσεως στη συνέχεια. Έζησα την καταδίωξη πράγματι των επιθεωρητών τότε. Τους εξόντωσε κυριολεκτικά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Διότι ήταν αδικημα, ήταν έγκλημα η επιθεώρηση. Τώρα το λέμε αξιολόγηση, άλλαξε τίποτα; Αξιολόγηση και επιθεώρηση είναι το ίδιο.

Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε όλη μου τη ζωή υπήρξα φανατικός υποστηρικτής της επιθεωρήσεως. Και επιθεωρήσεις είχαμε σε όλες τις πετυχημένες ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες.

Έχουμε επιθεώρηση στα δικαστήρια και την κρατούμε. Έχουμε επιθεώρηση, επιθεωρητές, που κατ' εξοχήν γίνεται αξιολόγηση, στις Ένοπλες Δυνάμεις. Έχουμε στη Δημόσια Διοίκηση, τη στενότερη. Οι επιθεωρητές του Υπουργείου Οικονομικών και στην Ελλάδα, αλλά και αλλού, αποτελούν το θεμέλιο του Υπουργείου των Οικονομικών. Έχουμε επιθεωρητές στην Εθνική Τράπεζα. Η επιθεώρηση της Εθνικής Τραπέζης έχει μείνει στην ιστορία και σ' αυτό οφείλει κατά σημαντικό ποσοστό την ανάπτυξή της. Χωρίς αξιολόγηση, καταργούμε την αξιοκρατία. Και η κατάργηση της αξιοκρατίας είναι θανάσιμη για μια κοινωνία. Μια κοινωνία που καταργεί την αξιοκρατία, είναι καταδικασμένη η ίδια. Και με την έννοια αυτή, εμείς χαριετίζουμε το ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ξαναγυρίζει στη σωστή πολιτική, την οποία, όμως -και πρέπει να το θυμίσω- δύο φορές εγκατέλειψε και αναθεμάτισε. Διότι δύο φορές κατήργησε την αξιολόγηση. Την πρώτη φορά στην οκταετία και τη δεύτερη, όταν επανήλθε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πριν από την εκσυγχρονιστική του φάση, κατήργησε την αξιολόγηση, την οποία είχαμε επαναφέρει εμείς επί της εποχής του κ. Σουφλιά και παλαιότερα.

Τώρα, κύριοι συνάδελφοι, μου δίδει την ευκαιρία -θα το έθιγα ούτως ή άλλως- η πρόταση του Κ.Κ.Ε. που έγινε πρωτύτερα, να αναφερθώ στο θέμα της δωρεάν παιδείας. Δεν θα μιλήσω στενά νομικά ή συνταγματικά. Η δωρεάν παιδεία αποτελεί μία κατάσταση, χωρίς καμία αμφιβολία. Το ερώτημα είναι: Η δωρεάν παιδεία τι σημαίνει; Πρώτον, έχουμε την παραπαιδεία, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε τις σπουδές στο εξωτερικό. Δεν μπορούμε εμείς να κρίνουμε σαν τη στρουθοκάμηλο το κεφάλι μας μέσα στην άμμο και να μη βλέπουμε το πρόβλημα. Ένας δεύτερος προϋπολογισμός πληρώνεται από φτωχούς Έλληνες πολίτες, για την παραπαιδεία, τα φροντιστήρια και τις σπουδές στο εξωτερικό. Έτσι περίπου υπολογίζουν. Το ποσό που διαθέτει από το εθνικό εισόδημα η Ελλάδα για την παιδεία είναι χαμηλό. Αν υπολογίσετε, όμως, και το ποσοστό που διαθέτει ο ελληνικός λαός στην παραπαιδεία ή στις σπουδές στο εξωτερικό για την παιδεία, το ποσοστό ανεβαίνει πάρα πολύ ψηλά και είναι δύσκολο να ανέβει περισσότερο. Η οικονομία δεν αντέχει. Και έπειτα, ποια είναι, επιτέλους, η έννοια της δωρεάν παιδείας; Θα χρηματοδοτεί επ' άπειρον ο ελληνικός λαός από το υστέρημά του έναν αιώνιο, αποτυχημένο φοιτητή, ο οποίος συμβαίνει ενδεχομένως να είναι και πλούσιος; Όσο από εσάς έχετε εμπειρία παλαιότερων Βουλών, δεν έχετε ζήσει το φαινόμενο, το οποίο έζησα, των ευεργετικών διατάξεων, που συνέχεια ψηφίζονται, για να καταλήξει στην Ελλάδα να είναι περίπου καθεστώς, όποιος μπει μια φορά στο πανεπιστήμιο βγαίνει με πτυχίο. Δεν υπάρχει περίπτωση να μπει στο πανεπιστήμιο και να μη βγει με πτυχίο. Μα, μπορεί να μη διαβάσεις, να είσαι πλούσιος, μπορεί να κάνεις πέντε, έξι, επτά, δέκα χρόνια ή δεν ξέρω πόσα, είναι ανάγκη να τα πληρώνει αυτά ο ελληνικός λαός; Και το λέω αυτό για τους συναδέλφους που ψήφισαν υπέρ της αντισυνταγματικότητας της διατάξεως. Αν ερχόταν, δηλαδή, μία διάταξη και έλεγε "δωρεάν παιδεία ναι, αλλά πέντε χρόνια χρειάζεσαι να σπουδάσεις. Αν δεν σπουδάσεις στα πέντε χρόνια, από εδώ και πέρα θα πληρώνεις". Θα ήταν αντισυνταγματική; Πρέπει, δηλαδή, την κατάχρηση να την πληρώνει ο ελληνικός λαός με δωρεάν παιδεία;

Αλλά το πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι, είναι οι ανώτατες σπουδές. Στην Ελλάδα υπάρχει μία ακαταμάχητη τάση της ελληνικής κοινωνίας να πηγαίνουν τα παιδιά στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Και είναι βέβαιο πλέον, ότι φθάσαμε σε αριθμούς, οι οποίοι δεν αντέχονται από την ελληνική οικονομία, ούτε και από την ελληνική κοινωνία. Και βέβαια υπάρχει το πρόβλημα, τι γίνεται σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Εγώ προσωπικά, κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι η μεταρρύθμιση, την οποία επαγγέλλεσθε -με συνεκίνησε το πάθος με το οποίο μιλήσατε- αλλά είμαι βέβαιος -το βλέπω καθαρά- είναι πρόχειρη, είναι στο γόνατο. Θα μπορούσα να σας έλεγα, ότι είσθε μία Κυβέρνηση, επιτέλους, καινούρια και γιατί δεν

είπατε στις προγραμματικές σας δηλώσεις αυτά που κάνετε σήμερα. Πότε σας ήλθε η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος;

Ήτοι εύκολα γίνεται μία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις χρειάζονται χρόνια για να ωριμάσουν και χρειάζονται χρόνια για να συζητηθούν. Εδώ δεν έρχεται καμία σοβαρή κυβέρνηση, στο θέρος, τον Αύγουστο, να επωφεληθεί της ευκαιρίας, που ο κόσμος είναι ακόμα διακοπές και να κοιτάξει να περάσει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Είναι άτοπο, είναι απαράδεκτο.

Επίσης, το νομοσχέδιό σας, όπως το προτείνετε, είναι απαράδεκτο και νομοτεχνικώς, διότι ένα άρθρο είναι ένα νομοσχέδιο ή τουλάχιστον τέσσερα νομοσχέδια αθροίζονται σε ένα. Και οι εξουσιοδοτήσεις, τις οποίες ζητάτε για υπουργικές αποφάσεις και για προεδρικά διατάγματα, είναι εξωφρενικές, είναι απαράδεκτες.

Δεν μπορεί η Βουλή να ψηφίσει εν λευκώ εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση χρειάζεται περισσότερη συζήτηση. Γι' αυτό εγώ δεν έχω καμία αμφιβολία, ότι αυτό το οποίο προτείνετε σήμερα, το ενιαίο λύκειο, θα πείσει, κύριε Υπουργέ, και η νέα εξαγγελία για δεύτερη φορά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι θα μπαίνουν όλοι στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, θα έχει την ίδια τύχη, που είχε η εξαγγελία του Ανδρέα Παπανδρέου στις εκλογές του 1981.

Ενθυμούμαι τότε, έκανα δύσκολες εκλογές στα Χανιά, ήμουν Υπουργός των Εξωτερικών και μόλις είχα έρθει από τα Ηνωμένα Έθνη και καλοπρωαίρετα διάφορες κυρίες της περιοχής με ρωτούσαν: "Μα, αλήθεια το λέει ο Παπανδρέου ότι θα μπαίνουν χωρίς εξετάσεις τα παιδιά μας στο πανεπιστήμιο;". Τους έλεγα: "Εγώ δεν νομίζω ότι θα το εφαρμόσει". Ε, δεν το εφάρμοσε, κύριοι συνάδελφοι. Το ίδιο δεν θα εφαρμοστεί και το δικό σας σύστημα. Διότι στο τέλος-τέλος, τι ήρθατε -κι εδώ έρχομαι πλέον στην ουσία του προβλήματος- και μας είπατε σήμερα; Μας είπατε ότι θα διπλασιάσετε περίπου τον αριθμό των εισακτέων, ώστε όλοι να μπορούν να μπαίνουν.

Μα, τότε, κύριε Υπουργέ, αν πράγματι αυτό ήταν το πρόβλημά σας, γιατί δεν αυξάνετε από τώρα τον αριθμό των εισακτέων με βάση τις εξετάσεις, να μπουν όλοι οι επιτυχόντες, όσοι πήραν τη βάση -δεν σας λένε για αποτυχόντες- να περάσουν, αφού έχετε τη δυνατότητα να δημιουργήσετε αυτές τις προϋποθέσεις;

Κύριοι συνάδελφοι, το τελευταίο που θα πω και που με εξοργίζει, είναι ότι δεν είναι δυνατόν να κάνουμε πολιτική, χωρίς ποτέ να μετρούμε και τις οικονομικές μας δυνατότητες. Σήμερα απειλείται κλείσιμο των πανεπιστημίων, διότι δεν λύεται το πρόβλημα του μισθολογίου των καθηγητών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, αλλά και για πολλούς άλλους λόγους, γιατί τα πανεπιστήμια δεν μπορούν να λειτουργήσουν με τα χρήματα που δίνετε.

Ο επόμενος προϋπολογισμός θα είναι ακόμα δυσκολότερος. Είναι βέβαιο, ότι τα χρήματα θα είναι ακόμα λιγότερα. Είναι η στιγμή, που η ελληνική οικονομία -δεν πιστεύω να διαφωνεί πολύ και ο κ. Αρσένης σ' αυτό, το οποίο θα πω- αντιμετωπίζει θανάσιμη κρίση. Η αισιοδοξία, την οποία εκπέμπει ο κ. Παπαντωνίου, δεν στηρίζεται πουθενά. Η ελληνική οικονομία βαδίζει από το κακό στο χειρότερο. Όχι μόνο δεν έχουμε καμία ελπίδα να μπούμε στην πρώτη φάση, αλλά δεν έχουμε ελπίδα να μπούμε σε καμία φάση με τα μυαλά, τα οποία έχουμε και με την πολιτική, την οποία κάνουμε.

Βρήκατε τώρα την ευκαιρία να πείτε, ότι θα ανοίξετε τις πύλες των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Ήθελα να ρωτήσω: Πώς θα χρηματοδοτήσετε αυτήν την πολιτική; Διότι η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου, πέραν του ότι και αυτή αναφέρει ορισμένα μεγέθη και λέει, ότι θα δώσει τη βοήθεια της η Ευρώπη τα δύο πρώτα χρόνια -θα τη δώσει- όμως θα περάσουν τα δύο χρόνια, θα περάσουν κι άλλα, θα έρθουν κι άλλα μετά, πώς θα καλύψει η ελληνική οικονομία στο τέλος του αιώνα και της χιλιετηρίδας, το 2000, αυτήν τη δαπάνη;

Το σκεφθήκατε, κύριε Υπουργέ; Απετέλεσε αυτό αντικείμενο σοβαρής μελέτης μέσα στην Κυβέρνηση; Αλλά η Κυβέρνησή

σας, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., δυστυχώς έχω την εντύπωση -το έχω πει και άλλοτε- ότι δεν έχει μπουσούλα, ότι δεν βαδίζει με βάση ορισμένες προτεραιότητες.

Ήρθε ο κ. Αρσένης, Υπουργός της Παιδείας, σκέφθηκε να κάνει μεταρρύθμιση μέσα σε λίγες εβδομάδες, κάνετε τη μεταρρύθμιση, ανοίγετε και τα πανεπιστήμια, υποσχεσθε πράγματα, τα οποία πολύ φοβούμαι ή μάλλον δεν φοβούμαι καθόλου, είμαι βέβαιος ότι δεν πρόκειται να γίνουν.

Και από αυτής της πλευράς είναι δυσάρεστο, διότι με την παιδεία δεν επιτρέπεται να παίζουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εν πάση περιπτώσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία είναι ένα υπεύθυνο κόμμα εξουσίας. Εμείς είχαμε πολιτική παιδείας, έχουμε πολιτική παιδείας. Χαιρόμαστε, διότι έρχεστε προς τη δική μας πολιτική. Λυπούμαστε, διότι παίζετε λιγάκι με την παιδεία και κοροϊδεύετε και τον ελληνικό λαό σε ό,τι αφορά τις πραγματικές δυνατότητες που έχει το σύστημα, αλλά πολύ περισσότερο τις οικονομικές δυνατότητες. Και έχουμε χρέος αυτήν την ώρα να τοποθετηθούμε υπεύθυνα.

Θα τελειώσω, κύριοι συνάδελφοι, με μία τελευταία παρατήρηση.

Μίλησα πρωτύτερα για το μεγάλο πρόβλημα που είναι πρόβλημα της κοινωνίας μας, ότι οι Έλληνες έχουμε την τάση να ζητούμε όλοι να πάμε στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι στην Αμερική -το λέω εν παρενθέσει- οι ελληνικής καταγωγής Αμερικανοί είναι οι πρώτοι στην παιδεία. Τα ελληνικής καταγωγής παιδιά σπουδάζουν στην Αμερική περισσότερο από οπουδήποτε αλλού. Η Αμερική το αντέχει. Έχει διακόσια πενήντα εκατομμύρια και οι Έλληνες δεν αποτελούν ούτε το 1%. Η Ελλάδα δεν το αντέχει.

Υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα. Πώς θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα αυτό; Φοβούμαι ότι η αντιμετώπιση είναι υποχρεωτικά οι αξιοκρατικές εξετάσεις και αυτό το πετύχαμε. Το σύστημα των εξετάσεων δεν αμφισβητείται. Φοβούμαι, όμως, ότι είναι ένα πρόβλημα, το οποίο νομίζω ότι πρέπει να μας απασχολήσει και το οποίο έχει δύο διαστάσεις, κατά την άποψή μου.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Με συγχωρείτε, ένα λεπτό ακόμα. Νομίζω ότι είναι σοβαρό αυτό που θα πω.

Η μία διάσταση, κύριοι συνάδελφοι, είναι η δωρεάν παιδεία. Εγώ υπήρξα εξ εκείνων, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στη δωρεάν παιδεία. Ήμουν ο Υπουργός των Οικονομικών του Γεωργίου Παπανδρέου. Έχω συμμετοχή στη δωρεάν παιδεία, πλην όμως δεν δέχομαι πλέον σήμερα αυτήν τη δωρεάν παιδεία. Πιστεύω, ότι η παιδεία πρέπει να είναι δωρεάν σε αυτούς, οι οποίοι μπορούν να σπουδάσουν, αξίζουν να σπουδάσουν και οι οποίοι δεν έχουν τα οικονομικά μέσα, αλλιώς δημιουργούμε και ενισχύουμε αυτήν την τάση προς τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Και το δεύτερο πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, το οποίο θέλω να σας θέσω -εμείς ως κυβέρνηση το είχαμε συζητήσει εσωτερικά- είναι το πρόβλημα της στράτευσης των παιδιών της Ελλάδος.

Εγώ πιστεύω, ότι το σύστημα των αναβολών λόγω σπουδών έχει οδηγήσει σε αδιέξοδο. Πιστεύω, ότι η λύση θα ήταν η στράτευση στα δέκα οκτώ χρόνια. Αυτό που γίνεται στην Κύπρο και στη Γερμανία. Σ' αυτό το συμπέρασμα έχω καταλήξει, ώστε τα παιδιά να δώσουν εξετάσεις, εφόσον υπάρχει το σύστημα των εξετάσεων και αυτά που θα πετύχουν να εγγραφούν μετά τη λήξη της θητείας και πρέπει η θητεία να είναι ίδια για αγόρια και για κορίτσια κάτι το οποίο θα ανακουφίσει πολύ το σύστημα. Αν αυτό γίνει θα βοηθήσει πάρα πολύ τον περαιτέρω προσανατολισμό των νέων της Ελλάδος από εκεί και πέρα. Είναι σκέψεις, οι οποίες δεν είναι μακριά από την ελληνική πραγματικότητα, διότι το πρόβλημα άλλως δεν είναι δυνατόν να λυθεί.

Κύριοι συνάδελφοι, μίλησα χωρίς κομματικό πάθος. Σας είπα απόψεις, τις οποίες βαθύτατα πιστεύω και θέλω τελειώνοντας να πω, ότι το νομοσχέδιο έχει και θετικά στοιχεία, κύριε

Υπουργέ. Τα θετικά στοιχεία θα τα στηρίξουμε. Έχει, όμως, και αρνητικά στοιχεία, τα οποία έχουμε χρέος να επισημάνουμε και θα συνιστούσα περισσότερη μετριοπάθεια στην Κυβέρνηση γενικότερα, περισσότερο ρεαλισμό και περισσότερη ειλικρίνεια στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Αντιλαμβάνομαι, ότι έχετε πολλά προβλήματα και εσωτερικά και απέναντι του ελληνικού λαού, ο οποίος σας ψηφίζει και ο οποίος σας κρίνει. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι με πυροτεχνήματα αυτού του τύπου μπορείτε να πετύχετε. Έχετε μπροστά σας ένα δύσκολο έργο, οφείλετε να δείξετε τη σοβαρότητα, η οποία επιβάλλεται από τις περιστάσεις και να φθάνετε εκεί όπου μπορείτε. Τα περιθώρια των εμπαγμών έχουν προ πολλού εξαντληθεί και η αλήθεια είναι αυτή, την οποία περισσότερο παρά ποτέ χρειάζεται σήμερα ο τόπος. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, κ. Κωνσταντόπουλος, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και πάλι ο λόγος για την παιδεία, για μία ακόμη φορά και φοβάμαι με τον ίδιο άγονο και αναποτελεσματικό τρόπο. Είτε παρελθοντολογώντας για να ψάξουν να βρουν κάποιον ποιος επιχαίρει για τα καλά που επιτέλεσε ο άλλος, είτε με μία άκρατη ιδεοληψία, η οποία μετατρέπει τις προθέσεις και τις προσδοκίες, σε πραγματικότητα, και φτιάχνει μαγικές εικόνες.

Άκουγα τον κύριο Υπουργό και νομίζω ότι με την ίδια λογική πολλές φορές σ' αυτήν την Αίθουσα ήρθαν διάφοροι Υπουργοί κομίζοντας νομοσχέδια, με φτερά και πούπουλα εκσυγχρονιστικά, με αρματωσιές αλλαγής, τα οποία τελικά όδευσαν στην πολιτική χωματερή, με ένοχη σιωπή ή επιτρέψτε μου να πω, με ανιστόρητη ανευθυνότητα. Και σήμερα όλοι αυτοί που χαίρουν για όσα λένε ότι έκαναν και εκείνοι που επιχαίρουν για όσα νομίζουν ότι δεν έκαναν οι προηγούμενοι, δεν είναι τίποτα άλλο, παρά αυτοурγοί ενός και του ίδιου αρνητικού αποτελέσματος.

Γιατί τόσες φορές που έγινε αυτή η συζήτηση για τη μεταρρύθμιση, για την αλλαγή στην παιδεία, τόσες φορές που ακούστηκαν βαρύγδουπα λόγια, δεν εξασφαλιστήκαν στοιχειώδεις πολιτικές, οικονομικές και θεσμικές προϋποθέσεις, για να γίνουν πράξη αυτά τα οποία αναφέρονταν.

Η συζήτηση γίνεται με τη νοοτροπία εκείνου του αρχιτέκτονα, του μαθητευόμενου, του εμπνευσμένου, του θεληματικού, που φτιάχνει κάποιο σκαρίφημα, φτιάχνει κάποιο αρχιτεκτόνημα και εμφανίζεται να το εκθειάζει, αγνοώντας ότι η πραγματική του αξία και χρησιμότητα έγκειται στο αν μπορεί να καλύψει την πραγματικότητα, στο αν και κατά πόσο, μεταφερόμενο στην πραγματικότητα, δεν αφήνει απ' έξω έδαφος ούτε κομματάζει και κατακρεουργεί εκείνο το κοινωνικό πεδίο που θέλει να καλύψει.

Συζητήσεις τέτοιες έγιναν πολλές. Στο μεταξύ -και αναφέρθηκε από προηγούμενους ομιλητές- ο κόσμος έφθασε στο 2000, δοκιμασμένος ιστορικά και υποψιασμένος. Και ενώ ο κόσμος φθάνει στο 2000 αγωνιώντας, η ελληνική παιδεία εξακολουθεί να παραμένει κάπου στο χάος.

Και για να μη μιλάμε ερήμην της πραγματικότητας, καλό είναι να κάνουμε αυτές τις άμεσες αναγωγές, που μας υποδεικνύει η τρέχουσα συγκυρία.

Κατατέθηκε χθες νομοσχέδιο για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, προκειμένου να απορροφήσει τα κοινοτικά κονδύλια, γιατί απ' αυτά χρηματοδοτείται. Αλλά σήμερα το υπάρχον πανεπιστήμιο της ελληνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι κλειστό. Στο όνομα ποιας, λοιπόν, πραγματικότητας θα μιλήσουμε;

Σήμερα που μιλάμε αρχίζει η νέα σχολική χρονιά και έχουμε εξαγγελίες βαρύγδουπες, στομφώδεις, αλλά και ως προς ορισμένες πλευρές, θα έλεγα, εκτός πραγματικότητας, την ώρα που τα σχολεία έχουν τραγικά κενά σε στελέχωση και εξασφάλιση προϋποθέσεων λειτουργίας, σε στήριξη της

λειτουργίας τους, έτσι ώστε να μην αναστατωθεί και αυτή η σχολική χρονιά.

Σήμερα που μιλάμε έχουμε μπροστά μας, για να μας θυμίσει την οδυνήρη πραγματικότητα, την επίσημη έκθεση που λέει ότι η ανεργία καλπάζει, ότι βρίσκεται πάνω από το 10% και ότι από αυτό το εφιαλτικό ποσοστό, πάνω από το μισό αναφέρεται στους κατόχους απολυτηρίου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Μέσα, λοιπόν, σ' αυτήν την πραγματικότητα να συζητήσουμε τις απόψεις του κυρίου Υπουργού. Να τις δούμε ως απόψεις, ως εκτιμήσεις, ως θέσεις, ως προσδοκίες, ως επιδιώξεις, ναι. Αλλά να τις κουβεντιάσουμε ως το μεταρρυθμιστικό νομοσχέδιο που αλλάζει την εικόνα της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας, αυτό δεν μπορεί να γίνει με καμία πολιτική ταχυδακτυλουργία.

Γιατί, κύριοι της κυβερνητικής Πλειοψηφίας τόσο ελαχιστοποιήθηκαν οι απαιτήσεις της πολιτικής ζωής του τόπου, ώστε νομοσχέδια που φτιάχνονται μέσα σε δεκαπέντε ημέρες να θεωρούνται μεταρρυθμιστικά; Τέτοια πολιτική φτώχεια υπάρχει στον τόπο, ώστε να έρχονται εδώ συρραφές νομοθετικών διατάξεων και να εμφανίζονται ως μεταρρυθμιστικές εξαγγελίες, χωρίς ιδεολογική πολιτική φιλοσοφία, χωρίς κοινωνική φιλοσοφία και δυνατότητες εφαρμογής; Εκεί, λοιπόν, φθάσαμε; Ελαχιστοποιούμε και τις απαιτήσεις και τα κριτήρια της αλλαγής και της μεταρρύθμισης, στο όνομα μιας τρέχουσας πολιτικής διεκπεραίωσης;

Εμείς, από την πλευρά του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου επισημαίνουμε ότι ο τομέας της παιδείας είναι ο τομέας στον οποίο σημειώθηκε η πιο τραγική, η πιο παταγώδης πολιτική αποτυχία του δημόσιου βίου της χώρας, του πολιτικού μας συστήματος. Και δεν είναι άμοιρο ευθυνών το γεγονός ότι στον ίδιο τομέα εξαντλήθηκε η πιο στομφώδης δημαγωγία και υποσχυσολογία. Γιατί; Διότι ποτέ δεν έγινε σε τούτον τον τόπο προσπάθεια να φτιαχτεί εθνική πολιτική για την παιδεία, μέσα από εθνικό διάλογο. Υπήρξαν απόπειρες κομματικής πολιτικής για την παιδεία και τα επίχειρα αυτής της προσπάθειας τα πληρώνει σήμερα η κοινωνία. Η κοινωνία είναι σήμερα που έχει απόλυτη συνείδηση ότι το εκπαιδευτικό σύστημα είναι αναποτελεσματικό, είναι άχρηστο, είναι παγιδευτικό για ζωντανές δυνάμεις του τόπου, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την παραγωγική ανασυρταγή και για τη στήριξη της πορείας της Ελλάδας προς τον 21ο αιώνα.

Νεκρά λόγια αυτά που έχουν ειπωθεί πια και είναι δολοφονημένες οι εξαγγελίες και δολοφονημένα τα οράματα γύρω από την παιδεία. Πολλές φορές αυτή η απονέυρωση και απονέκρωση έγιναν από εκείνους που τα εξήγγειλαν με τον ίδιο ενθουσιασμό που και σήμερα ακούστηκε.

Άκουγα τον κύριο Υπουργό, ξεκίνησε την ομιλία του στη Βουλή με την επισήμανση ότι η παιδεία είναι εθνική υπόθεση και ακριβώς γι' αυτό επιβάλλει σύνθετο προβληματισμό, ανοιχτούς ορίζοντες και ανοιχτή προσέγγιση, ενώ την ίδια ώρα άκουσα μία συλλογιστική, η οποία με εξέπληξε. Για το διάλογο, λέει, δεν χρειάζεται να καθυστερούμε άλλο, διότι είναι τελειωμένα ορισμένα θέματα. Και αφού είναι τελειωμένα ορισμένα θέματα περιττεύει ο διάλογος, διότι λόγου χάριν η ΟΛΜΕ, η ΔΟΕ και οι άλλες εκπαιδευτικές οργανώσεις ή οι άλλοι κοινωνικοί φορείς ή και άλλες πολιτικές δυνάμεις, συμφωνούν σε ορισμένα θέματα και κατά συνέπεια, όταν υπάρχει κάτι, δεν έχει λόγο ο διάλογος, αφού είναι τελειωμένες οι διαδικασίες.

Όταν στις προτάσεις και τις απόψεις του κυρίου Υπουργού και του Υπουργείου δεν υπάρχει συμφωνία, διότι διαφωνούν οι κοινωνικές οργανώσεις, οι φορείς, διαφωνούν άλλες πολιτικές δυνάμεις, τότε πάλι δεν έχει νόημα ο διάλογος, διότι δεν υπάρχει συμφωνία και κατά συνέπεια δεν υπάρχει περιθώριο να αλλάξει η Κυβέρνηση τις απόψεις της.

Με αυτήν την έννοια, λοιπόν, δεν υπάρχει αντικείμενο και έτσι καταργείται η δυνατότητα ουσιαστικής προσέγγισης για τα κρίσιμα αυτά ζητήματα. Με αυτήν την επινόηση εξαφανίζεται ο διάλογος ως βασική μέθοδος δημοκρατικής συναίνεσης, πολιτικής συνεννόησης και επεξεργασίας εθνικών πολιτικών σε κρίσιμα ζητήματα, όπως είναι η παιδεία, όπως είναι η εξωτερική πολιτική.

Θα ήθελα να αναφερθώ και σε αυτά στα οποία ο κύριος Υπουργός έκανε ορισμένες αναφορές. Εθνική υπόθεση, λοιπόν, η παιδεία, άρα εθνική και όχι κομματική πολιτική. Μέχρι σήμερα κάνοντας την αυτοκριτική σας με ένα αίσθημα αυτογνωσίας, και οι δύο πλειοψηφούσες εκάστοτε κοινοβουλευτικές παρατάξεις οφείλτε να πείτε στον ελληνικό λαό, ότι εφαρμόσατε κομματικές πολιτικές. Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι η εθνική πολιτική για την παιδεία, την οποία και σήμερα την αρνείσθε.

Το δεύτερο το οποίο θα ήθελα να επισημάνω, είναι ότι δεν έγινε ποτέ αυτός ο διάλογος και μέσα από θεσμοθετημένα όργανα, το ΕΣΥΠ, τη διακομματική επιτροπή.

'Ακουσα και τη θέση που ανέφερε ο κύριος Υπουργός, την αναφέρει και η Κυβέρνηση κατ' επανάληψη, ότι είναι βασικός μοχλός ανάπτυξης η παιδεία. Αλλά και σήμερα και στο παρελθόν και αύριο στον προϋπολογισμό, με την πιο μικρή χρηματοδότηση, αυτός ο βασικός τομέας ανάπτυξης.

Η πολιτική αντίφαση είναι κραυγαλέα. Και τα αποτελέσματα επίσης, θα είναι τραγικά για έναν ακόμα χρόνο. Θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα η παιδεία, αλλά ποτέ δεν κατοχυρώθηκε η ουσιαστική δωρεάν παιδεία και η εξασφάλιση των προϋποθέσεων, έτσι ώστε πραγματικά το θεμελιώδες αυτό δικαίωμα ως απόλυτο δικαίωμα να προστατεύεται.

Αναφέρθηκε ο κ. Μητσοτάκης σε ορισμένες παραμορφώσεις, παραφθορές και αλλοιώσεις που έχουν προκύψει. Ναι, έχουν προκύψει αυτές οι αλλοιώσεις και πράγματι σήμερα είναι πιο ακριβή η παιδεία και ο πιο φτωχός μεροκαματιάρης 'Ελληνας, ακριβώς γιατί επενδύει στην παιδεία από την αγωνία της ζωής του, ξοδεύει πολύ περισσότερα για να καταρτίσει τα παιδιά του. Αυτό, όμως, είναι ευθύνη του εκπαιδευτικού μας συστήματος και όλων εκείνων των προϋποθέσεων που θα επιβάλουν και θα στηρίζουν πραγματικές δομές και λειτουργίες δωρεάν παιδείας.

'Ακουσα με την ευκαιρία της συζήτησης για την αντισυνταγματικότητα, τις απόψεις του κ. Ανθόπουλου. Είναι απόψεις που δεν μπορεί να λέγονται έτσι επ' ευκαιρία μιας συζήτησης. Ποιος είναι ο σκληρός πυρήνας των απόλυτων κοινωνικών δικαιωμάτων και ποιος είναι οι περιφέρειες οι οποίες μπορούν να αφαιρούνται ως φέτες από τα απόλυτα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα; Δεν άκουσε ο κ. Ανθόπουλος τίποτε για τα απόλυτα δικαιώματα του πολίτη, τα κοινωνικά και τα πολιτικά, που έχουν απόλυτη προστασία; Και ο τρόπος με τον οποίο αναφέρθηκε επίσης ο κ. Ανθόπουλος στην ερμηνεία του άρθρου, δείχνει ποια εφαρμογή θα έχουν τα αντίστοιχα δικαιώματα. Ποιος λέει για τους πετυχημένους επαγγελματίες;

Στα προγράμματα σπουδών επιλογής, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αιτήσεις οι κάτοχοι του απολυτηρίου του ενιαίου λυκείου. Ποιος μίλησε ότι άνω των είκοσι πέντε ετών θα μπορούσε να πάει μόνο ο επιτυχημένος επαγγελματίας; Να πάει κάποιος εργαζόμενος, που μόνο τότε μπόρεσε να βρει τις προϋποθέσεις για να σπουδάσει και όλοι εκείνοι οι οποίοι δεν μπόρεσαν να βρουν κάλυψη στη στοιχειώδη απαίτηση της αναζήτησης μιας παιδείας. Η ερμηνεία, λοιπόν, που δίνετε, δείχνει πόσο ανακόλουθες είναι οι συγκεκριμένες εξαγγελίες.

Επίσης, αναφέρθηκε η άποψη του κυρίου Υπουργού, στον αποφασιστικό παράγοντα που έχει η παιδεία για την ένταξη της Ελλάδας στο διεθνές περιβάλλον και στον καταμερισμό εργασίας. Αλλά ποτέ, ούτε και σήμερα, δεν υπήρξε η στοιχειώδης προϋπόθεση γι' αυτό, η αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος. Γιατί μόνο με την αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος η παιδεία θα αποτελέσει διαδικασία επένδυσης και αποφασιστικό παράγοντα προσαρμογής της Ελλάδας, ένταξης στο διεθνές περιβάλλον και στον καταμερισμό εργασίας.

'Ακουσα και την τελευταία παρατήρηση, ότι η παιδεία είναι επένδυση για το μέλλον. Βεβαίως, είναι αυτονόητα αυτά. Γιατί δημαγωγούμε για τα αυτονόητα; Λειτουργησε ποτέ η παιδεία ως επένδυση για το μέλλον, με σύστημα που πράγματι να εξασφαλίζει και να αξιοποιεί το χρόνο, τις κοινωνικές δυνάμεις και τους εθνικούς πόρους ή λειτουργησε ως μηχανισμός

ανακύκλωσης του παρελθόντος; Μια διαρκής ανακύκλωση του παρελθόντος γίνεται μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα και σε καμία περίπτωση δεν γίνεται προσέγγιση με ανοικτούς ορίζοντες και σύγχρονες αντιλήψεις του μέλλοντος. Γι' αυτό και σήμερα, έχει απόλυτη συνείδηση ο 'Ελληνας πολίτης, όσα και αν λέγονται, ότι αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα και αυτή η παιδεία χρειάζεται ουσιαστικές λύσεις στα κρίσιμα προβλήματα και όχι μ' αυτόν τον τρόπο προσέγγισης, που γίνεται επ' ευκαιρία των θερινών διακοπών, με την οποία καταρτίστηκε ένα νομοσχέδιο και έρχεται προς ψήφιση.

Η παιδεία σήμερα δεν παράγει ούτε για τις ανάγκες του εικοστού αιώνα και είναι πολύ προφανές ότι δεν παράγει ούτε τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του εικοστού πρώτου αιώνα. Γι' αυτό έχουμε όλες αυτές τις αρνητικές επιπτώσεις, οι οποίες μας κυκλώνουν.

Κύριοι συνάδελφοι, όλη αυτή η συζήτηση που γίνεται κατά καιρούς από το 1974 και μετά για τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, δεν θυμίζει τίποτε άλλο, παρά τις ασκήσεις νεκροψίας και νεκροτομίας που κάνουν κάθε φορά οι διάφοροι Υπουργοί, φέρνοντας το πτώμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης στο τραπέζι, για να επιδοθούν σε διάφορες πρακτικές, αφού δεν υπήρξε σε καμία περίπτωση άλλο φαινόμενο πέραν των υπουργικών νομοσχεδίων και των υπουργικών επιλογών που έγιναν κατά καιρούς και με αντιφατικό τρόπο.

Αναφέρομαι σ' αυτό, όχι για να καταγράψουμε διαπιστώσεις που είναι κοινές, αλλά για να βρούμε ένα πλαίσιο συνεννόησης. Και το πλαίσιο συνεννόησης επιβάλλει, κύριε Υπουργέ, διάλογο, ουσιαστικό διάλογο για τα μεγάλα προβλήματα της παιδείας, της κοινωνίας, της οικονομίας, της ανάπτυξης, της προσαρμογής, της ανασύνταξης, της αναδιάρθρωσης και του προοδευτικού εκσυγχρονισμού και μέσα από το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας και μέσα από τη διακομματική επιτροπή και μέσα εδώ στη Βουλή.

Δεν γίνονται εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις με υπουργικές επιλογές, με υπουργικά νομοσχέδια και πολύ περισσότερο, δεν γίνονται εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, όταν πίσω από τέτοιες υπουργικές επιλογές ή υπουργικά νομοσχέδια, πολλές φορές βλέπεις κανένας αντιφατικά κριτήρια, που δείχνουν ότι εκείνο που πραγματικά κάθε φορά ενεργοποιεί κάποιες αντιλήψεις, είναι οι αλλαγές που συντελούνται στο διοικητικό μηχανισμό.

Δέστε αντιλήψεις που υπάρχουν και σήμερα ακόμα στον εκπαιδευτικό χώρο και διατυπώνονται προκειμένου να ασκήσουν μια γόνιμη κριτική στις απόψεις τις οποίες το Υπουργείο σας επικαλείται και προωθεί.

Μίλησε ο κύριος Υπουργός για αμηχανία της Αντιπολίτευσης. Θα μπορούσα και εγώ, αν υιοθετούσα την πολιτική των χαρακτηρισμών, να πω για ιδεοληψία και δημαγωγία της Κυβέρνησης, γιατί μιλάει για ένα νομοσχέδιο πρόχειρο, αντιφατικό, που δημιουργεί του κόσμου τα προβλήματα, μιλάει με τέτοια άνεση σαν να έχει μπροστά της η Κυβέρνηση το ωραιότερο, το αρτιότερο, το επαρκέστερο και το δυναμικότερο νομοσχέδιο. Και αυτό είναι μια δημαγωγία εύκολη. Όπως ιδεοληψία είναι να λέγονται πράγματα, τα οποία δεν είναι βέβαιο ότι θα πραγματοποιηθούν, μόνο και μόνο γιατί αυτή είναι η προσοδία, η εμμιτή ή ελκρινής, του κυρίου Υπουργού.

Είναι, λοιπόν, φανερό ότι μέσα απ' αυτήν την ιδεοληψία και δημαγωγία, η Κυβέρνηση επιχειρεί να κρύψει την αντιφατικότητά της και επίσης, επιχειρεί πολλές φορές, να κρύψει τον κυβερνητικό της αυταρχισμό.

Αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, που έχει και θετικές απόψεις, που έχει και θετικές επισημάνσεις, αδικεί τον εαυτό του, όταν εμφανίζεται ως η πανάκεια που θα λύσει το πρόβλημα της παιδείας. Και αδικεί τον εαυτό του και ο κύριος Υπουργός και η Κυβέρνηση. Δικός τους λογαριασμός. Εμείς θέλουμε να επισημάνουμε, ότι μιλάμε με αυτήν την ευκολία για πράγματα που ξέρουν ότι δεν έχουν εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις ως προς την πραγματοποίησή τους.

Δεν είναι, λοιπόν, νομοσχέδιο μεταρρύθμισης. Θα έλεγα ότι είναι ένα νομοσχέδιο σωσίβιο, δεν ξέρω τίνας, πάντως όχι της παιδείας.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφερθώ και σε κάτι το

οποίο και ο κύριος Υπουργός επεσήμανε, αλλά με διαφορετικό τρόπο. Δεν θα διευκολυνθεί αυτή η συζήτηση, όσο κατασκευάζονται ψεύτικα διλήμματα. Είναι ψεύτικο το δίλημμα ότι όσοι συμφωνούν με την Κυβέρνηση είναι μεταρρυθμιστές και όσοι καταθέτουν επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις, είναι αντιμεταρρυθμιστές. Είναι ψεύτικο το δίλημμα και δημιουργεί επιζήμια πόλωση, η οποία θα έχει αντανάκλαση και στο εκπαιδευτικό προσωπικό και στο κοινωνικό σώμα.

Εμείς από την πλευρά του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου επισημάναμε τα θετικά σημεία που μπορεί κανείς να επισημάνει. Ζητήσαμε βελτίωση σε προβληματικές διατάξεις, καταθέσαμε αντιρρήσεις σε άλλες διατάξεις, οι οποίες δεν είναι ούτε εκπαιδευτικά ούτε πολιτικά, σύμφωνες με όσα εξαγγέλλει το Υπουργείο και ζητήσαμε από την Κυβέρνηση να υιοθετηθεί και να αλλάξει πολλά πράγματα από εκείνα τα οποία της έχουν υποδειχθεί.

Θα ήθελα να κάνω δύο γενικές παρατηρήσεις. Ανέφερε και ο κύριος Υπουργός τα δύο σοβαρά θέματα. Στα άλλα αναφέρθηκε ο κ. Κουνιλάκης με επαρκέστατο τρόπο χθες. Εγώ θα μείνω στα δύο επίμαχα θέματα.

Επετηρίδα: Η μυθοποίηση και η δαιμονοποίηση της επετηρίδας, δεν βοήθανε τούτη την ώρα να αντιμετωπιστούν σωστά τα προβλήματα που συνοδεύουν την εφαρμογή αυτής της επετηρίδας και την πραγματικότητά της. Τα προβλήματα δεν τα λύνει σήμερα με τον καλύτερο τρόπο η επετηρίδα, η οποία διασφάλιζε το αδιάβλητο, το αντικειμενικό και ορισμένους κοινωνικούς στόχους, και κατά με τη δική σας προγραμματική επίκληση, στην οποία συμφωνάμε.

Αυτά τα προβλήματα δεν τα αντιμετωπίζει ούτε η κατάργηση της επετηρίδας, με τον τρόπο που λέτε.

Θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να σας επισημάνω αυτό το οποίο και ο κ. Κουνιλάκης σας επεσήμανε. Για το θέμα της επετηρίδας έχετε την έκθεση των εμπειρογνομόνων του ΟΑΣΑ, η οποία έγινε σε ένα χρόνο κρίσιμο και με μία διαδικασία βασανιστική και λεπτομερή. Σας λέει, λοιπόν, η έκθεση των εμπειρογνομόνων του ΟΑΣΑ αυτό που σας λέμε και εμείς από πλευράς Συνασπισμού: "Η κατάργηση της επετηρίδας θα ισοδυναμούσε με στέρηση για πολλές χιλιάδες αδιόριστων δασκάλων και καθηγητών, μιας σίγουρης έστω καθυστερημένης προοπτικής για μια θέση εργασίας". Η κοινωνική αδικία και ο πολιτικός παραλογισμός εδώ έχουν διαμορφώσει πολύ αρνητικές καταστάσεις. "Ωστόσο μία ανοιχτή συζήτηση πολλών εναλλακτικών λύσεων με τους εκπαιδευτικούς και τους αντιπροσώπους τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε ραγδαία πρόοδο, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποδειχθεί εμπεριστατωμένα ότι το σημερινό σύστημα δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε περαιτέρω αναβάθμιση της εκπαίδευσης στα ελληνικά σχολεία".

Σας ζητήσαμε, λοιπόν, αυτήν τη διάταξη, να την βάλετε στην ανοιχτή συζήτηση για μία εμπεριστατωμένη ανάλυση με όλους τους εκπαιδευτικούς και τους κοινωνικούς φορείς, με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις, γιατί επίσημη έκθεση εμπειρογνομόνων τους οποίους η Κυβέρνησή σας μετεκάλεσε, σας το υποδεικνύει. Και αυτή την έκθεση δεν την αξιοποιείτε, δεν τη σέβεστε, την αγχρηστεύετε. Και αποδέχεστε το κοινωνικό κόστος για μία αναταραχή εκ νέου στα σχολεία.

Ως προς την επετηρίδα, λοιπόν, ο Συνασπισμός λέει ότι τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί σήμερα δεν αντιμετωπίζονται με την υπάρχουσα ή την προτεινόμενη διαδικασία. Πρέπει, λοιπόν, να υπάρξουν συζητήσεις, για να αναζητηθεί συγκεκριμένος τρόπος, αξιόπιστος, αδιάβλητος, αντικειμενικός, μη πελατειακός, μη κυβερνητικού παραγοντισμού τρόπος, ο οποίος να καλύψει αυτό το θέμα.

Επικαλούμαστε τεκμηρίωση ειδικών επιστημόνων, εμπειρογνομόνων και σας λέμε, σεβαστείτε την. Κάντε αυτόν τον κοινωνικό και πολιτικό διάλογο. Και καλέστε τους φορείς εκείνους στους οποίους θα εμπιστευθείτε την αναζωογόνηση της παιδείας, μέσα σε ένα κλίμα συναίνεσης και διαλόγου, να επιτελέσουν αυτό το κρίσιμο έργο. Δεν το δέχεστε και αυτή είναι η πολιτική σας ευθύνη.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι και η δική σας εκδοχή για την σταδιακή κατάργηση της επετηρίδας, δεν ομολογεί τη ύπαρξη προβλημάτων. Δεν ομολογεί ότι κατά τη σταδιακή εφαρμογή αυτής της κατάργησης θα προκύψουν τριβές και εντάσεις. Γιατί, λοιπόν, δεν θέλετε, έξω από αυτήν την αυταρχική επιβολή μίας άκαμπτης θέσης, να ανοίξετε ένα διάλογο, ο οποίος θα έχει τελικό αποτέλεσμα την αναζήτηση αντικειμενικού και αδιάβλητου συστήματος;

Τέλος, η αξιολόγηση. Δεν υπάρχει νομίζω θέμα -και έχει αποσαφηνιστεί από την πλευρά του Συνασπισμού -ότι χρειάζεται η αξιολόγηση. Πρέπει να βελτιωθεί, όμως, η σχετική διάταξη. Γιατί δημιουργεί, κύριε Υπουργέ, όπως και εσείς είπατε στη διαρκή επιτροπή, καχυποψίες και προβλήματα.

Ποιες οι εγγυήσεις, οι πολιτικές εγγυήσεις, σε ένα χώρο εφαρμοσμένης πολιτικής, που αφορά ζωντανό κοινωνικό σώμα διδασκόντων; Ποιες οι εγγυήσεις ότι αυτές οι καχυποψίες και τα προβλήματα θα αντιμετωπισθούν; Τα υπουργικά διατάγματα; Ποια υπουργικά διατάγματα; Με την εν λευκώ εντολή και με το φαινόμενο που έχει παρατηρηθεί στην πολιτική ζωή του τόπου, κάθε φορά που αλλάζουν Υπουργοί και σύμβουλοι των Υπουργών, να αλλάζουν προσεγγίσεις και απόψεις; Εμείς λέμε τη διάταξη αυτή να τη βελτιώσετε, να την αλλάξετε. Γιατί αν δεν την αλλάξετε, δεν μπορεί κανείς να την αποδεχθεί επί της αρχής.

Και το λέω αυτό, γιατί, κύριε Υπουργέ, ναι η επιθεώρηση, η αξιολόγηση, η κρίση και έγινε επίκληση στους δικαστές, τραπεζίτες, διπλωμάτες και άλλους. Αλλά ξέρετε σε κανέναν τομέα της δημόσιας διοίκησης και του οργανωμένου κράτους, η επιθεώρηση να γίνεται από "εξωτικούς"; Ξέρετε πούθενά τους κατ' επάγγελμα κριτές "εξωτικούς", οι οποίοι καλούνται με εκατοντάδες χιλιάδες δραχμές το μήνα και με επιβάρυνση του προϋπολογισμού για την παιδεία, αυτών των δεκατομμυρίων; Γι' αυτό ζητάμε να βελτιώσετε τη διάταξη για την αξιολόγηση και να μην επιμένετε στο σώμα των εξωτικών αξιολογητών. Γιατί αυτό και καχυποψίες δημιουργεί, αλλά και σοβαρά προβλήματα θα προκαλέσει αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κασαρός): Ο Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παιδεία για μία χώρα αποτελεί τη βάση, αλλά και τον κινητήριο μοχλό για την οικονομική, πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική εξέλιξη και πορεία αυτής της χώρας. Παρά το σημαντικό αυτό ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει σε μία χώρα η παιδεία, κυρίως για τη ζωή του ατόμου, αλλά και την πορεία του κοινωνικού συνόλου, δυστυχώς στη χώρα μας αντιμετωπίζεται κατά τρόπο αποσπασματικό, ταξικό και ποτέ δεν μπαίνει η παιδεία στα βαθιά αίτια αυτής της πολύπλευρης κρίσης που αντιμετωπίζει.

Αυτό φαίνεται καθαρά και μέσα από τον τρόπο, τη μορφή και τη διαδικασία που συζητείται και το παρόν νομοσχέδιο, που αφορά σε ένα σημαντικό μέρος τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της εκπαίδευσης και κατά ένα μέρος και την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Διότι ένα τόσο σημαντικό θέμα που λέγεται παιδεία και εκπαίδευση, το φέρνει η Κυβέρνηση σε Τμήμα Διακοπών της Βουλής, τον Αύγουστο μήνα και αρχές Σεπτεμβρίου και μάλιστα κατά την άποψή μας, κατά τρόπο αντιπαραταγματικό και αντικανονικό, αφού όπως αναφέραμε, μεταξύ των άλλων, στο άρθρο 2, περίπτωση στ', επηρεάζει ατομικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα, άρθρο 16, που αναπτύξαμε.

Αυτό φαίνεται ακόμη και από την απουσία και του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού της Νέας Δημοκρατίας που περί άλλων τυρβάζουν, εκτός από την παιδεία, για να αποδείξουν στην πράξη και όχι στα λόγια, ότι αυτά που λένε για τη νεολαία, για την κοινωνία, για τον εκσυγχρονισμό, είναι λόγια κενά περιεχομένου. Αλήθεια, εάν δεν έρθει ο Πρωθυπουργός, εάν δεν έρθει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -που και ο τελευταίος είναι σημαντικός πολιτικός παράγοντας- να εκφράσει επίσημα τις απόψεις του κόμματός του γι' αυτό το κορυφαίο ζήτημα που λέγεται παιδεία, πολύ περισσότερο όταν εδώ διαπιστώσαμε χθες και σήμερα ότι στο χώρο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αλλά και στη συζήτηση του

νομοσχεδίου στη διαρκή επιτροπή διατυπώθηκαν διαφορετικές αντιφατικές απόψεις, για ποια πράγματα θα συζητήσουν; Για ποια πράγματα θα έρθει να μιλήσει εδώ στη Βουλή;

Το ότι έρχεται, λοιπόν, το νομοσχέδιο σε Τμήμα Διακοπών, το ότι απουσιάζουν από αυτό το κορυφαίο ζήτημα Πρωθυπουργός και Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δείχνουν ότι δυστυχώς την παιδεία την αντιμετωπίζουν με άλλο πρίσμα, τη θεωρούν υποδεέστερο τομέα και ότι κυρίαρχος τομέας είναι η σύγκλιση των αριθμών και το ποιος θα εναλλαχτεί στην εξουσία, για να εφαρμόσει την ίδια πολιτική και στο χώρο της παιδείας, για να διαγκωνισθεί ο ένας έναντι του άλλου για το ποιος θα είναι πιο νεοφιλελεύθερος.

Ακούσαμε επίσης σήμερα, αυτό που είπε ο Επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, ότι η δωρεάν παιδεία πρέπει να παρέχεται σε εκείνους που μπορούν να σπουδάσουν. Και τα παιδιά του εργαζόμενου λαού, τα παιδιά του αγρότη, τα παιδιά του εργάτη, που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να πάνε στα φροντιστήρια, κατά συνέπεια δεν μπορούν να τελειώσουν και να πάρουν πτυχίο στα τέσσερα χρόνια, γιατί εργάζονται παράλληλα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, δεν είναι έτσι. Μη διαστρέφετε αυτό που είπε ο Επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Αυτά τα παιδιά είναι στο περιθώριο ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα περί μεταρρυθμίσεων που λέει η Κυβέρνηση και που είπε ο κύριος Υπουργός σήμερα ότι γίνονται στην παιδεία με το νομοσχέδιο, κατά την άποψή μας είναι απλά θεωρητικά πυροτεχνήματα, χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρουσμα, για τους εξής λόγους: Πρώτον, γιατί μ' αυτό το νομοσχέδιο, όταν ψηφισθεί από το Τμήμα της Βουλής, οι διατάξεις που θα εφαρμοσθούν αμέσως και θα ισχύσουν, είναι μόνο δύο. Είναι κατάργηση της επετηρίδας, δηλαδή ο τρόπος πρόσληψης του εκπαιδευτικού προσωπικού και η εκτός των εκπαιδευτικών κοινοτήτων, η εκτός του σχολείου, δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου, αξιολόγηση των καθηγητών. Όλες οι άλλες διατάξεις που προβάλλονται από την Κυβέρνηση και από τον κύριο Υπουργό σήμερα ως μεταρρυθμίσεις, δηλαδή το ολοήμερο νηπιαγωγείο και δημοτικό σχολείο, όπως επίσης και οι διατάξεις για την κατάργηση των πανελληνίων εξετάσεων και όλα τα υπόλοιπα, δεν αρχίζουν την εφαρμογή τους από την ψήφιση του νομοσχεδίου, αλλά αποτελούν, όπως θα είδατε διαβάζοντας τα σχετικά άρθρα, απλά εκθέσεις καλών προθέσεων του κυρίου Υπουργού, οι οποίες, όμως, θα αναχθούν σε χρόνο, όπως ορίζουν οι διατάξεις, που θα καθορισθούν στο μέλλον από τις υπουργικές αποφάσεις, εφόσον όπως ορίζουν ρητά τα άρθρα, θα υπάρξουν οι πιστώσεις για το απαραίτητο προσωπικό, αλλά και για την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή.

Άρα, είναι σαφές ότι μέσα απ' αυτό το νομοθέτημα για πολιτική παραπλάνηση της νεολαίας και του ελληνικού λαού στα βαρύγδουπα συνθήματα που ακούγονται τον τελευταίο χρόνο προς υλοποίηση της μεταρρύθμισης, δόθηκε η έγκριση στον Υπουργό Παιδείας από τους οικονομικούς Υπουργούς και τον Πρωθυπουργό, απλά να περάσει οι κανονιστικές διατάξεις για την κατάργηση της επετηρίδας και για τον έλεγχο από το σώμα των "πραιτωριανών" εκτός σχολείου και εκτός γυμνασίου, των τετρακοσίων που θα μπου, με κριτήρια γνωστά σε όλους μας κλπ και όλα τα υπόλοιπα αποτελούν απλά το κερασάκι για να περάσουν αυτές οι επιλογές.

Άρα, το νομοσχέδιο κατά ανορθόδοξο μάλιστα τρόπο, αφήνει όλα τα άλλα μέτρα, τα δήθεν μεταρρυθμιστικά, για το μέλλον, εφόσον υπάρξουν πιστώσεις.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο θέμα, που φαίνεται ότι είναι άνευ ουσιαστικού αντικρύσματος και στις αλλαγές που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο.

Γνωρίζει πολύ καλά ο Υπουργός Παιδείας, γιατί διετέλεσε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ότι ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις ή ουσιαστικές αλλαγές δεν μπορούν να γίνουν και μάλιστα στο χώρο της παιδείας, χωρίς

τη διάθεση αρκετών οικονομικών πόρων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Έρχεται, όμως, αυτό το νομοθέτημα να συζητηθεί σε μια περίοδο, που η Κυβέρνηση έχει διακηρύξει δια στόματος των οικονομικών Υπουργών ότι το έτος 1998 θα είναι σκληρότερο από το 1997 και ότι το 1998 θα είναι χρόνος περαιτέρω περικοπής των κρατικών δαπανών. Γνωρίζουμε πολύ καλά όσοι ασχολούμαστε με τα οικονομικά, ότι οι βασικές δαπάνες του προϋπολογισμού είναι κατά σειρά που θα τις αναφέρω: Πρώτον, μισθοί και συντάξεις, δεύτερον, υγεία πρόνοια και κοινωνική ασφάλιση και τρίτον, παιδεία.

Όταν, λοιπόν, η Κυβέρνηση προαναγγέλει δια στόματος του κυρίου Πρωθυπουργού -θα τον ακούσουμε και στην Έκθεση Θεσσαλονίκης- περικοπή το 1998 και άλλων κρατικών, άρα κοινωνικών, δαπανών -και κοινωνικός χώρος είναι η παιδεία- τότε είναι δυνατόν να μιλάμε σοβαρά για μεταρρυθμίσεις στην παιδεία, που θα γίνουν, δήθεν, μέσα από αυτό το νομοσχέδιο, που αποτελεί έκθεση προθέσεων για το 1998 και το 1999;

Να, λοιπόν, γιατί είναι ένα πυροτέχνημα, χωρίς ουσιαστικό αντίκρουσμα που έχει ως μοναδικό στόχο να αλλάξει τις εργασιακές σχέσεις με την κατάργηση της επετηρίδας των εκπαιδευτικών και με τη θεσμοθέτηση στα άρθρα 2 και 3 του νομοσχεδίου της έννοιας "απασχολήσιμος", γιατί προβλέπει ότι αυτοί οι μελλοντικοί θεσμοί του ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού, καθώς και της συμπληρωματικής διδασκαλίας -χρησιμοποιεί τον όρο όπως τον χρησιμοποιεί το νομοσχέδιο- θα καλύπτονται -λέει- με προσωπικό είτε τακτικό είτε απασχολούμενο με περιορισμένο ωράριο εργασίας. Αυτός είναι ο απασχολήσιμος, όπως ξέρουμε, που πάει να τον περάσει η Κυβέρνηση μέσα από τον "κοινωνικό διάλογο" για τον υπόλοιπο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και για την εκπαίδευση μέσα από αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Επομένως, δεν είναι αγαθές οι προθέσεις της Κυβέρνησης με την κατάργηση της επετηρίδας, η οποία άλλωστε συνοδεύεται με μία ειδική αναφορά στην αιτιολογική έκθεση. Μου έκανε πράγματι εντύπωση το εξής: Αναφέρει ότι η επετηρίδα τα εβδομήντα χρόνια που εφαρμόστηκε και κυρίως μετά το 1974 με την τελική της μορφή, λειτούργησε ικανοποιητικά -χρησιμοποιεί ακριβώς αυτήν τη λέξη- με διαφάνεια και αντικειμενικότητα. Και καταλήγει στην κατάργηση. Λέει ότι η επετηρίδα είναι η σοβαρή αιτία της αδιόριστίας. Σοβαρά μιλάμε;

Διετέλεσα οκτώ χρόνια Υπουργός Οικονομικών. Γνωρίζω ότι και μετά το 1990, ο αριθμός των διορισμών των εκπαιδευτικών είναι υποπολλαπλάσιος του αριθμού που διορίζονταν κάθε χρόνο από την περίοδο 1981-1989. Πέρυσι είπαμε κατ' επανάληψη στη Βουλή ότι άρχισε το σχολικό έτος και επί δύο συνεχείς μήνες έλειπαν, αν θυμάμαι καλά, έξι χιλιάδες (6000) εκπαιδευτικοί συνολικά.

Όταν, λοιπόν, η Κυβέρνηση κινείται με τη λογική της Κυβέρνησης των λογιστών και προσπαθεί να στραγγαλίσει τον κοινωνικό τομέα, όπως και το χώρο της παιδείας, μιλάμε σοβαρά πως η αδιόριστία των καθηγητών θα λυθεί με την κατάργηση της επετηρίδας, με όποιο μειονέκτημα και αν έχει; Ή θα μας οδηγήσει η κατάργηση και ο τρόπος με τον οποίο προβλέπεται ο διορισμός με διαγωνισμό από επιτροπή -ξέρουμε αν οι διαγωνισμοί είναι αξιοκρατικοί;- ενδεχομένως στην επαναφορά του συστήματος των πελατειακών σχέσεων;

Για ποιο λόγο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεσμοθετήθηκε η επετηρίδα, που ήταν και αίτημα του συνδικαλιστικού κινήματος, αφού κατά την αιτιολογία του νομοσχεδίου πρέπει να καταργηθεί γιατί είναι πολλοί οι αδιόριστοι; Άρα ήταν λίγοι οι αδιόριστοι και αφού ήταν λίγοι δεν χρειαζόταν η επετηρίδα. Η επετηρίδα γιατί καθιερώθηκε; Ακριβώς για να καταργηθεί το πελατειακό σύστημα στο χώρο της παιδείας.

Άρα το ζήτημα δεν είναι εκεί. Το ζήτημα είναι η αναβάθμιση των σπουδών και το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο πανεπιστήμιο, στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, ο προσανατολισμός προς την εκπαίδευση, με αντίστοιχα προγράμματα ποιοτικά αναβαθμισμένα. Αυτό λύνει το πρόβλημα της της επαγγελματικής ανεπάρκειας ενδεχομένως και όχι αυτό που είναι παρωνυχίδα. Ενώ από την άλλη μεριά ήταν μεγάλο

πλεονέκτημα ότι καθιερωνόταν η διαφάνεια, η αντικειμενικότητα, όπως το ομολογεί η εισηγητική έκθεση. Κατά την άποψη μας, η κατάργηση δεν οφείλεται σε αυτόν το λόγο που επικαλείται η Κυβέρνηση. Οφείλεται στο ότι θέλει να εισαγάγει μέσα από τη διάταξη που ανέφερα, τον απασχολήσιμο και στην εκπαίδευση. Και αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δυνατόν να προωθηθούν οι όποιες - όχι μεταρρυθμίσεις- αλλαγές στην εκπαίδευση; Είναι δυνατόν να έχουμε ουσιαστική ποιοτική αναβάθμιση των σπουδών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με το εκπαιδευτικό προσωπικό απέναντι, όπως το έχει η Κυβέρνηση και κατά τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου, καταγγέλλοντάς την για έλλειψη ουσιαστικού διαλόγου;

Ξεχνάμε ότι για να προωθηθεί σε οποιαδήποτε χώρα μεταρρύθμιση ή αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα, βασικός παράγοντας ήταν και είναι και θα είναι για πάντα, η ψυχική σύνδεση του εκπαιδευτικού με το σχολείο, με την πολιτεία, ώστε να προσφέρει τον εαυτό του, την ψυχή του, την καρδιά του σε αυτό που κάνει; Εδώ γίνεται το τελείως αντίθετο. Οικονομική υποβάθμιση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, αντιπαράθεση -με τον τρόπο που όλοι ζούμε- με τους εκπαιδευτικούς. Και με ποιους θα κάνετε αυτά που λέτε ότι θα κάνετε με το νομοσχέδιο; Με τους τετρακόσιους (400) που θα πάρετε για να αξιολογήσουν ποιους; Τους εκτός συστήματος τετρακόσιους (400); Νομίζω ότι θα έχετε τεράστιο πρόβλημα και δεν είναι αυτό που σήμερα χρειάζεται η εκπαίδευση και γενικά το εκπαιδευτικό σύστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παιδεία θα πρέπει να έχει, κατά την άποψη του ΔΗ.Κ.ΚΙ., ως μοναδικό στόχο τη δημιουργία ανθρώπων. Άνθρωποι, όμως, δεν μπορούν να δημιουργηθούν χωρίς αξίες. Γι' αυτό το ΔΗ.Κ.ΚΙ. στο πρόγραμμά του αναφέρει ότι βλέπουμε την ανάπτυξη ως μία διαδικασία προσέγγισης στόχων και αξιών στην κοινωνία. Και δεν αποτελούν αξίες, ούτε η σύγκλιση των ονομαστικών δεικτών ούτε η προσέγγιση όπως - όπως και το ταχύτερο δυνατό της επιτυχίας της Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, κύριοι συνάδελφοι, όπου δεν υπάρχει πίστη στις ανθρώπινες αξίες, δεν μπορούμε να μιλάμε για παιδεία αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη. Για μας η ανάπτυξη ως δημιουργού ανθρώπων, έχει αναπόσπαστα συνδεδεμένη την παιδεία και ασφαλώς είναι συνδεδεμένη και με τη δημιουργία προϋποθέσεων αξιοπρεπούς διαβίωσης του ανθρώπου. Γι' αυτό εμείς τη βλέπουμε με τη λογική, που κατ' επανάληψη έχουμε αναπτύξει. Και εγώ ως Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. την ανέπτυξα στη Βουλή, καταθέτοντας ολοκληρωμένη πρότασή μας και για τον πρώτο και για το δεύτερο και τον τρίτο βαθμό εκπαίδευσης.

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα η μεν παιδεία ταυτίστηκε με την επαγγελματική αποκατάσταση, η δε ανάπτυξη μόνο με τη μείωση του πληθωρισμού και με την επιτυχία της ΟΝΕ. Κατά την άποψή μας, η παιδεία δεν πρέπει να ταυτίζεται με την επαγγελματική αποκατάσταση. Πρέπει, όμως, η επαγγελματική αποκατάσταση να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της όλης προσπάθειας που καταβάλλεται από το άτομο για την απόκτηση παιδείας. Με τη σειρά της η επαγγελματική αποκατάσταση σχετίζεται με την οικονομία και με την οικονομική πολιτική. Και δεν πρόκειται να ξεπεραστεί η κρίση στην παιδεία, αν δεν εφαρμοστεί μια άλλη οικονομική πολιτική, που να δημιουργεί θέσεις απασχόλησης, για να βρίσκουν δουλειά εκείνοι που περνάνε τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και όχι να βρίσκουν θέσεις ανεργίας. Στο χώρο της νεολαίας, με τα σημερινά στοιχεία, ο ένας στους τρεις νέους είναι άνεργος.

Χρειάζεται, λοιπόν, μια οικονομική πολιτική, που να αγκαλιάζει όλα τα κοινωνικά στρώματα και όχι μόνο τους έχοντες και κατέχοντες. Χρειάζεται κυρίως μια οικονομική πολιτική, που να δημιουργεί θέσεις απασχόλησης, ώστε ο πτυχιούχος να μπορεί να εξασφαλίσει εργασία. Ο εκφυλισμός, όμως, των

εννοιών παιδεία και ανάπτυξη, οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην πολύπλευρη κρίση και στην αλλοτρίωση, που δεν είναι τίποτε άλλο, παρά η αποξένωση από τις ανθρώπινες αξίες και από τα ανθρώπινα ιδανικά.

Δυστυχώς σήμερα, με τη νεοφιλελεύθερη κυβερνητική πολιτική, η αλληλεγγύη θεωρείται ότι μειώνει την ανταγωνιστικότητα στο χώρο της Ευρώπης, αλλά και διεθνώς εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης της αγοράς. Έτσι, όμως, η ζωή γίνεται ζούγκλα. Κοντά σε τέτοια αξιολόγηση πραγμάτων βρισκόμαστε σήμερα, γι' αυτό και η κρίση είναι μεγάλη και πολύπλευρη στην κοινωνία, αλλά και στην παιδεία.

Το κυρίαρχο σήμερα σύστημα του νεοφιλελευθερισμού βρίσκεται ήδη σε κρίση. Γι' αυτό και το πολιτισμικό πρότυπο που προβάλλει, αστοχεί. Η κρίση ενός συστήματος απαιτεί κατά συνέπεια μεγάλες και θαρραλέες αλλαγές για την υπέρβασή της. Κυρίως χρειάζεται γενναία οικονομική στήριξη αυτών των αλλαγών. Όμως, κάτι τέτοιο δεν γίνεται ούτε με το παρόν νομοσχέδιο, αλλά ούτε είναι και στη φιλοσοφία της σημερινής Κυβέρνησης, αλλά και στη φιλοσοφία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Έτσι, παρά τον κατ' αρχήν θετικό θεωρητικό χαρακτήρα κάποιων μεταρρυθμίσεων που γίνονται με το συζητούμενο νομοσχέδιο, δεν είναι ικανές αυτές οι αλλαγές να επιφέρουν τις αναγκαίες σήμερα παιδευτικές και εκπαιδευτικές αλλαγές. Παραδείγματος χάρη, το ολοήμερο νηπιαγωγείο και δημοτικό σχολείο, καθώς και η μελλοντική κατάργηση των πανελληνίων εξετάσεων εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, είναι, κατά την άποψη του ΔΗ.Κ.ΚΙ., θετικά θεωρητικά μέτρα. Όμως, θεσμοθετούνται, όπως ανέφερα και πριν, ως εκθέσεις προθέσεων του Υπουργού, χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρουσμα. Επιπλέον, δεν υπάρχει σαφής χρονική δέσμευση υλοποίησης αυτών των αλλαγών.

Είμαστε κατά του νομοσχεδίου για όλους τους λόγους που ανέφερα πριν, και επιπρόσθετα, γιατί αυτό το νομοσχέδιο εισάγει και τυπικά την κατάργηση της δωρεάν παιδείας. Πέρα από το ότι δεν αναβαθμίζει ουσιαστικά την παιδεία και την εκπαίδευση, δεν διασφαλίζει τη δια βίου ζωής μόρφωση δωρεάν σε όλους τους πολίτες. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, στις δυο αυτές συνεδριάσεις χθες και σήμερα, παρακολούθησα με προσοχή όλους τους συναδέλφους και τους Αρχηγούς των κομμάτων, που μίλησαν επί του συγκεκριμένου νομοσχεδίου που εισάγει η Κυβέρνηση προς ψήφιση. Πράγματι, θα έλεγα ότι εκείνο το οποίο παρατήρησα δεν είναι μόνο η αμηχανία την οποία έχει μόνο η Αντιπολίτευση για να αντιμετωπίσει το νομοσχέδιο, όπως ανέφερε ο Υπουργός, αλλά υπάρχει και μια σύγχυση γενικότερα. Γιατί ενώ γνωρίζουν ότι έχει θετικά σημεία το νομοσχέδιο, δεν τα στηρίζουν απλά για να ψαρέψουν σε θολά νερά. Δεν είναι δυνατόν να αποδέχονται ότι το σημερινό σύστημα, δεν θέλει μεταρρύθμιση κύριοι συνάδελφοι, έτσι όπως είναι το εκπαιδευτικό σύστημα, δεν πάει άλλο. Κανέναν δεν άκουσα να πει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα, όπως έχει διαμορφωθεί, είναι αρκετό για να δώσει σε εφόδια εκείνα στη νεολαία, για να προχωρήσει με προσηλασμένη τη ζωή και στο επάγγελμα. Αντίθετα, όλοι επεσήμαναν ότι χρειάζεται μια τομή στη παιδεία. Αυτή η τομή γίνεται, κύριοι συνάδελφοι. Και ξεκινάει η τομή αυτή από το νηπιαγωγείο, το δημοτικό, το γυμνάσιο, το λύκειο. Και βεβαίως, θα επακολουθήσει και η τομή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ήδη κατετέθη το νομοσχέδιο για τα ανοικτά πανεπιστήμια, που επίσης είναι μια μεγάλη τομή για τη δια βίου εκπαίδευση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Για τρίτη φορά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Η τρίτη είναι και η καλύτερη, κύριοι συνάδελφοι. Και γι' αυτό θα πετύχει αυτήν τη φορά. Ερχόμαστε όμως, να δούμε ποιο είναι το σημείο αντιπαράθεσης. Μηδενίστηκε το θετικό κομμάτι του νομοσχεδίου. Μηδενίστηκε το ότι η αγωνία της πολιτείας σήμερα είναι πώς θα πάρουμε τον πολίτη από την αγκαλιά της μάνας του από

τα τέσσερα χρόνια και θα αρχίσουμε σιγά-σιγά να τον εκπαιδεύουμε, έτσι ώστε τελειώνοντας τη στοιχειώδη και τη βασική εκπαίδευση, αλλά και μετά, να μπορεί να βγει στην κοινωνία και να μπορεί να διεκδικήσει μια θέση στον επαγγελματικό τομέα.

Ολοήμερο νηπιαγωγείο: Δεν είναι θετικό βήμα το ολοήμερο νηπιαγωγείο, όταν από φέτος καθιερώνεται σε εκατόν εξήντα νηπιαγωγεία η οκτάωρη απασχόληση; Δεν είναι αυτό μέτρο κοινωνικό; Δεν είναι μέτρο υπέρ των εργαζομένων; Δεν είναι μέτρο υπέρ των παιδιών; Γι' αυτό δεν μιλάμε, το περνάμε πάρα πολύ γρήγορα.

Αρχίζει πειραματικά το ολοήμερο δημοτικό. Μα, είναι δυνατόν να μην αρχίσει πειραματικά και να αρχίσει σε όλα τα δημοτικά συγχρόνως; Εάν έλεγε κάτι τέτοιο, πρώτοι εσείς θα λέγατε, μα, δεν είναι δυνατό να ξεκινήσει, δεν μπορεί, δεν υπάρχει υποδομή, δεν υπάρχουν τα μέσα. Πρέπει να αρχίσει σιγά-σιγά η εκπαίδευση και μετά να αρχίσει η εφαρμογή του σε όλα τα δημοτικά. Αυτό λέει το νομοσχέδιο. Ξεκινά σταδιακά η εφαρμογή του ολοήμερου δημοτικού. Σήμερα, οι περισσότεροι γονείς αφιερώνουν ώρες ολόκληρες για να διαβάσουν τα παιδιά τους στο δημοτικό. Οι μανάδες ξαναπηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο, όταν τα παιδιά τους πηγαίνουν στο σχολείο, γιατί δεν υπάρχει δυνατότητα μέσα στο σχολείο το παιδί να ετοιμάζεται κατάλληλα, έτσι ώστε την επόμενη μέρα να είναι έτοιμο. Όταν το παιδί θα φεύγει από το σχολείο, θα είναι έτοιμο να παίξει. Δεν θα χρειάζεται να ξαναδιαβάσει, να πάει στο σπίτι του και να καθήσει άλλες τρεις, τέσσερις, πέντε ώρες για την επόμενη μέρα. Αυτό λέει το νομοσχέδιο. Και αυτά είδα ότι όλοι τα περάσατε πάρα πολύ γρήγορα και χωρίς καθόλου να σταθείτε και να τα επισημάνετε.

Ενιαίο λύκειο: Το ενιαίο λύκειο γιατί έγινε; Γιατί ουσιαστικά το λύκειο σήμερα, όπως λειτουργεί, δεν έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα, αλλά έχει απλά ένα μεταβατικό χαρακτήρα. Οι μαθητές εκείνοι οι οποίοι προετοιμάζοντο, και ήταν σχεδόν το σύνολο των μαθητών, για να δώσουν εξετάσεις, τις πανελληνίες εξετάσεις, τις γενικές εξετάσεις, ουσιαστικά παραμελούσαν όλα τα άλλα μαθήματα, εκτός από τα μαθήματα δέσμης, τα οποία τους ενδιέφεραν. Όλα τα άλλα μαθήματα τα έκαναν στην άκρη, δεν τους ενδιέφεραν.

Και γι' αυτό θα δείτε ότι πολλοί μαθητές οι οποίοι ήταν άριστοι, στις δύο τελευταίες τάξεις, στα δευτερεύοντα μαθήματα, που δεν τους ενδιέφεραν, να μην έχουν καλή βαθμολογία. Σήμερα, με την αλλαγή η οποία γίνεται, το λύκειο μπαίνει στη γενική εκπαίδευση. Θα δίνει μία παιδεία τέτοια, έτσι ώστε οι πολίτες να βγαίνουν ολοκληρωμένοι όσον αφορά τη γενική μόρφωσή τους, την οποία πρέπει να έχουν σήμερα όλοι. Δεν είναι δυνατόν να τελειώνει η γενική εκπαίδευση μόνο στο γυμνάσιο. Επιβάλλεται να επεκταθεί, χωρίς να παραγνωρίζουμε και τις κλαδικές, αν θέλετε, διαφοροποιήσεις, οι οποίες προβλέπεται ότι θα γίνουν μέσα από το νομοσχέδιο γι' αυτούς οι οποίοι προετοιμάζονται για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Εάν, λοιπόν, αυτές οι αλλαγές δεν είναι μία βαθιά μεταρρύθμιση, μία βαθιά τομή στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, να μας πείτε εσείς ποιες είναι. Εγώ δεν άκουσα καμία πρόταση. Άκουσα καταγγελίες, αλλά προτάσεις δεν άκουσα. Δεν μας είπε κάποιος συνάδελφος ότι αυτό το μέτρο για τα ολοήμερα δημοτικά ή νηπιαγωγεία δεν είναι σωστό και εμείς προτείνουμε να γίνει μισό ή αντί οκτώ ώρες να γίνουν δώδεκα. Δεν είπε τίποτα τέτοιο. Απλούστατα καταγγέλλατε ότι δεν είναι μεταρρύθμιση αυτή, ότι δεν επεξεργάστηκε σωστά, ότι δεν το μελέτησε το Υπουργείο πολύ, ότι ήρθε το μέσα στο καλοκαίρι να ψηφιστεί το νομοσχέδιο και άλλα τέτοια δημαγωγικά πράγματα, τα οποία τα άκουγα μετά μεγάλης προσοχής. Γιατί χρειάζεται να ψηφιστεί στην Ολομέλεια το νομοσχέδιο αυτό; Γιατί; Πόσα νομοσχέδια του Υπουργείου Παιδείας, κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουν ψηφιστεί στα Τμήματα;

Θητεύω σε αυτήν την Αίθουσα δεκαέξι με δεκαεπτά χρόνια. Σας πληροφορώ ότι τα περισσότερα νομοσχέδια του Υπουργείου Παιδείας, για να μην πω όλα, ψηφίζονται το καλοκαίρι, για να εφαρμοστούν αμέσως μετά στη σχολική

χρονιά. Δεν ψηφίζονται στο μέσον της χρονιάς, που δεν θα μπορούν να εφαρμοστούν. Και είναι επόμενο ότι και τώρα έσπυσε η Κυβέρνηση μάλιστα να εξαγγείλει και να πει ότι με την κατάθεση του νομοσχεδίου θα εφαρμοστούν από φέτος και σπεύδει πάλι να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο, έτσι ώστε να υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, βάσει του οποίου θα λειτουργήσουν τα νέα σχολεία από τις αρχές του Σεπτεμβρίου που αρχίζει η σχολική περίοδος.

Τι θέλατε; Να το αφήσει, να το πάμε πιο πίσω, για να ασκηθούν μεγαλύτερες πιέσεις ή να υπάρξουν μεγαλύτερες κοινωνικές εντάσεις από τους καθηγητές, οι οποίοι διαφωνούν σε δύο σημεία, στα οποία θα αναφερθώ στη συνέχεια της ομιλίας μου, και να χάσουν τα παιδιά κάποιες διδακτικές ώρες, όπως έχασαν πέρυσι με την απεργία των εξήντα ημερών, την οποία έκαναν οι εκπαιδευτικοί; Αυτός είναι ο σκοπός της Αντιπολίτευσης; Αυτή είναι η εποικοδομητική αντιπολίτευση; Δεν νομίζω να έχετε κάτι τέτοιο κατά νου, ούτε να πιστεύετε ότι θα έπρεπε να υπάρξει αυτή η ένταση στην παιδεία. Η παιδεία χρειάζεται ηρεμία. Η παιδεία είναι το μέγιστο κοινωνικό αγαθό μετά την υγεία, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν χρειάζεται να επαναλάβω τα όσα πολλά είπαν εδώ οι κύριοι συνάδελφοι. Δεν μπορεί κανένας να παίξει, ούτε να αιφνιδιάζει. Είπαν κάποιιοι ότι "ξέρετε, το νομοσχέδιο τα αφήνει όλα για το μέλλον, δεν τα εφαρμόζει άμεσα τώρα". Μα, είναι δυνατόν ένα νομοσχέδιο να αιφνιδιάσει για άλλη μία φορά τους μαθητές, τους δασκάλους, αλλά και γενικότερα όλη την εκπαιδευτική κοινωνία; Ίσα-ίσα, είναι προς τιμήν της Κυβέρνησης και του Υπουργού, που έρχεται και λέει ότι θα εφαρμόσουμε αυτήν την πολιτική, αρχίζοντας από φέτος από την Α' λυκείου και ξεκινάμε για να φτάσουμε το ενιαίο λύκειο, τα εκατόν εξήντα νηπιαγωγεία, πειραματικά στα δημοτικά και θα προχωράμε χρόνο-χρόνο σταδιακά την εφαρμογή, έτσι ώστε όταν ολοκληρωθεί ο κύκλος της τριετίας, θα έχει ολοκληρωθεί ο κύκλος του ενιαίου λυκείου και τότε θα πάμε στην κατάργηση των εξετάσεων. Και μήκαν τα τρία ζητήματα, τα οποία ήταν και τα πιο σημαντικά:

Πρώτον, κατάργηση της επετηρίδας, δεύτερον, αξιολόγηση και τρίτον, κατάργηση των γενικών εξετάσεων. Κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να σας πω μαζί με τα προηγούμενα που ανέφερα ότι και οι τρεις αυτές τομές που κάνει το νομοσχέδιο είναι πολύ βαθιές.

Κατάργηση της επετηρίδας. Η επετηρίδα καθιερώθηκε το 1928-1930 την διετία του Γεωργίου Παπανδρέου, τότε στο Υπουργείο Παιδείας, ακριβώς για να χτυπήσει τις πελατειακές σχέσεις και το ρουσφέτι. Και λέτε σε μας ότι σήμερα καταργούμε αυτήν την επετηρίδα, γιατί θέλουμε να επαναφέρουμε τις πελατειακές σχέσεις και το ρουσφέτι. Το λέτε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ, το οποίο είναι το μόνο κόμμα τα τελευταία χρόνια, που χτυπάει συστηματικά τις Πελατειακές σχέσεις και το ρουσφέτι στο θέμα του διορισμού στο δημόσιο.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι εκείνο το οποίο ψήφισε το ν. 2190 και υπάρχει το ΑΣΕΠ σήμερα, βάσει του οποίου λέει και το νομοσχέδιο ότι θα γίνουν οι διορισμοί των καθηγητών; Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι εκείνο το οποίο εισήγαγε στις γενικές εξετάσεις την εισαγωγή στις στρατιωτικές σχολές; Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι εκείνο το οποίο εισήγαγε στις γενικές εξετάσεις τους αστυνομικούς, ακόμη και τους αστυφύλακες; Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι εκείνο το οποίο εφάρμοσε ακόμη και για την πενταετή θητεία να γίνεται βάση συγκεκριμένων μορίων, τα οποία προϋπάρχουν στην προκύρηξη και γίνεται από το ΑΣΕΠ;

Όταν, λοιπόν, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει κάνει αυτές τις βαθιές τομές όσον αφορά την κατάργηση των πελατειακών σχέσεων, δεν έχετε δικαίωμα να το κατηγορείτε ότι θέλει να επαναφέρει τις πελατειακές σχέσεις. Αντίθετα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διαβλέπει ότι εδώ υπάρχει ένα αδιέξοδο. Και δεν το διαβλέπει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι πραγματικό το αδιέξοδο, το βλέπουν και οι καθηγητές.

Δεν διανοούμαι να πιστέψω ότι οι καθηγητές, οι καλοπρωίρετοι καθηγητές και όχι οι έχοντες συνδικαλιστικά συμφέροντα και μόνο που θέλουν απλώς για να χαιδέψουν τα αυτά κάποιων αναπληρωτών, οι οποίοι συμμετέχουν στα σωματεία και

ψηφίζουν στην ΟΛΜΕ, τους λένε ότι δεν θα καταργηθεί η επετηρίδα και ότι θα αγωνιστούν για την μη κατάργηση της επετηρίδας. Όχι, η επετηρίδα έχει φθάσει σ' ένα πλήρες αδιέξοδο.

Αλλά και κατά ποία έννοια δικαιοσύνης και συνταγματικής ισότητας ο απόφοιτος μίας παιδαγωγικής σχολής είναι αδιόριστος καθηγητής και δεν είναι αδιόριστος εφοριακός, ο απόφοιτος της Οικονομικής Σχολής, δεν είναι αδιόριστος δασικός, ο απόφοιτος της Δασικής Σχολής και δίνουν εξετάσεις και δεν είναι αδιόριστος ο δικαστικός, ο απόφοιτος της Νομικής Σχολής. Κατά ποία έννοια δικαιοσύνης;

Αν θέλετε, να το δούμε και ευρύτερα το θέμα. Όλοι για να εισέλθουν στο δημόσιο και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους περνάνε μία επιπλέον δοκιμασία. Αν κάποιος πρέπει να περάσουν μία επιπλέον δοκιμασία είναι οι δικαστικοί κυρίως, αλλά και πάνω απ' όλα οι εκπαιδευτικοί. Γιατί όλοι οι άλλοι που προσφέρουν υπηρεσίες στο δημόσιο ασχολούνται ή προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε τεχνικά θέματα. Εδώ πρόκειται για τους εκπαιδευτικούς, που θα διαπλάσουν τους ανθρώπους, που θα διαπλάσουν τους πολίτες της αυριανής κοινωνίας. Είναι δυνατόν να μην έχει τη δυνατότητα η πολιτεία να επιλέγει τους άριστους; Όχι τους καλύτερους, τους άριστους πρέπει να επιλέγουμε, αν θέλουμε πραγματικά να ανέβει το επίπεδο εκπαίδευσης.

Και σ' αυτόν τον τομέα υπάρχει η άρνηση της ελάσσονος Αντιπολίτευσης, κύριοι. Είναι δυνατόν να πιστέψουμε ότι δεν γίνεται αυτό απλώς και μόνο, για να φαρέψουν σε θολά νερά κάποιος οι οποίοι νομίζουν ότι χάνουν τη δυνατότητα που είχαν να απασχοληθούν γρήγορα; Πιο γρήγορα θα απασχοληθούν τώρα και περισσότεροι, γιατί εκείνοι που θέλουν πραγματικά να πάνε στην εκπαίδευση, θα πάνε.

Εκείνοι όμως, οι οποίοι έχουν φθάσει στα τριανταπέντε, στα σαράνταπέντε στα σαράντα, ακόμη και στα πενήντα, όπως είπε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός προηγουμένως, και δεν έχουν σταδιοδρομήσει σ' ένα επάγγελμα, δεν μπορούν να γίνουν εκπαιδευτικοί, κύριοι συνάδελφοι. Δεν μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες. Δεν είναι σε θέση. Όχι ότι δεν θέλουν, μπορεί να θέλουν, αλλά δεν είναι πλέον σε θέση. Έχουν απομακρυνθεί από το γνωστικό αντικείμενο. Δεν μπορούν να γίνουν εκπαιδευτικοί και να πάνε σχολείο, να κάτσουν μέσα στην αίθουσα και να συναναστραφούν με παιδιά των δώδεκα, των δεκατριών, των δεκατεσσάρων, των δεκαπέντε χρόνων. Έχουν χάσει την επαφή με τη νεολαία. Είναι μία γενιά πίσω.

Άλλο να είναι συνέχεια ο εκπαιδευτικός από τα είκοσι πέντε του χρόνιου σε σχολείο και να μείνει και στα σαράντα και στα πενήντα και άλλο να πάει στα πενήντα. Είναι πολύ δύσκολο να ξεκινήσει σήμερα να κάνει κάποιος το δάσκαλο ή τον καθηγητή στα σαράντα πέντε του και στα πενήντα του.

Ας μην εθελουφλούμε, λοιπόν, και ας μην προσπαθούμε να χαϊδέψουμε αυτά όταν μιλάμε. Η επετηρίδα είχε καταργηθεί. Απλώς η Κυβέρνηση σήμερα, υπογράφει την ληξιαρχική πράξη θανάτου της. Είχε τελειώσει, γιατί όταν χρειάζονται σαράντα τέσσερα χρόνια, τριάντα πέντε χρόνια, είκοσι τρία χρόνια για να διοριστούν δεν μπορεί κανένας να λέει ότι είναι το σύστημα αυτό το οποίο πρέπει να συνεχιστεί.

Οι αξιολογητές, το δεύτερο μεγάλο θέμα. Μα, είναι δυνατόν να μην υπάρχει αξιολόγηση; Είπαν μερικοί ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατήργησε τους επιθεωρητές. Ναι, τους κατήργησε. Υπήρχε μία άλλη εποχή, μία άλλη νοοτροπία, μία άλλη δυναμική τότε και πίστεψε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και αν θέλετε, πίστεψε τότε...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Υπήρχε έλεγχος κοινωνικών φρονημάτων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: ... ότι με τους εκπαιδευτικούς συμβούλους, έτσι όπως καθιερώθηκαν τότε, θα μπορούσε να υπήρχε αυτός ο πραγματικός έλεγχος που πρέπει να υπάρχει. Να είναι ανεξάρτητος ο δάσκαλος, αλλά να υπάρχει και ένας έλεγχος από τους σχολικούς συμβούλους.

Δυστυχώς όμως, δεν έγινε αυτό. Οι έλεγχοι ουσιαστικά

μετετράπησαν σε κομματική, συνδικαλιστική πελατεία. Και αυτό είχε σαν επίπτωση να ατονίσει και να μην υπάρχει ουσιαστικός, πραγματικός έλεγχος της κοινωνίας και της πολιτείας πάνω στο εκπαιδευτικό έργο, το οποίο πρέπει να παρακολουθείται, των εκπαιδευτικών. Γι' αυτό έρχεται σήμερα και εισάγει αυτό το μέτρο, όχι για να αστυνομεύσει, όπως είπαν μερικοί, τους εκπαιδευτικούς -δεν έχει καμία τέτοια πρόθεση η Κυβέρνηση, το ξέρετε πάρα πολύ καλά- απλώς για να παρακολουθείται το εκπαιδευτικό έργο, να συμβουλευθεί για το εκπαιδευτικό έργο, να προχωρήσει στη μετεκπαίδευση, έτσι ώστε να βελτιώσει τις εκπαιδευτικές δυνατότητες των καθηγητών. Γι' αυτό εισάγεται αυτός ο θεσμός...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Πειθαρχική εξουσία, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως, στους αδιόρθωτους. Σ' εκείνους, οι οποίοι είναι ανεπίδεκτοι κάποιων παρατηρήσεων θα πρέπει να υπάρχει και πειθαρχική ποινή. Είναι αδιανόητο να πιστεύουμε ότι μπορεί να υπάρχει έγκλημα χωρίς τιμωρία. Γιατί, όταν κάποιος με τις κακές υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρουν προς τα παιδιά εγκληματούν κατά των παιδιών και δεν υπάρχει κάποια τιμωρία, τότε βεβαίως δεν θα είχε κανένα νόημα να υπάρχει και αυτός ο έλεγχος τον οποίο εισάγει το σχέδιο νόμου.

Ο έλεγχος όμως, δεν έχει σχέση ούτε με φρονήματα που ήταν στο παρελθόν -και ξέρετε για τους επιθεωρητές και όλα αυτά τα σχετικά που γινόντουσαν- ούτε έχει καμία σχέση με άλλα θέματα. Με το μόνο που έχει σχέση είναι με την εκπαιδευτική δυνατότητα, με τη μεταδοτικότητα, την οποία πρέπει να έχει ο δάσκαλος.

Να σας πω κάτι, κύριοι συνάδελφοι. Έχω κάνει δάσκαλος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Καλοί μαθητές είναι αυτοί που έχουν καλούς δασκάλους. Κακοί μαθητές είναι αυτοί που έχουν κακούς δασκάλους. Ο μαθητής του Γυμνασίου, του Λυκείου, αλλά και του Δημοτικού είναι σαν το σφουγγάρι. Και ο καθηγητής, ο δάσκαλος επιβάλλεται στους μαθητές μόνον από τις γνώσεις του. Δεν επιβάλλεται ούτε από την αυστηρότητα του χαρακτήρα του ούτε από τις φωνές ούτε παλιά από το χάρακα. Επιβάλλεται μόνο με τις γνώσεις του. Και θέλουμε με την κατάργηση της επετηρίδας να επιλέξουμε τέτοιους καθηγητές, που θα επιβάλλονται στα παιδιά μόνο μέσα από τις γνώσεις τους και τότε θα δείτε ότι και αυτοί οι αξιολογητές θα έχουν πολύ περιορισμένο έργο να κάνουν. Γιατί σήμερα δεν υπάρχει κανένας που να μην γνωρίζει ότι οι εκπαιδευτικοί μας και το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν είναι εκείνο, το οποίο απαιτούν οι καιροί, δεν είναι εκείνο, το οποίο έχει ανάγκη σήμερα η ελληνική κοινωνία, η κοινωνία του 2000. Γιατί σήμερα δεν είναι τα κεφάλαια η δύναμη. Δεν είναι το χρήμα η δύναμη. Σήμερα η δύναμη είναι η γνώση. Δύναμη είναι μόνον όποιος έχει γνώση. Όποιος δεν έχει γνώση δεν έχει καμία δύναμη. Αν, λοιπόν, δεν δώσουμε αυτή τη δύναμη στους αυριανούς πολίτες, αν δεν δώσουμε αυτήν την ουσιαστική, την πραγματική δύναμη στην κοινωνία μας, τότε κινδυνεύουμε ως κοινωνία. Και ο ελληνικός λαός, όπως έλεγε ο Γεώργιος Παπανδρέου, έχει τη σφραγίδα της δωρεάς. Και αυτήν τη σφραγίδα της δωρεάς τη βλέπουμε παντού. Ο Έλληνας έχει ένα πάθος: Να μορφώσει το παιδί του.

Είπε εδώ ο κ. Μητσοτάκης, προηγουμένως, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό από άποψη εθνικών ομάδων που εκπαιδεύονται στις ΗΠΑ είναι των Ελλήνων. Ξέρετε γιατί; Γιατί ο Έλληνας κουβαλάει μέσα του, στη συνείδησή του αυτές τις καταβολές που έχει. Και ο μετανάστης το ίδιο κάνει, ακριβώς όπως κάνει ο Έλληνας εδώ της επαρχίας, ο φτωχός εργάτης, ο αγρότης που μπορεί να μην έχει παντελόνι να φορέσει, αλλά θα στείλει το παιδί του στο εξωτερικό να σπουδάσει. Το ίδιο συμβαίνει παντού. Είναι, θα έλεγα, ένα από τα προτερήματα, μία από τις αρετές της φυλής. Και αυτές τις αρετές της φυλής θα πρέπει εμείς να τις καλλιεργήσουμε. Και το νομοσχέδιο προς αυτή την κατεύθυνση στοχεύει.

Και στο τελευταίο που θέλω να αναφερθώ -και τελιώνω, κύριοι συνάδελφοι- είναι η κατάργηση των γενικών εξετάσεων.

Η κατάργηση των γενικών εξετάσεων δεν γίνεται ως κεραυνός εν αιθρία. Ο Υπουργός παρέθεσε ορισμένα στοιχεία

και κάποιοι είπαν γιατί δεν το έκανε το 1982 το ΠΑΣΟΚ, που το είχε εξαγγείλει και τότε.

Κύριοι, ήταν ανέφικτο τότε να γίνει. Δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να γίνει. Σήμερα μειώθηκε και μειώνεται - δυστυχώς - σταδιακά ο αριθμός των αποφοίτων του λυκείου.

Αυξήθηκαν τα πανεπιστήμια, αυξάνονται τα τμήματα μέσα στα πανεπιστήμια, αυξάνεται το εκπαιδευτικό προσωπικό των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, πράγματα που δεν υπήρχαν το 1982. Εβδομήντα νέα τμήματα θα ιδρυθούν μέσα στην επόμενη τριετία ...

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας, όπως και στους άλλους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αυξάνονται, λοιπόν, τα τμήματα μέσα στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, άρα και η δυνατότητα απορρόφησης. Δεν είναι υποχρεωτικό, όλοι όσοι αποφοιτήσουν από τα λύκεια να πάνε στα πανεπιστήμια και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Δεν είπε κανείς κάτι τέτοιο. Όποιος θέλει, όμως, θα έχει τη δυνατότητα, θα μπορεί να βρει μια θέση, έτσι ώστε να μην υπάρχει αυτός ο τεράστιος ανταγωνισμός, ο οποίος γίνεται σήμερα και εξωθεί τριάντα χιλιάδες (30.000) Ελληνόπουλα να σπουδάζουν στο εξωτερικό. Τριάντα χιλιάδες (30.000) Ελληνόπουλα σπουδάζουν έξω και η συναλλαγματική και οικονομική αιμορραγία της χώρας μας είναι τεράστια.

Υπάρχει αυτή η δυνατότητα, μπορούμε να το εφαρμόσουμε σήμερα. Θα γίνει σταδιακή εφαρμογή του μέτρου από το 2000, θα υπάρξει κατάλληλη προετοιμασία, θα έχουν εκδοθεί όλες οι αποφάσεις και τα προεδρικά διατάγματα, θα έχει γίνει η τεχνική και υλικοτεχνική υποδομή, έτσι ώστε το 2000 να είναι έτοιμα τα πανεπιστήμια -σ' αυτό συμφώνησαν και οι πρυτάνεις- να δεχθούν όλον αυτόν τον πληθυσμό των μαθητών οι οποίοι θα θέλουν να πάρουν ανώτερη τεχνολογική ή πανεπιστημιακή μόρφωση.

Αυτή είναι η ουσία και το όλο βάρος του νομοσχεδίου. Γι' αυτό δε βρέθηκαν λόγια από την αντιπολίτευση, εκτός από κάποιους οι οποίοι θέλησαν να δημαγωγήσουν χθες και σήμερα, εδώ και να κτυπήσουν το νομοσχέδιο.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι το νομοσχέδιο συνθέτει τις απόψεις. Μιλάνε για διάλογο. Μα, έγινε διάλογος, γίνεται διάλογος, συνεχής θα είναι ο διάλογος. Δεν μπορεί να σταματήσει το νομοσχέδιο, για να ξεκινήσουμε διάλογο για την επετηρίδα ή διάλογο για τους αξιολογητές. Είναι κυβερνητική απόφαση. Σας είπα ότι η επετηρίδα έχει καταργηθεί και ο διάλογος θα συνεχιστεί.

Πιστεύω ότι όλοι οι καλοπροαίρετοι εκπαιδευτικοί θα συναισθανθούν την ευθύνη που έχουν απέναντι στα παιδιά, απέναντι στην κοινωνία, απέναντι στους γονείς και θα σταματήσουν αυτές τις άσκοπες κινητοποιήσεις, οι οποίες δεν έχουν αποτέλεσμα, αλλά δεν έχουν και προοπτική, ακριβώς λόγω του ότι αγωνίζονται για κάτι το οποίο είναι ήδη νεκρό.

Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, ότι στα άρθρα θα δοθεί η ευκαιρία σε πάρα πολλούς συναδέλφους να συμφωνήσουν με το νομοσχέδιο και να κάνουν κάποιες προτάσεις. Και είμαι σίγουρος ότι οι εμποδοποιητικές προτάσεις οι οποίες θα γίνουν, θα γίνουν αποδεκτές από τον Υπουργό.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω μια φράση μόνο. Θέλω να προβληματιστώ πάνω στα μέσα τα οποία θα χρησιμοποιήσετε για την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου. Πράγματι η εισηγητική έκθεση του λογιστηρίου λέει για τα σαράντα επτάμισι δισεκατομμύρια (47.500.000.000) περίπου, που θα είναι αυτό το κόστος.

Θέλω να πιστεύω ότι αυτά έχουν εξασφαλιστεί, τόσο από εθνικούς, όσο και από κοινοτικούς πόρους, για να μην έχουμε του χρόνου το πάρε-δώσε μεταξύ Μητροπόλεως και Καραγιώργη Σερβίας και να μην υπάρχουν τα μέσα για την εφαρμογή του προγράμματος, γιατί τότε πραγματικά θα είναι

τραγωδία όλη αυτή η προσπάθεια την οποία ξεκινάτε. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, όπως είχε συμφωνηθεί χθες, θα ολοκληρωθεί η διαδικασία σήμερα το μεσημέρι και το παρόν νομοσχέδιο θα ψηφιστεί επί της αρχής.

Είχε ειπωθεί από τον Πρόεδρο -και συμφώνησε το Τμήμα- ότι θα υπάρξει δευτερολογία από τους Αρχηγούς των κομμάτων οι οποίοι ομίλησαν ή από τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Ήδη παρεκάλεσα, επειδή είναι προχωρημένη η ώρα, τον κύριο Υφυπουργό για να μη δευτερολογήσει. Όποιοι, όμως, από τους συναδέλφους, κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους επιθυμούν να δευτερολογήσουν θα πάρουν το λόγο και μετά θα περάσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου επί της αρχής.

Από μέρους του Συνασπισμού ορίζεται ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος σ' αυτήν τη συνεδρίαση, παρ' όλο ότι ήταν ειδικός αγορητής, ο συνάδελφος κ. Πέτρος Κουνάλακης.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Δέκα λεπτά θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Μα, δεν μπορείτε παραπάνω από δέκα λεπτά. Η δευτερολογία είναι δέκα λεπτά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είχα την εντύπωση ότι θα δευτερολογήσουν οι εισηγητές. Αν δευτερολογήσουν οι Εκπρόσωποι των κομμάτων, πρέπει να δευτερολογήσουμε και εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Υπουργέ, είχαμε πει ότι δεν θα δευτερολογήσουν οι εισηγητές σήμερα. Θα δευτερολογήσουν μονάχα οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι ή οι Αρχηγοί των κομμάτων, εάν θα μιλήσουν. Γι' αυτό παρεκάλεσα τον κύριο Υφυπουργό, αν όμως παραστεί ανάγκη...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, θα δευτερολογήσει από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, ο κ.Τασούλας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κοιτάξε κυρία Παπαρήγα, εγώ δεν έχω αντίρρηση. Όπως έκανε ο Συνασπισμός, μπορείτε από μέρους του κόμματος να μου φέρετε...

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Το ραβασάκι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το ραβασάκι, όπως λέει ο κ.Κουνάλακης και πολύ ευχαρίστως, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος να πάρει το λόγο και να δευτερολογήσει.

Ορίστε, κύριε Κοντογιαννόπουλε, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Πριν μου δώσετε το λόγο κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρακαλέσω, επειδή είναι ανάγκη και οι εισηγητές να δευτερολογήσουν, συμφωνούμε να τελειώσει η συζήτηση και η ψήφιση τώρα, αλλά να τους δοθεί μια άνεση χρόνου στο άρθρο 1 και να κάνουν χρήση κάποιας δυνατότητας δευτερολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα την έχουν, κύριε Κοντογιαννόπουλε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με έκπληξη τον κύριο Υπουργό να καυτηριάζει την Αντιπολίτευση και ιδιαίτερα την Αξιωματική, ότι με τις τοποθετήσεις της εκφράζει μια αμηχανία και ότι δεν έχει προτάσεις και εναλλακτικές λύσεις.

Θέλω να επαναλάβω, ότι, εάν υπάρχει ένα κόμμα, όπου στο θέμα της παιδείας έχει ξεκάθαρες και σταθερές θέσεις, αλλά και συγκεκριμένες προτάσεις, αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία. Πολύ δε περισσότερο, όταν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. υιοθετεί τμήμα, από τις θέσεις της αυτές.

Όπως είπα και στην αρχική μου ομιλία, από το σύνολο των δεκα διατάξεων του νομοσχεδίου, οι πιο σημαντικές είναι οι τέσσερις, εκείνες που αναφέρονται στην κατάργηση της επετηρίδας, στην επαναφορά της αξιολόγησης, στο ενιαίο λύκειο και στην αλλαγή του συστήματος για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι δύο πρώτες απ' αυτές, η Νέα Δημοκρατία θεωρεί ότι κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά έχει διαφορετικές προτάσεις να καταθέσει για το σύστημα πρόσληψης και το σύστημα αξιολόγησης που θα ισχύσει μετά την ψήφιση αυτών των προτάσεων. Για τις άλλες δύο επιλογές της Κυβέρνησης, ενιαίο λύκειο και νέο σύστημα επιλογής, η Νέα Δημοκρατία προειδοποιεί την Κυβέρνηση και την καθιστά υπεύθυνη για την περιπέτεια, που κατά τη δική μας άποψη, οδηγεί το εκπαιδευτικό σύστημα. Τα προβλήματα θα τα βρουν μπροστά τους η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Παιδείας και δεν οφείλονται μόνο στο ότι δεν χρηματοδοτεί με επάρκεια τα νέα μέτρα, αλλά κυρίως διότι ακολουθεί λανθασμένες επιλογές. Ακόμη χειρότερα γι' αυτές τις επιλογές δεν έχει καταβάλει καν την παραμικρή σοβαρή προσπάθεια για την προετοιμασία για να εφαρμοστούν.

Υπάρχουν ασφαλώς και θετικές διατάξεις, πέραν απ' αυτές στις οποίες αναφέρθηκε. Η Νέα Δημοκρατία θεωρεί θετικές τις διατάξεις και για την αξιολόγηση των μαθητών. Θεωρεί θετικές τις διατάξεις και για το ολοήμερο νηπιαγωγείο, το ολοήμερο δημοτικό σχολείο και το σχολείο δεύτερης ευκαιρίας. Όμως, οι διατάξεις αυτές δεν είναι καινούριες.

Η ενοποίηση του προγράμματος του δημοτικού σχολείου και γυμνασίου ήταν και στόχος της δικής μας πολιτικής. Δικής σας κυβέρνηση άλλωστε είχε καθιερώσει τις ενισχυτικές διδασκαλίες. Όμως τα ολοήμερα σχολεία είναι διατάξεις, οι οποίες εξαρτώνται από αποκλειστικά και μόνο από τη διάθεση πιστώσεων και επισημαίνουμε ότι χωρίς επαρκείς πιστώσεις, θα παραμείνουν απλά ευχολόγια.

Ευχόμαστε να πραγματοποιηθούν στην πράξη.

Εκείνο που πιστεύει η Νέα Δημοκρατία είναι ότι πλέον, όπως αποδεικνύει η υιοθέτηση των δύο σημαντικών προτάσεων της για κατάργηση της επετηρίδας και επαναφορά της αξιολόγησης, οι συνθήκες για τολμηρές τομές στο χώρο της παιδείας είναι ώριμες. Και αν η Νέα Δημοκρατία δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει τις περισσότερες από τις τομές αυτές, δεν είναι διότι είχε την αντίδραση των συνδικάτων, των ξεπερασμένων συνδικαλιστικών ηγεσιών, που έχετε και εσείς σήμερα -και εκεί πρέπει να παραδεχθούμε ότι η τοποθέτηση των συνδικαλιστικών ηγεσιών είναι ενιαία, ανεξάρτητα της κομματικής τους τοποθέτησης- αλλά πίσω από τις κινητοποιήσεις αυτές ήταν τα κόμματα του ΠΑΣΟΚ και της Αριστεράς, που επιδιώκοντας πολιτικές σκοπιμότητες και μικροκομματικές επιδιώξεις παρεμπόδιζαν την εφαρμογή σωστών μέτρων.

Η Νέα Δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, όπως έχει δηλώσει ο νέος Πρόεδρός της θεωρεί την παιδεία στόχο πρώτης εθνικής προτεραιότητας. Το γεγονός ότι απουσιάζει σήμερα, από την Αίθουσα, ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας -όπως έσπευσε ο κ. Τσοβόλας να πει, συγκρίνοντας τον με τη δική παρουσία- αυτό συμβαίνει παρά την επιθυμία του, διότι υπήρχε προγραμματισμένη απόφαση περιοδειών. Και πράγματι η Κυβέρνηση αιφνιδίασε και την Εθνική Αντιπροσωπεία και ολόκληρη την κοινωνία με την εσπευσμένη κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου. Είναι ο μόνος λόγος απουσίας του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας. Αλλά σε αυτά τα συγκεκριμένα θέματα ο Πρόεδρός μας είχε πάρει θέση έγκαιρα και μάλιστα με κομματικό κόστος.

Γενικότερα η Νέα Δημοκρατία διαφοροποιούμενη από τη στάση του ΠΑ.ΣΟ.Κ, ως Αντιπολίτευση, είναι αποφασισμένη να στηρίξει κάθε μέτρο που θα οδηγήσει στην αξιοκρατία και την ποιότητα. Γιατί η Νέα Δημοκρατία συμπεριφέρεται ως υπεύθυνη και όχι ως ανεύθυνη αντιπολίτευση.

Η Νέα Δημοκρατία είναι κόμμα εξουσίας και δεν γίνεται ουραγός των φωνών του αναχρονισμού και της καθυστέρησης ή του λαϊκισμού. Γίνεται σημαιοφόρος του εκσυγχρονισμού της χώρας και της κοινωνίας.

Την ώρα, κύριοι συνάδελφοι, που οι επιλογές και οι θέσεις μας στην παιδεία απέκτησαν τέτοια κοινωνική δυναμική, που υποχρεώνουν τους μέχρι σήμερα επικριτές τους, να τις υιοθετούν και να τις εφαρμόζουν, η Νέα Δημοκρατία καλεί την Κυβέρνηση να προχωρήσει και στις άλλες τομές που έχουμε

προτείνει στο χώρο της παιδείας. Και οι τομές αυτές -και σας καλούμε, κύριε Υπουργέ, να προχωρήσετε- είναι η αποκατάσταση της διοίκησης και της ιεραρχίας στο χώρο της παιδείας. Αν δεν συγκροτηθεί με σωστές διοικητικές αρχές η λειτουργία της παιδείας, δεν θα μπορέσει να αποδώσει τους στόχους, που όλοι σήμερα προσδοκούμε. Με προσωρινούς διευθυντές σχολείων και περιφερειών δεν διοικείται σήμερα ένα σχολείο με τέτοιες απαιτήσεις. Δεν διοικείται όχι το σχολείο της Γκράβας, αλλά ούτε ένα σχολείο των τριακοσίων ή των τετρακοσίων μαθητών.

Καταργήστε κάθε κρατικό μονοπώλιο στον εκπαιδευτικό τομέα. Ανοίξτε τις πόρτες στα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πανεπιστήμια, ώστε να μην υποχρεώνονται να μεταναστεύουν τα παιδιά του ελληνικού λαού. Και δεν είναι μόνο παιδιά ευπόρων οικογενειών. Διότι σας λέγω ότι υπάρχει καθαρίστρια που έχει στείλει το παιδί της να σπουδάσει γυμναστής στη Γιουγκοσλαβία. Καταργήστε το ένα και μοναδικό σύγγραμμα, το ένα και μοναδικό σχολικό βιβλίο. Επιμηκύνετε το σχολικό έτος, που όλοι παραδεχόμαστε ότι είναι το μικρότερο από όλες τις χώρες του κόσμου. Και όπως πολύ σωστά επεσήμανε ο Επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, αναθεωρήστε επιτέλους το σύστημα της δωρεάν παιδείας. Διότι δεν κοροιδεύουμε μόνο τα παιδιά του λαού που έχουν ανάγκη τη δωρεάν παιδεία, αφού αυτήν τη δωρεάν παιδεία, όπως όλοι ξέρουμε, την πληρώνουν πανάκριβα για να την αποκτήσουν, μέσω των φροντιστηρίων και των ιδιαίτερων μαθημάτων. Ταυτόχρονα τα αδικούμε. Γιατί με χαμηλής ποιότητας δημόσια δωρεάν παιδεία, ευνοούνται εκείνα τα παιδιά που οι γονείς τους μπορούν να πληρώνουν ακριβά ιδιαίτερα μαθήματα, ιδιωτικά σχολεία και πανεπιστήμια.

Πρέπει, επιτέλους, εκείνοι που έχουν να πληρώνουν, για να βελτιωθεί ουσιαστικά η παιδεία εκείνων που δεν έχουν και που ασφαλώς δικαιούνται να σπουδάσουν δωρεάν. Ξέρετε πού έχουμε καταλήξει; Να αγωνιζόμαστε για την δωρεάν παιδεία των παιδιών των πλουσίων, αντί να ενδιαφερόμαστε πώς θα σπουδάσουν ουσιαστικά δωρεάν τα παιδιά που οι οικονομικές τους δυνατότητες δεν τους το επιτρέπουν.

Οι περισσότερες από τις αλλαγές αυτές δεν απαιτούν και περισσότερα χρήματα. Προϋποθέτουν όμως περισσότερο πολιτικό θάρρος και αλλαγή νοοτροπίας από όλους.

Η Νέα Δημοκρατία μ' αυτές τις θέσεις αποδεικνύει ότι στα θέματα της παιδείας είναι ξεκάθαρη. Ξεκάθαρες θέσεις, ξεκάθαρες προτάσεις. Και μακάρι και τα άλλα κόμματα να ακολουθήσουν αυτό το παράδειγμα, διότι έτσι θα πετύχουμε μία εθνική εκπαιδευτική πολιτική, που όλοι ευαγγελιζόμαστε, αλλά κανένας δεν καταβάλει το αναγκαίο κομματικό τίμημα για να την επιτύχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τασούλας έχει το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. Θα έλεγα όμως και σε σας, κύριε Τασούλα, αλλά και σε σας, κύριε Κουνιλάκη, ότι στην απογευματινή διαδικασία δεν μπορεί να μετατραπείτε σε ειδικούς αγορητές ή σε εισηγητές για να έχετε τον περισσότερο χρόνο, όποιον δώσει το Προεδρείο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μη βάζετε τώρα ζητήματα από τα οποία προήλθαν κάποιες δυσκολίες. Κάπου, τον Κανονισμό τον παραβιάσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεν τον παραβίασα καθόλου, κύριε Τασούλα. Ήταν μία συμφωνία μετά από μία πρόταση του Προέδρου, του κ. Κακλαμάνη και αυτήν ακριβώς τηρώ.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κατ' αρχήν, κύριε Πρόεδρε, μη βάζετε τέτοια ζητήματα. Αφήστε τα, θα τα λύσουμε στο κάτω-κάτω το απόγευμα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα, κύριοι Βουλευτές. Στην Επιτροπή, ο κύριος Υπουργός είπε το εξής: Δεν καταλαβαίνω, τα άλλα κόμματα, γιατί τέλος πάντων, εναντιώνονται σ' αυτό το νομοσχέδιο. Καταλαβαίνω όμως το Κ.Κ.Ε. Σήμερα όμως εδώ, μας το είπε αλλιώς. Δεν θέλει να συζητήσει -είπε- το Κ.Κ.Ε. για το νομοσχέδιο. Ενώ χθες μας έλεγε ότι το καταλαβαίνει επειδή το Κ.Κ.Ε. έχει άλλη πολιτική. Στην επιτροπή έλεγε την αλήθεια.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Με συγχωρείτε, κύριε συνάδελφε, αλλά ο κύριος Υπουργός δεν γνωσιμάχησε. Ο κύριος Υπουργός ό,τι είτε στην Επιτροπή το είπε και στο Τμήμα. Με ποια έννοια; Είπε ότι καταλαβαίνει το Κ.Κ.Ε. γιατί διαφωνεί, αλλά δεν καταλαβαίνει -είτε σήμερα- γιατί διαφωνεί για το ολοήμερο νηπιαγωγείο και το ολοήμερο δημοτικό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Θα τα ακούσετε, κύριε Υφυπουργέ.

Μάλιστα, αυτά που λέγω, είναι καταγεγραμμένα και δεν διορθώνονται εύκολα. Το Κ.Κ.Ε. έχει συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους είναι αντίθετο στο νομοσχέδιο που προωθείτε. Ποιοι είναι αυτοί οι λόγοι;

Μέχρι τώρα, επιδιώξαμε μέσα από τα επιχειρήματα, να σας το αποδείξουμε. Τώρα, θα το πούμε αλλιώς. Σκοπός της Κυβέρνησης είναι η προσαρμογή της πολιτικής στην παιδεία και όχι μόνο στην παιδεία, στο στόχο που έχει ο μονοπωλιακός καπιταλισμός, όπως αυτός έρχεται σαν κατεύθυνση από τη Λευκή Βίβλο και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι θέλει αυτός; Θέλει να αυξήσει τα κέρδη του σε βάρος των εργαζομένων όλου του κόσμου. Και γι' αυτό αλλάζει τις εργασιακές σχέσεις. Γι' αυτό μιλάει για κατάρτιση και επανακατάρτιση, γι' αυτό εφαρμόζει ευέλικτες μορφές εργασίας, γι' αυτό αλλάζει τα πάντα και βγάζει ένα μεγάλο κομμάτι των λαών και ιδιαίτερα της νεολαίας στο περιθώριο. Γίνονται αυτά τα πράγματα με το νομοσχέδιο που φέρατε εδώ και θέλετε να ψηφίσετε; Όλα αυτά, ικανοποιούνται με τον καλύτερο τρόπο.

Τι να πάρεις; Να πάρεις το λύκειο. Με τον τρόπο με τον οποίο έρχεστε να ρυθμίσετε αυτό το θέμα των εξετάσεων στο λύκειο σ' αυτήν την ηλικία, σας αποδείξαμε ότι εκτός από τη ζημιά που θα κάνει σ' αυτά τα παιδιά τα οποία θα κάνουν τη μεγάλη προσπάθεια, εκτός από τη ζημιά στην προσωπικότητά τους, ένα άλλο μεγάλο κομμάτι το οποίο και σήμερα υπάρχει, αλλά θα μεγαλώσει ακόμη περισσότερο, θα φύγει από το λύκειο, τέρα από το αν είναι ενιαίο, ή όχι.

Το σύστημα αυτό των εξετάσεων θα τους πετάξει έξω.

Το δεύτερο. Μέσα από τα προγράμματα αυτά κατάρτισης, επανακατάρτισης κλπ. καταφέρνεται πάλι το να υπηρετείτε αυτό το στόχο. Δεν είναι ανάγκη να πάρει πτυχίο κάποιος από συμβατικό πανεπιστήμιο. Θα πάρει για ένα γνωστικό αντικείμενο, θα το χρησιμοποιήσει, θα το αξιοποιήσει για ένα διάστημα -εδώ ειπώθηκε αυτό- πέντε φορές θα αλλάξει επάγγελμα, έξι φορές. Αυτό εκτιμούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν σας λέμε τίποτε διαφορετικό. Εκεί υποτάσσετε την πολιτική σας. Επομένως να και η δεύτερη αλλαγή σας που αποβλέπει.

Το τρίτο ζήτημα είναι αυτή η επετηρίδα. Και με αυτήν σπάτε τις εργασιακές σχέσεις. Λίγο δειλά, είναι αλήθεια, αλλά και στην επιτροπή και εδώ μπήκε ένα ερώτημα το οποίο πολύ γρήγορα θα βγει στην επιφάνεια: Τι θα τον κάνετε αυτόν που θα αξιολογήσετε με κάποιο αρνητικό τρόπο;

Δεύτερο, όλη η λογική των εξετάσεων και για το διορισμό θα αφήσει ένα μεγάλο τμήμα απέξω. Άρα, αποσυνδέετε αυτό που είπατε, το λέτε, το λέει η κατεύθυνση που προηγουμένως αναφέραμε, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι πτυχίο και επάγγελμα, πτυχίο και εργασία δεν είναι κατ' ανάγκην συμβατά και δεν αλληλοσυνδέονται. Αλλά επειδή ενδιαφέρεσθε, λέτε ότι ενδιαφέρεσθε, για το ανέβασμα της ποιότητας, υπάρχει μεγαλύτερη καταστροφή από την αποσύνδεση του ανθρώπου από την εργασία και παιδαγωγικά αλλά και κοινωνιολογικά;

Ας αφήσουμε, λοιπόν, τα πολλά λόγια, εκεί υποτάσσονται όλες οι αλλαγές.

Όσο για την αξιολόγηση μέσα σε ένα διαφορετικό σύστημα με διαφορετικούς στόχους, υπάρχει και μπορεί να υπάρξει αξιολόγηση με τελείως διαφορετικά κριτήρια και με τελείως διαφορετικό σκοπό. Τούτη η αξιολόγηση υποτάσσεται στο δικό σας στόχο που είναι αυτός που είπαμε. Τώρα συμπίπτει αυτός ο στόχος, ο κύριος στόχος που έχει το νομοσχέδιο να εξυπηρετεί και ένα δεύτερο στόχο, το στόχο των πελατειακών σχέσεων της ομηρίας και των μαθητών και των καθηγητών και των πανεπιστημίων και της αξιολόγησης και των πάντων.

Ακούστε. Είτε το θέλετε είτε δεν το θέλετε, εσείς έτσι λειτουργείτε. Ο κόσμος βοά και το ξέρει. Μία θέση για να σκάψει στη δουλειά ενός ιδιώτη που φτιάχνει ένα στάδιο -συγκεκριμένα μιλάω ποιο είναι αυτό, στα Γιάννενα- θέλει χαρτί. Για να μπει σε μια σχολή του ΟΑΕΔ, τέτοια λένε στον κόσμο, "φέρετε μας από Βουλευτή χαρτί" και μας ενοχλούν και εμάς. Το Κομμουνιστικό Κόμμα βέβαια τέτοια χαρτιά δεν δίνει, δεν θα έδινε ποτέ και αντιπαλεύει αυτήν τη μεθοδολογία.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Και να θέλατε!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Και να ήθελε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιος σας ζήτησε τέτοιο χαρτί;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Μη λέτε μεγάλα λόγια, γιατί θα έλθουν πολλοί και δεν ξέρω πού θα κρυφτείτε μετά.

Ε, λοιπόν καλούμε τώρα αυτόν τον κόσμο που τους δίνετε χαρτιά και όποιοι τους δίνουν, να σας αρπάξουν από το λαιμό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Να φέρετε τέτοιο χαρτί.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Εν πάση περιπτώσει, έτσι γίνεται και μην μου πείτε ότι δεν θα έχετε πελατειακές σχέσεις.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Ρωτήστε πώς αναδεικνύονται οι σχολικοί σύμβουλοι, ρωτήστε για τη δραστηριότητα του Προέδρου του Παιδαγωγικού σας Ινστιτούτου και αφήστε τα μεγάλα λόγια.

Επομένως, εξυπηρετείται και ο δεύτερος στόχος σας που είναι οι πελατειακές σχέσεις. Δεν μπορείτε να ζησετε εσείς χωρίς αυτό.

Το ζήτημα όμως είναι ποιος θα πληρώσει το μάρμαρο. Αυτό θα το πληρώσει η νεολαία μας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κάντε μία πρόταση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κάναμε μία πρόταση, θα την ακούσει ο ελληνικός λαός, πιστεύω ότι θα την υιοθετήσει και αργά ή γρήγορα θα σας απαλλάξει από αυτές τις ευθύνες και θα αναθέσει σε άλλους τέτοιες ευθύνες που θα είναι προς το συμφέρον του. Αυτή είναι η πρόταση.

Εσείς τώρα, φτιάχνετε ένα κτίριο το οποίο είναι σάπιο και το οποίο μπάζει από χίλιες μεριές και μας λέτε εμάς ότι δεν κάνουμε καμία πρόταση για να φτιάξουμε κανένα παράθυρο. Δεν κάνουμε τέτοια πρόταση.

Και θα αναφερθώ στο ολοήμερο σχολείο -τώρα με παρασύρετε αλλά σε σας πω αυτά που θέλετε- μια και λέτε ότι δεν το στηρίζουμε. Μα εσείς λέτε ότι γι' αυτό το σχολείο θα πληρώσουν οι γονείς, θα πληρώσουν οι δήμοι, θα πληρώσουν οι κοινότητες. Επομένως, αυτός είναι ο λόγος που εμείς κάνουμε κριτική και δεν ψηφίζουμε το δικό σας ολοήμερο σχολείο. Είμαστε υπέρ ενός πρωινού σχολείου και όταν χρειαστεί ένα τέτοιο ολοήμερο σχολείο θα συμφωνήσουμε αλλά θα πρέπει να είναι δωρεάν. Γράψτε στο νόμο σας ότι θα είναι δωρεάν αυτό το ολοήμερο σχολείο για να το ψηφίσουμε. Γράψτε το όμως. Και επίσης γράψτε ότι κανείς άλλος δεν θα πληρώνει ούτε γονιός ούτε Τοπική Αυτοδιοίκηση ούτε κανένας.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με αυτό το οποίο και πάλι έχουμε επαναλάβει. Μην έχετε ψευδοισθήσεις. Οι συγκρούσεις που θα επιφέρει αυτός ο νόμος αν τον ψηφίσετε, θα είναι πολύ μεγάλες και θα έχουν τέτοιο αντικείμενο. Δεν θα είναι δευτερεύουσες. Μπορεί για ένα μικρό διάστημα να κρατηθούν δευτερεύουσες εάν είναι έτσι η επετηρίδα ή εάν είναι ένα μόριο οι αναπληρωτές πάνω ή ένα μόριο κάτω. Θα πάρουν τον πραγματικό χαρακτήρα, τον χαρακτήρα της αντίθεσης που υπάρχει σε αυτό το νομοσχέδιο και στα συμφέροντα όλου του εργαζόμενου ελληνικού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κουνάλακης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Θέλω να ξεκινήσω και να εκφράσω μία σχετική απογοήτευση από την ομιλία του κυρίου Υπουργού. Επανάλαβε περίπου αυτά που είχε πει και στην Επιτροπή. Τότε, όμως, μας είχε διαβεβαιώσει ότι θα είναι δευτερεύουσες που κατατέθηκαν -διότι υπήρξε μία πολύ ουσιαστική συζήτηση στην Επιτροπή που κράτησε περίπου είκοσι (20) ώρες- και

ότι θα έφερνε καινούριες ιδέες και θα αποδέχονταν κάποιες προτάσεις που θεωρούσε αναγκαίες το Υπουργείο Παιδείας. Δεν είναι σωστό αυτό;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Οι ιδέες είναι σταθερές.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Μας έχετε τρελάνει από την πολλή σταθερότητα. Τότε είναι περιττός ο διάλογος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Οι προτάσεις είναι μόνο για συζήτηση και όχι για λύση προβλημάτων.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Αν οι ιδέες είναι τόσο σταθερές που δεν δέχονται απολύτως καμία τροποποίηση και βελτίωση, τότε να μη συνεδριάζουμε. Να ψηφίζεται και να τελειώνουμε. Δεν έχει νόημα τότε ο διάλογος.

Αυτά που λέω τώρα τα είπε ακριβώς και ο κ. Αρσένης. Είπε μάλιστα ότι: "Δεν μπορώ τώρα να σας απαντήσω, θέλω να τα σκεφτώ λίγο και θα δω τι μπορώ να αποδεχθώ από αυτά τα οποία προτείνετε". Δυστυχώς σήμερα δεν έκανε κανένα απολύτως άνοιγμα.

Δεύτερον, η αμνηχανία που είπε ο κύριος Υπουργός δεν αφορά τουλάχιστον εμάς, διότι κάναμε προτάσεις σε όλα τα άρθρα και καταθέσαμε και συγκεκριμένες τροπολογίες σε δύο τρία. Και πρέπει να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. υποστήριζε με πάθος και μανία αυτό το αναχρονιστικό, όπως λέτε σήμερα, σύστημα, η ανανεωτική αριστερά αυτά τα οποία προτείνατε ως τίτλους τα πρότεινε από πολλά χρόνια. Καμία αμνηχανία.

Τρίτον, ο αιφνιδιασμός. Βέβαια δεν αιφνιδιάστηκε ο κ. Καραμανλής ο οποίος χθες έπινε σφηνάκια στην Κοζάνη, αιφνιδιάστηκαν, όμως, οι εκπαιδευτικοί. Και δεν μπορείτε, κύριε Υπουργέ, να λέτε ότι κάνατε διάλογο με τους εκπαιδευτικούς επειδή πήρατε κάποιες ιδέες που περιέχονται στις προτάσεις του Κέντρου Μελετών της ΟΛΜΕ για τα αναλυτικά προγράμματα του λυκείου και ενσωματώσατε κάποιες ιδέες. Αυτή είναι η συζήτηση;

Επαναλαμβάνω: Για το νομοσχέδιο δεν έγινε καμία απολύτως συζήτηση με τους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βέβαια, αποφύγατε στους τίτλους του μη αιφνιδιασμού επιμελώς να αναφέρετε την επετηρίδα και την αξιολόγηση. Και δεν το κάνατε βέβαια τυχαία, διότι ξέρετε ότι εκεί τους αιφνιδιάσατε. Ποτέ πριν δεν είχατε αναφερθεί, ούτε εσείς ούτε το κόμμα σας σε αυτά τα δύο θέματα.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε;

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Βεβαίως, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σε συζήτηση εδώ, στη Βουλή -υπάρχει και στα Πρακτικά- ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εδώ και πολλούς μήνες, μίλησε για τη θέση του Κόμματος για την κατάργηση της επετηρίδας.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Εγώ μιλάω για τον Υπουργό Παιδείας. Τέταρτον, δεν είπατε τίποτα για τους πόρους. Ούτε μία λέξη! Περιμένα να ακούσω κάτι, γιατί αναφέρθηκαν πολλοί ομιλητές. Και εγώ αναφέρθηκα πολύ αναλυτικά στο θέμα των πόρων. Αυτό δείχνει την δική σας αμνηχανία, κύριε Υπουργέ, γιατί σήμερα διαβάζουμε στον Τύπο ότι υπάρχει αυστηρή εντολή της Κυβέρνησης: Σε κανένα Υπουργείο να μην υπάρξει υπέρβαση κατά 5% των δαπανών. Αυτό σημαίνει, δηλαδή, μηδενική αύξηση, γιατί 5% περίπου θα είναι ο πληθωρισμός. "Ετσι δεν είναι;

'Αρα, μας λέτε ότι θα πραγματοποιήσετε μία ριζική μεταρρύθμιση στην παιδεία, που ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι χρειάζεται σημαντικούς πόρους, χωρίς ούτε μία δεκάρα παραπάνω. Για εμένα δεν έχετε καμία διάθεση εσείς να λειτουργήσετε αντισυνταγματικά, με το γεγονός ότι επιβάλλετε δίδακτρα ή άλλα πράγματα στα ΠΣΕ και στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Είναι πάρα πολύ απλό το πράγμα. Το κάνετε γιατί θέλετε να δημιουργήσετε αυτούς τους δύο θεσμούς, δεν

έχετε φράγκο και γι' αυτό ακριβώς βρήκατε αυτήν την μέθοδο, γιατί αλλιώς δεν μπορούν αυτοί οι δύο θεσμοί να λειτουργήσουν. Είναι πάρα πολύ απλά τα πράγματα. Θα τα ακούσουμε αυτά σε δύο, τρεις ημέρες όταν θα αναγγείλει ο Πρωθυπουργός τα μέτρα για την επόμενη χρονιά. Θα τα δούμε εξαιρετικά συγκεκριμένα, όταν θα κατατεθεί εδώ πέρα ο προϋπολογισμός της επόμενης χρονιάς και θα δούμε ότι δυστυχώς, δεν θα έχετε καθόλου χρήματα.

Αυτά δεν τα λέμε εμείς θριαμβολογώντας. Τα λέμε γιατί πιστεύουμε ότι οι μεταρρυθμίσεις στην παιδεία χρειάζονται επιπλέον πόρους τους οποίους δεν έχετε. Εκτός των άλλων κενών και ασαφειών, θα μείνουν πάρα πολλά τα χαρτιά, γιατί δεν θα είναι δυνατόν να πληρωθούν αυτά τα έξοδα.

Είπατε ότι τελείωσε ο εμφύλιος πόλεμος. Πράγματι, τελείωσε. Αλλά, κύριε Υπουργέ, δεν τελείωσε καθόλου το πελατειακό κράτος. Και μου έκαναν εντύπωση τα όσα είπε ο κ. Γεωργακόπουλος. Βεβαίως, έγιναν κάποιες μεταρρυθμίσεις το τελευταίο χρονικό διάστημα. Αν θέλετε όμως να σας θυμίσω μερικά πράγματα. Ποιος βούλιαξε τις προβληματικές επιχειρήσεις; Γιατί η ΕΡΤ έχει υπερδιπλάσιους υπαλλήλους από αυτούς που έπρεπε να έχει; Εγώ δεν λέω αυτά που είπε ο εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. Τι έχει γίνει στις ΔΕΚΟ; Γιατί κάθε τόσο ακούμε ότι στη ΔΕΗ είναι δεκαπέντε χιλιάδες παραπάνω; Ποιος τους διόρισε αυτούς τους ανθρώπους; Εμείς, η Αριστερά που δεν είχε καμία σχέση ποτέ με την εξουσία;

Αρνείστε, δηλαδή, ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. οργιάσε, όσον αφορά το πελατειακό κράτος; Όχι απλώς παρατύπησε, αλλά οργιάσε. Δεν καταλαβαίνετε, λοιπόν, τις δυσπιστίες των εκπαιδευτικών και των άλλων;

Επομένως, ο εμφύλιος πόλεμος τελείωσε, το πελατειακό κράτος δυστυχώς δεν τελείωσε. Δεν αρνούμεθα ότι έχουν γίνει κάποια θετικά βήματα. Κύριε Γεωργακόπουλε, όμως, εγώ διαβάζω καθημερινά καταγγελίες και αλληλοκαταγγελίες ΠΑΣΟΚικών Βουλευτών για διορισμούς από τα παράθυρα.

Γιατί σας κάνουν τόσο πολλή εντύπωση όλα αυτά τα πράγματα; Δεν τα διαβάζουμε κάθε μέρα; Εδώ ο ένας καταγγέλει τον άλλον ότι "αυτός μπορεί και διορίζει, εγώ δεν μπορώ". Αυτά ακούγονται από Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Σχεδόν κάθε μέρα τα διαβάζω αυτά τα πράγματα.

Απαιτείτε, λοιπόν, από την ελληνική κοινωνία να έχει σε εσάς τυφλή εμπιστοσύνη ότι επειδή κάνατε το ν. 2190 έληξε η ιστορία αυτής της αθλιότητας που αποκαλείται "πελατειακό κράτος"; Δεν είναι τα πράγματα έτσι απλά.

Επίσης, έχετε πάθος με το άσπρο - μαύρο. Λέτε για παράδειγμα ότι ο Συνασπισμός δεν δέχεται την πρόταση του νομοσχεδίου για την αξιολόγηση, άρα είναι κατά της αξιολόγησης. Δεν δέχεται ο Συνασπισμός την πρόταση του Υπουργείου για την επετηρίδα, άρα είναι υπέρ της διατήρησης της επετηρίδας. Αυτά είναι τελείως απαράδεκτα πράγματα.

Και ο Πρόεδρος του Συνασπισμού και εγώ, είπαμε ότι υπάρχει πρόβλημα με την επετηρίδα, ότι πρέπει να συζητήσουμε πώς θα απομακρυνούμε από αυτήν την ιστορία και πώς θα βρούμε την καλύτερη λύση, διαφωνούμε όμως με αυτό το οποίο προτείνετε.

Δεύτερον, λέμε ότι πρέπει να υπάρξει αξιολόγηση και έχετε ευθύνες. Εσείς την καταργήσατε. Και έρχεται τώρα ο κ. Αρσένης και λέει "ευρωπαϊκή πρωτοτυπία". Αυτή η "ευρωπαϊκή πρωτοτυπία" ποιος φταίει που καταργώθηκε; Φταίτε εσείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. γιατί έγινε στο πρόσφατο παρελθόν.

Επομένως, λέμε "ναι" στην αξιολόγηση. Υπάρχει πρόβλημα στην επετηρίδα. Να δούμε ποιες είναι οι καλύτερες δυνατός λύσεις. Δεν συμφωνούμε με αυτά που λέτε. Αυτό σημαίνει "άσπρο-μαύρο", κύριε Υπουργέ και κύριε Γεωργακόπουλε;

Ο κ. Αρσένης είπε "ο αγνός εκπαιδευτικός". Δεν το κατάλαβα αυτό. Ποιος είναι ο αγνός; Ο ανενεργός εκπαιδευτικός, αυτός που δεν μετέχει στο μαζικό κίνημα, που δεν έχει καμία σχέση με τη δράση των συνδικάτων; Και οι άλλοι είναι οι κακοί, οι μη αγνοί;

Εγώ νομίζω ότι όλοι είναι εκπαιδευτικοί, με τις αδυναμίες του ο καθένας και επαναλαμβάνω ότι κυρίως ο κ. Αρσένης, που θέλει να εκφράζει και το αριστερό ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα έπρεπε να χαίρεται για την ανάπτυξη των μαζικών κινήσεων, να

διαλέγεται μαζί του, όχι να υιοθετεί οπωσδήποτε το σύνολο των απόψεών του, αλλά όχι και να αντιμετωπίζει με τρόπο αρνητικό αυτό το πράγμα.

Θέλω να τελειώσω με μια παρατήρηση προς τον κ. Γεωργακόπουλο. 'Ακουσα κάτι ανατριχιαστικό. Είπατε ότι οι τετρακόσιοι εξωτερικοί, που θα παίρνουν επτακόσιες χιλιάδες (700.000) το μήνα, σε λίγο δεν θα έχουν και πολλή δουλειά να κάνουν. Δηλαδή θα πληρώνουμε κηφήνες; Θα τους δίνουμε επτακόσιες χιλιάδες (700.000) το μήνα και θα τους απασχολήσουμε σιγά-σιγά από τη δουλειά τους; Αυτό μας έλειπε. Δεν φτάνουν τόσοι άλλοι; Πρέπει να προσθέσουμε και άλλους τετρακόσιους;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Είπατε ότι θα λιγοστέψουν οι δουλειές τους και ότι σιγά-σιγά δεν θα έχουν πολλή δουλειά να κάνουν. Θα είναι όμως διορισμένοι και θα παίρνουν και επτακόσιες χιλιάδες (700.000) το μήνα.

Θέλω να τελειώσω με δύο λόγια για την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Κύριε Κοντογιαννόπουλε, θέλω μια απάντηση στο εξής ερώτημα: Ποια είναι η σχέση σας με το μαζικό κίνημα; Έχω παλαβώσει πια. Τα δύο προηγούμενα νομοσχέδια, τα οποία εμείς ψηφίσαμε, εσείς τα καταψηφίσατε και ένα από τα βασικά σας επιχειρήματα ήταν πως ήταν αποτέλεσμα πίεσεων των φοβερών συντεχνιών. Σήμερα, πάλι, μας είπατε για την καταπίεση που νιώθατε και που νιώθει η ηγεσία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από αυτές τις φοβερές συντεχνίες.

'Ακουσα όμως πολλούς συναδέλφους σας της Νέας Δημοκρατίας, που μίλησαν χθες, να καταγγέλουν την Κυβέρνηση, γιατί δεν πήρε υπόψη τις ιδέες και τις προτάσεις των εκπαιδευτικών και ότι δεν έκανε ένα διάλογο μαζί τους. Τι θέλετε από τα δύο; Θέλετε να περιφρονούμε το μαζικό κίνημα και τις ιδέες του, διότι πρόκειται περί αθλίων συντεχνιών, που καταπιέζουν και επιβάλλουν ή να συζητούμε και να υιοθετούμε το μέρος εκείνο των αντιλήψεών τους, με τις οποίες συμφωνούμε; Τι από τα δύο θέλετε; Εγώ δεν έχω καταλάβει.

Πρέπει επιτέλους η Αξιωματική Αντιπολίτευση να έχει μία ενιαία στάση σε μερικά κρίσιμα θέματα, όπως είναι αυτό που συζητάμε. Δεν μπορεί να έρχεται ο καθένας εδώ και να λέει "το μακρύ του και το κοντό του", κύριε Κοντογιαννόπουλε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Μίλησα για συντεχνιακές αντιλήψεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ολοκληρώστε, κύριε Κουνάλακη.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Ολοκλήρωσα ένα δευτερόλεπτο πριν λήξει το δεκάλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας ευχαριστώ, κύριε Κουνάλακη.

Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θα εξαντλήσω το χρόνο των δέκα λεπτών. Εξάλλου ειπώθηκαν τόσα πολλά και η ώρα είναι περασμένη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Εδώ δεν θα μιλήσουν οι εισηγητές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσαφούλια, αυτό συμφωνήσαμε. Δίνω το λόγο στον κ. Γεωργακόπουλο όχι ως εισηγητή, για να μιλήσει για δέκα λεπτά. Του δίνω δυο έως τρία λεπτά το λόγο, για τις αναφορές που έκανε ο κ. Κουνάλακης.

Ορίστε, κύριε Γεωργακόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Διαφωνούν ορισμένα κόμματα με την κατάργηση της επετηρίδας. Το κατανώ αυτό.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Εμείς δεν λέμε αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν το λέω για σας. Εσείς, κύριε Κουνάλακη, είσατε σαφής. Υπάρχουν όμως κάποια κόμματα, που διαφωνούν.

Θυμάμαι ότι υπήρχαν κάποια κόμματα, που είχαν διαφωνήσει για την κατάργηση της σχολικής ποδιάς. Ας μην φτάσουμε

τώρα στο σημείο να λέμε ότι η κατάργηση της επετηρίδας είναι το κυρίαρχο θέμα για την παιδεία.

Φέρετε προτάσεις για την επετηρίδα, προτάσεις διαφάνειας; Η Κυβέρνηση είναι ανοιχτή. Ο Υπουργός το είπε στην κοινοβουλευτική επιτροπή, το είπε από το Βήμα της Βουλής, ότι μέχρι την τελευταία στιγμή που θα ψηφιστεί το νομοσχέδιο, περιμένουμε τις προτάσεις της ΟΛΜΕ για τη διαφάνεια, έτσι ώστε η πρόσληψη των εκπαιδευτικών να μην έχει το παραμικρό ψεγάδι, ώστε να διασκεδάσουμε και την παραμικρή αμφιβολία, την οποία εκφράζετε και εσείς, για το θέμα του πελαταικού κράτους, που είπατε ότι θα επεκταθεί.

'Όταν, λοιπόν, η Κυβέρνηση ανοίγεται τόσο πολύ, σας λέει "πείτε μας επιτέλους ποια πρόταση κάνετε". Εμείς προτείνουμε το ΑΣΕΠ. Εσείς δεν θέλετε το ΑΣΕΠ. Θέλετε κάτι πιο διαφανές από το ΑΣΕΠ. Προτείνετε το. Επιτέλους, τι θέλετε, για να είναι απόλυτη η διαφάνεια;

Εσείς τι λέτε, κύριε Κουνάλακη; Λέτε "ελάτε να το συζητήσουμε". Να το συζητήσουμε μέχρι πότε;

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Εμείς θα θέλαμε να γίνει διάλογος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δύο λεπτά είπα. Γίνεται συζήτηση για τη συζήτηση.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Και ο Πρόεδρος του Συνασπισμού είπε "συζητήστε το, μην το καταργείτε τώρα, αλλά αφήστε να το κουβεντιάσουμε", δηλαδή, να το παραπέμψουμε στις καλές και σε καμιά επιτροπή.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Για δυο μήνες είπαμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Και ο Ελευθέριος Βενιζέλος έλεγε "αν θέλεις κάτι να μην το κάνεις, παράταμπε το σε μια επιτροπή να το επεξεργαστεί". Τότε δεν δεν θα γίνει ποτέ η κατάργηση αυτή και θα υποβιβάζεται το επίπεδο του εκπαιδευτικού, όπως και το επίπεδο της παιδείας που παίρνουν τα Ελληνόπαιδα.

'Όσον αφορά τους τετρακόσιους(400) που είπατε για κηφήνες και αυτό που είπε ο κ. Καραμάριος ότι θα έχουν και πειθαρχικές αρμοδιότητες. Είπα ότι επειδή θα ανεβαίνει συνεχώς το επίπεδο των εκπαιδευτικών δεν θα χρειάζεται να παίρνουν τέτοιες πειθαρχικές ποινές και δεν θα έχουν πολλή δουλειά να κάνουν, όσον αφορά τον πειθαρχικό τομέα και όχι όσον αφορά τον εκπαιδευτικό τομέα, δηλαδή, το θέμα των συμβούλων ως προς τους εκπαιδευτικούς. Αυτό εννοούσα και τίποτε περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, όπως συμφωνήσαμε δεν θα δευτερολογήσω. Με την ανοχή σας, ο κ. Ανθόπουλος και εγώ στη συζήτηση των άρθρων θα επεκταθούμε και θα απαντήσουμε σε μερικά από τα θέματα που μπηγαν στην πρωινή συζήτηση.

Θεωρώ όμως αναγκαίο να διευκρινίσω κάτι σχετικά με την οικονομική υποδομή που συνοδεύει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Κύριοι συνάδελφοι δεν θα καταθέταμε αυτό το νομοσχέδιο αν δεν είχαμε βεβαιωθεί εκ των προτέρων, ότι οι οικονομικοί πόροι για την στήριξη της μεταρρύθμισης δεν θα ήταν στη διάθεσή μας.

Είμαι στην ευχάριστη θέση να σας διαβεβαιώσω, ότι, ομόφωνα το Υπουργικό Συμβούλιο που στηρίζει αυτό το νομοσχέδιο -γιατί αυτό το νομοσχέδιο εκφράζει την πολιτική βούληση της Κυβέρνησης- έχει εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους.

Θέλω να σας πω ότι σε αυτόν τον προϋπολογισμό του 1997, η αύξηση των δαπανών για την παιδεία είναι της τάξεως του 25%, ενώ οι πρωτογενείς δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού το 1997 έχουν αυξηθεί για όλες τις άλλες κατηγορίες δαπανών κατά 5%. Έχουμε φθάσει, ήδη, το ύψος του ενός τρισεκατομμυρίου διακοσίων τριάντα τριών δισεκατομμυρίων (1.233.000.000.000) δραχμών στον τακτικό προϋ-

πολογισμό και δαπανούμε άλλα εκατόν ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια (185.000.000.000) δισεκατομμύρια από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, πέρα από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης.

Για τον επόμενο και μεθεπόμενο χρόνο, η επέκταση των εργασιών στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση, η πρόσληψη των εκπαιδευτικών, η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, η ενισχυτική διδασκαλία για την οποία θα πληρωθούν οι εκπαιδευτικοί, έχουν υπολογιστεί στο πρόγραμμα.

Από πού θα έλθουν αυτά τα λεφτά; Αυτά τα λεφτά θα έλθουν από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, από την αύξηση του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας σε σύγκριση με άλλες προτεραιότητες και από ανακατανομή των δαπανών μέσα στον κρατικό προϋπολογισμό.

Θα ήθελα, λοιπόν, να προσεγγίσουμε αυτό το νομοσχέδιο με τη σοβαρότητα που του αρμόζει και με τη διαβεβαίωση ότι οι οικονομικοί πόροι που είναι αναγκαίοι θα διατεθούν. Σας δίνω μόνο ένα παράδειγμα. Στο νομοσχέδιο που προωθούμε σήμερα στη Βουλή για το μισθολόγιο των πανεπιστημίων, των Τ.Ε.Ι. και άλλων ερευνητικών προγραμμάτων έχουμε πρόσθετες δαπάνες για ένα έτος, το 1998, της τάξεως των είκοσι τεσσάρων δισεκατομμυρίων (24.000.000.000) δραχμών. Αυτό δεν το έχουμε υπολογίσει στον κρατικό προϋπολογισμό. Όμως, η Κυβέρνηση εξοικονομεί πόρους για να στηρίξει τη μεταρρύθμιση στην παιδεία.

Θα ήθελα να δείτε τα θέματα της μεταρρύθμισης της παιδείας με τη διαβεβαίωση ότι οι πόροι που θα χρειαστούν, θα διατεθούν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ : Μία πολύ σύντομη απάντηση στο φίλο κ. Κουνάλακη για όσα είπε, ότι δηλαδή δεν έχει καταλάβει ποια είναι η σχέση της Νέας Δημοκρατίας με τα μαζικά κινήματα. Πρώτα-πρώτα θέλω να πιστεύω ότι άθελά του, στη ρήμην του λόγου του μου απέδωσε λέξεις που εγώ δεν είπα. Μίλησα απλά για ξεπερασμένες συνδικαλιστικές ηγεσίες και όχι περί αθλίων ή περί τίποτε άλλων.

Αυτό είναι μία πραγματικότητα. Το εκπαιδευτικό συνδικαλιστικό κίνημα βαρύνεται με πολλές δήθεν κατακτήσεις και σε βάρος της παιδείας, αλλά και σε βάρος των ιδίων των εκπαιδευτικών. Να θυμίσω ότι η ΟΛΜΕ είχε πρωτοστατήσει στο ενιαίο μισθολόγιο, το οποίο οδήγησε τους εκπαιδευτικούς στη σημερινή οικονομική εξαθλίωση. Τώρα ζητά ειδικό εκπαιδευτικό μισθολόγιο.

Αυτό που παρατήρησα είναι ότι υπάρχει ομοφωνία ανάμεσα στους συνδικαλιστές για την προάσπιση ορισμένων "κεκτημένων" ανεξάρτητα κομματικού χρώματος. Διότι, τόσο οι συνδικαλιστές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και οι συνδικαλιστές της Νέας Δημοκρατίας συμφωνούν κατά μεγάλο ποσοστό στη διατήρηση της ετερονομίας και στην μη επαναφορά της αξιολόγησης.

Η διαφορά ανάμεσα στα κόμματα εξουσίας και στα κόμματα διαμαρτυρίας είναι ότι ασφαλώς τα κόμματα εξουσίας συνδιαλέγονται με τους συνδικαλιστές τους, αλλά δεν καταρτίζουν την πολιτική τους, ούτε την προσδιορίζουν παίρνοντας υπόψη τις επιθυμίες των όποιων συνδικαλιστικών ή συντεχνιακών ηγεσιών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γι' αυτό ακριβώς ο Συνασπισμός ο οποίος ταυτίζεται και υιοθετεί πάντοτε τις θέσεις των συνδικαλιστών του δεν μπορεί να γίνει κόμμα εξουσίας, αλλά παραμένει κόμμα διαμαρτυρίας και απλώς φιλοδοξεί να γίνει "τσόντα" στο ΠΑΣΟΚ.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Κουνάλακη, είναι προχωρημένη η ώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Τα κόμματα εξουσίας πουλάνε την κρατική βούληση με την οκιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Τσαφούλια, εμείς εδώ δεν είμαστε πλάστιγγα για να ζυγίσουμε κάποια πράγματα.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μόνο ένα λεπτό θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τέλος πάντων, έχετε το λόγο για ένα λεπτό.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗΣ: Λυπάμαι, κύριε Κοντογιαννόπουλε, γιατί υιοθετείτε λασπολογικές εκφράσεις που άλλοι τις χρησιμοποιούν. Δεν το περίμενα από εσάς. Φαίνεται ότι δεν ακούσατε τη χθεσινή ομιλία μου. Εγώ μίλησα για σεβασμό προς το συνδικαλιστικό κίνημα. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι υιοθετούμε το σύνολο των απόψεών του. Το είπα δημοσίως εδώ χθες ενώπιον δεκάδων εκπαιδευτικών, ότι ο Συνασπισμός ποτέ δεν υιοθετεί τυφλά το σύνολο των προγραμμάτων του συνδικαλιστικού κινήματος.

Όμως, δεν φθάνει και στο άλλο άκρο, δηλαδή να βρίζει και να λοιδορεί ή να αγνοεί. Χαιρόμαστε όταν αναπτύσσονται τα μαζικά κινήματα, αλλά τους λέμε, κύριοι οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους. Έχετε το πρόγραμμά σας και έχουμε το δικό μας. Όπου είναι δυνατόν να συμπίπτουμε σας στηρίζουμε. Από εκεί και πέρα διαφοροποιούμεθα. Αυτή είναι η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην τρίτοβάθμια εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς, το νομοσχέδιο "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις", έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 15.04' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα, ημέρα Τετάρτη 3 Αυγούστου 1997, και ώρα 18.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων αυτού στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις".

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ